

Zpráva o činnosti Národního archivu za rok 2008

PhDr. Eva Drašarová, CSc.
ředitelka Národního archivu,
s použitím podkladů ze zpráv o činnosti
vedoucích jednotlivých oddělení

V Praze 15. 2.2009

OBSAH

ÚVOD.....	s.3
I. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ARCHIVU.....	s.3
II. CELKOVÉ MNOŽSTVÍ ULOŽENÝCH ARCHIVÁLIÍ.....	s. 6
III. VÝBĚR, ZPRACOVÁNÍ A VYUŽÍVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ.....	s. 8
Výběr archiválií.....	s. 8
Zpracování archiválií.....	s. 12
<i>Anotace nových archivních pomůcek.....</i>	s. 18
<i>Retrospektivní konverze archivních pomůcek.....</i>	s. 22
Využívání archiválií.....	s. 26
<i>Badatelný.....</i>	s. 26
<i>Správní činnosti - opisy, výpisy a kopie pro občany.....</i>	s. 27
<i>Rešerše pro domácí a zahraniční žadatele.....</i>	s. 28
<i>Výstavy.....</i>	s. 29
<i>Spolupráce s médii.....</i>	s. 31
<i>Exkurze.....</i>	s. 32
<i>Přednášková činnost.....</i>	s. 33
<i>Knihovna.....</i>	s. 35
<i>Vědecký výzkum.....</i>	s. 37
<i>Ediční a publikační činnost.....</i>	s. 41
<i>Pedagogická činnost.....</i>	s. 43
<i>Zahraniční styky.....</i>	s. 43
IV. STAV ARCHIVÁLIÍ.....	s. 49
Preventivní péče o archiválie a průzkumy jejich fyzického stavu.....	s. 50
Konzervování a restaurování archiválií.....	s. 52
Bezpečnostní snímkování a reprografie.....	s. 54
Digitalizační práce.....	s. 55
<i>Informatika.....</i>	s. 55
TABULKY.....	s. 61
Zpráva Národního archivu o splnění úkolů projektu Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu.....	s. 94
Publikační činnost Národního archivu a jeho pracovníků za rok 2008.....	s. 98

Úvod

Osmý rok třetího tisíciletí byl obyčejný. Dávno odválo pryč všelidské nadšení z milénia, plné optimistických rétorik a falešných iluzí. Byl šedivě upracovaný. Souhlasně přikyvujeme internetovým vtipným reflexím nových projevů mezilidských vztahů, byť jsou myšleny s nadsázkou. Ano, většina z nás chodí do práce za tmy a za tmy se vrací domů. Denně v práci hovoříme s lidmi ze všech koutů republiky i ze zahraničí, ale nemáme mnoho času popovídat si s kolegy „od vedle“. V lepším případě se spolu domlouváme od stolu ke stolu e-mailem a pro vedoucí je nepříjemným faktem, že nově zakoupený počítač je za týden zastaralý.

Opět se udělalo ohromné množství práce, nepřízeň finanční i personální, práci navíc a další rány osudu jsme zaháněli obratnými inovacemi, nápady, pomocí z vnějších zdrojů, přeskupováním a mobilizací sil. Snad nám ještě ve velké míře zůstalo nadšení pro věc, víra v zvládnutí všech výzev a pojem „vyhoření“ se u nás i nadále bude používat jen v krizovém plánování. A skrytý workoholismus máme ještě pod kontrolou.

1. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ARCHIVU

Tab. č. 1

stav k 31.12.2008

I. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ARCHIVU

143 SM

P.Č.	Druh pracovní činnosti	Systemizovaný stav	Skutečný stav
1	Řízení (ředitel, vedoucí oddělení, auditor)	12	12
2	Ekonomika, administrativa (ekonomové, účetní, hospodářky, sekretářky, písařky, podatelna apod.) <i>informátor, právník, personalista</i>	12	12,25
3	Správa budov, autoprovaz (správci budov, investiční technik, topiči, údržbáři, uklízečky, ostraha, řidiči)	6	6
4	Informatika	5	5
5	Konzervace a restaurování , preventivní péče o archiválie	13	11,75
6	Reprografie	7	7
7	Badatelské služby	20	19,875
8	Vydavatelská a propagační činnost (redaktoři, grafici, tiskaři) <i>výstavář</i>	2	2

9	Předarchivní péče, kontrolní činnost	21	21
10	Archivní evidence a metodika	1	1
11	Péče o archiválie, zpracování archiválií, správa archivních souborů	43	42,75
12	Zahraniční styky	1	1
	CELKEM	143	141,625

ad po dobu nemoci pokladní byla přijata výpomoc na částečný
2 úvazek
ad
5 neobsazeno 2x 0,5 SM restaurátora
rozlepování policejních konskripcí
ad
7 bad.sl. Vč. knihovny
0,375 úvazku je "posbíráno" z nečerpaných úvazků.

OD D.	ŘÍZE NÍ	EKO- NO MI- KA	SPRÁ VA BUD OV ...	INFO R- MAT I- KA	KO N- ZER - VA CE	REPR O- GRAF IE	BADAT EL- SKÉ SLUŽB Y	VYDAV. A PROPAG AČ. ČINNOS T	PŘEDAR CH. PÉČE KONTRO LNÍ ČINNOS T - INSPEKT OŘI	ARCHIV . EVIDEN CE A METOD IKA	PÉČE O ARCHIVÁ LIE, ZPRACOV ÁNÍ ARCH.	ZAHR A- NIČN Í STYK Y	CELK EM	SM
1	1						3		5		4		13	13
2	1								1		6,25		8,25	8,25
3	1								3		6,375		10,375	11
4	1								3		11		15	15
5	1			3					5	1	3		13	13
6	1								2		8		11	11
8	1	1				7	8,875	2	1		4,125	1	26	26
9	1						8						9	9
10	1				11,75				1				13,75	14,75
11	1	8,25	5	2									16,25	16
12	2	3	1										6	6
SU MA	12	12,25	6	5	11,75	7	19,875	2	21	1	42,75	1	141,625	143

+ V.O.z 12
odd.

zást.ř. v
od.4

V ODDÍLE 7) Badatelské služby je zařazena i
knihovna (8 SM)

Personální situaci v odděleních nelze charakterizovat jednoduchým tabulkovým přehledem. Nepochybným faktem se stalo, že k 1. 1. 2008 se počet systemizovaných míst o 1 zmenšil na základě rozhodnutí ministra vnitra o snížení počtu pracovních míst v resortu (archivář). Z téhož podnětu bylo jedno místo přeměněno na „digitalizátora“. Archiv je samozřejmě strukturován do specializujících se dílčích jednotek, přesto existují činnosti, které se vykonávají více odděleními, a odlišením mezi nimi je dáno růzností svěřeného Národního archivního dědictví. Správa fondů a jejich odborné zpracování a zpřístupnění v celé škále vědeckých produktů se sjednocuje metodikou a rozlišuje specifiky chronologickými, věcnými, jazykovými, paleografickými, diplomatickými atd. Rada archivářů současně vykonává posláním archivního inspektora, poskytuje informace veřejné správě i soukromému sektoru, vyhotovuje rešerše či zabíhá nejen do oblasti historie, dějin správy, pomocných věd historických, ale i stále více do informatiky, nutné pro další vývoj oboru. U instituce naší velikosti samozřejmě i u ostatních povinností dochází ke kumulaci rolí – archiváři a další kolegové ve studovnách se věnují i reprografickým činnostem, fotografové též digitalizují, práce s veřejností se týká skoro všech. Snad jen restaurátoři konzervují a restaurují, když i v péči o fyzický stav archiválií existuje masivní složka preventivní, dále mírně krizová (práce v terénu s kontaminovaným materiálem a přebírání archiválií po povodních – nyní z resortu kultury) a vědecký úsek. O propojení kontroly spisové služby a výběru archiválií se segmentem výzkumu a vývoje v oblasti elektronických archiválií, se standardizací a využitím podnětů z oblasti informatiky ani nemluvě.

Vykonávání více povinností jednou osobou se v roce 2008 propojilo ještě s nutností vzájemné výpomoci mezi odděleními. Vývoj personální situace nebyl ve třech útvarech bohužel příznivý – kombinace nemocnosti, fluktuace a priorit vedení směřujících k vytvoření míst nutných k přípravě a organizaci výstavby tzv. Národního digitálního archivu udělal své. Solidárnost ostatních a pochopení všemi je kvitována postiženými i ředitelkou s velkou vděčností. Určitým problémem v personální oblasti je stabilizace především mladých restaurátorů. Jejich častá fluktuace mnohdy znemožňuje přijímat do oddělení náročnější práce, které vyžadují dostatečnou zkušenost a praxi.

Cílevědomě směřujeme k vzájemné spolupráci, k ocenění činností vykonávaných „těmi druhými“, k překonávání tendencí k uzavírání se do organizačních ulit, jež s různě velkou setrvačností si přinesla oddělení z doby před sestěhováním do nové budovy. Podněty „zdola“ i „shora“ se užitečně prolínají. Malým příkladem takových snah se kromě výše zmíněných „výpomocí“ staly tzv. výměny především nových pracovníků napříč odděleními. V rámci této „praxe“ proběhla exkurze na 1. oddělení, dále se pracovníci 2. a 3. oddělení seznámili s činností 6. oddělení – zúčastnili se akvizic osobních fondů a vytvořili soupisy převzatých archiválií (fondy František Červinka, František Janouch). Na 2. oddělení nikdo tuto praxi nekonal, ačkoli 2. oddělení opakovaně možnost nabízelo. Pokud je tato praxe založená na oboustranném zájmu, je více než užitečná a rozšiřuje obzory pracovníků a přispívá k vytváření neformálních vazeb.

K prohloubení znalostí i upevnění mezilidských vazeb přispívají též hromadnější exkurzní akce celoustavní i organizované jedním útvarem. Další vzdělávání pracovníků probíhá v několika liniích. Někteří pracovníci se i v minulém roce účastnili kurzů výpočetní techniky v Institutu pro místní správu v Benešově a navštěvovali kurs angličtiny organizovaný v prostorách archivu. I v roce 2008 byla organizována školení práce s programem JanusArchiv (březen, duben), ale nedařilo se již naplnit jednotlivé termíny posluchači (v roce 2007 bylo proškoleny 56 účastníků) – nakonec byla volná místa nabídnuta některým pracovníkům Státního oblastního archivu v Praze. V druhém pololetí bylo od školení upuštěno v souvislosti s přípravou nového řešení programu, které se bude od stávající podoby lišit.

Na pražské filozofické fakultě realizovalo své postgraduální studium pět pracovníků. Kolegyně pokračuje ve zpracovávání tématu *Arizace v potravinářském průmyslu a obchodu. Sociálně-ekonomický profil „treuhändra“ a arizátora*, kolega se věnuje osobě kancléře Metternicha. Tři kolegové pokračovali v doktorském studiu v Ústavu českých dějin, v Ústavu pro archeologii a ranou dobu dějinnou a v Ústavu hospodářských dějin. Na téže fakultě dokončuje magisterské studium další spolupracovník. Tématem jeho magisterské práce je životopisná studie Generál Antonín Hasal (1893-1960). Do magisterského studia na UJEP v Ústí nad Labem byla přijata pracovnice oddělení nestátních fondů. V roce 2008 pokračovali magisterským studiem na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze dvou restaurátoři. Studia ukončí v roce 2009 státní závěrečnou zkouškou a obhajobou diplomových prací. Specialista oddělení předarchivní péče studoval informatiku na Zemědělské univerzitě Praha a postgraduální studia realizoval i další archivář na pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. Nová pracovnice oddělení péče o fyzický stav archiválií zahájila doktorskou práci na Slovenské technické univerzitě v Bratislavě, její kolegyně pokračuje ve své doktorské práci na Katedře fotografie FAMU Praha. Další z restaurátorů pravidelně navštěvuje doškolovací restaurátorské kurzy. Restaurátoři se pravidelně účastní setkání a dílen a seminářů Společenstva českých knihářů.

II. CELKOVÉ MNOŽSTVÍ ULOŽENÝCH ARCHIVÁLIÍ

Přehled viz tabulky č. II/1 a 2 v závěru zprávy.

K 31. 12. 2008 spravoval Národní archiv ve své základní evidenci celkem 1724 archivních souborů v rozsahu 119611,15 bm (oproti stavu k 31. 12. 2007 se jedná o nárůst o 33 archivních souborů a 1096,54 bm). Z uvedených 1724 archivních souborů bylo celkem 1677 souborů (110375,16 bm) evidováno jako soubory v přímé péči archivu, 43 souborů (9194,79 bm) bylo v archivu uloženo na základě depozitní smlouvy (v roce 2008 nově přibýly fondy **Sbírka archiválií činovníků skautského hnutí a Janouch František, MUDr.) a 4 archivní soubory (41,20 bm) byly na základě smlouvy uloženy mimo archiv. V roce 2008 bylo provedeno celkem 465 aktualizací evidenčních listů Národního archivního dědictví (dále NAD), které se týkaly 249 archivních souborů. 270 aktualizací bylo provedeno prostřednictvím vnějších a vnitřních změn, 195 aktualizací pak přímou editací evidenčních listů. Nejčastěji aktualizovaným fondem byl fond Ministerstvo zemědělství II, u kterého bylo zaznamenáno celkem 45 aktualizací. Do evidence archivních pomůcek bylo v roce 2008 zapsáno celkem 14 nových archivních pomůcek (z toho bylo 13 pomůcek vyhotovených v Národním archivu a 1 pomůcka předaná spolu s delimitovanými archiváliemi z jiného archivu). V roce 2008 nebyla v evidenci archivních pomůcek zrušena žádná pomůcka.**

V základní evidenci NAD archiválií uložených mimo archivy a kulturně vědecké instituce evidoval Národní archiv k 31. 12. 2008 celkem 4 archivní fondy o celkové metráži 12,72 bm, což znamená, že oproti stavu k 31. 12. 2007 přibyl v této evidenci 1 nový archivní fond (Občanská demokratická strana, Praha).

Do evidence vnějších přírůstků a úbytků bylo zapsáno celkem 206 vnějších změn uskutečněných v roce 2008 (tj. o 27 více než v roce 2007). Celkem bylo evidováno 203 přírůstků (192 přírůstků výběrem a 11 přírůstků delimitací) a 3 úbytky. Nejvíce přírůstků (14)

bylo uskutečněno od Telefónica O2 Czech Republic, a.s., nejvíce bm (192,05) bylo převzato od Ministerstva financí ČR, nejvíce přírůstků (4) se vztahovalo k fondu Archiv Národního divadla a nejvíce evidenčních jednotek (101 885) bylo zaznamenáno k fondu Ministerstvo informatiky ČR. Nárůst počtu přírůstků uskutečněných v roce 2008 je zásluhou především pracovníků 6. oddělení, kteří v tomto roce realizovali celkem 58 přírůstků, zatímco v roce 2007 pouze 33 přírůstků. Nejčastějším druhem přírůstku uskutečněného výběrem byl přírůstek ve skartačním řízení - 90x, dále následovaly přírůstek mimo skartační řízení - 42x, dar - 34x, koupě - 16x a depozitum jiného subjektu - 10x. Celkem bylo v roce 2008 převzato 1049,7 bm archiválií a 111 940 evidenčních jednotek (tj. o 449,25 bm méně a o 77 455 evidenčních jednotek více než v roce 2007).¹ Do jiných archivů bylo delimitováno 23 evidenčních jednotek v rozsahu 0,72 bm.

Do druhotné evidence předalo v roce 2008 údaje ze své základní evidence celkem 16 archivů a 2 kulturně vědecké instituce. Celkem 5 archivů (Archiv akademie věd ČR, Archiv hlavního města Prahy, Archiv Národního technického muzea, Archiv Úřadu pro zahraniční styky a informace a Literární archiv Památníku národního písemnictví) předalo v roce 2008 Národnímu archivu 54 stejnopisů svých archivních pomůcek v listinné podobě.

K 31. 12. 2008 měl Národní archiv ve své péči celkem 1 národní kulturní památku (dále NKP) a 25 archivních kulturních památek (dále AKP). Pravidelná prověrka fyzického stavu archivních kulturních památek se uskutečnila ve dnech 18. a 19. 11. 2008.

Ve dnech 30. a 31. 10. 2008 provedli pracovníci odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra v Národním archivu plánovanou státní kontrolu způsobu vedení základní evidence NAD v elektronické podobě se zaměřením na evidenci vnitřních a vnějších změn, formální správnosti evidence NAD v listinné podobě, správnosti údajů v evidenci NAD a na evidenci a označení AKP a NKP.

Z celkového počtu 203 přírůstků evidovaných v roce 2008 zajistili archiváři oddělení předarchivní péče (5. oddělení) 114 přírůstků od 52 institucí a převzali celkem 687,5 bm archiválií, což je téměř o polovinu méně archiválií než v roce 2007 (1339,99 bm). Počet přírůstků a předávajících institucí zůstal naopak ve srovnání s minulými roky přibližně stejný (v roce 2007 to bylo 109 přírůstků od 56 institucí, v roce 2006 pak 119 přírůstků od 51 institucí). Celkem tak pracovníci zmíněného oddělení zajistili převzetí cca 65% archiválií z celkového množství převzatého Národním archivem v roce 2008 (v roce 2007 to bylo téměř 90%). Výrazné snížení celkového fyzického objemu přírůstků zajišťovaných tímto útvarem oproti minulému roku při téměř stejném počtu předávajících institucí i přírůstků lze zhodnotit při srovnání s ročním objemem takovýchto přírůstků i v několika předchozích letech: v roce 2005 to bylo 535 bm, v následujícím roce 743,5 bm, přičemž počet přírůstků kolísá kolem 110 za rok (kromě roku 2005 – pouze 59 přírůstků). Z toho lze usuzovat, že v roce 2008 byl celkový objem přírůstků na průměrné roční úrovni, protože již nedocházelo k rozsáhlým přejímkám v souvislosti s likvidací povodňových škod a se zrušením některých institucí, jako tomu bylo ve výjimečné míře v roce 2007.

V loňském roce došlo v oddělení fondů do roku 1848 k 6 přejímkám archiválií církevního charakteru od státních oblastních archivů v Plzni a Litoměřicích, od Státního okresního archivu v Chebu a od České provincie sv. Augustina. Přebírali též druhopisy židovských matrik od státního okresních archivů v Hradci Králové a Rychnově n. Kn. Prostřednictvím nákupní komise byl získán pro zdejší Sbírkou typářů typář Karla Fr. Pruchy (1818-1883), světícího biskupa a děkana Pražské metropolitní kapituly. V rámci revize depozitních smluv byla podepsána **nová depozitní smlouva s řádem dominikánů** a upravena stávající smlouva

¹ Vysoký nárůst počtu převzatých evidenčních jednotek byl způsoben převzetím 101 884 digitálních dokumentů ze zrušeného rezortu Ministerstva informatiky.

s řádem františkánů. Průběžně (a marně) správce fondu urgoval podpis depozitní smlouvy s Jednotou bratrskou v Herrnhutu. Ta byla předána majiteli již v r. 2007, avšak pro jeho laxní přístup nebyla dosud podepsána. Úkol bude sledován i v r. 2009.

V uplynulém roce bylo předáno do Státního oblastního archivu v Praze celkem **312 kرتونů a 120 knih** duplikátů katolických matrik **5243 far** z vikariátů Slaný (1/2), Votice (1/2), Liboc, Prosek, Zbraslav + dodatky k vikariátům Slaný, Brandýs n. L. a Rakovník. Z hygienických důvodů (aktivní plísňe) byly veškeré kartony s duplikáty katolických matrik převezeny do centrály na Chodovec, kde prošly dezinfekcí a jsou po etapách naváženy na 1. oddělení, kde jsou zpracovávány předávací seznamy v programu Excel a duplikáty připravovány k delimitaci. Vzhledem k této skutečnosti nelze delimitační práce urychlit. Předávání duplikátů středočeským kolegům bude ukončeno v lednu r. 2009; na ně naváže delimitace do Státního oblastního archivu v Plzni.

III. VÝBĚR, ZPRACOVÁNÍ A VYUŽÍVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ

Výběr archiválií

Centrální evidenci všech protokolů o skartačních i mimo skartačních řízeních za celý Národní archiv, tedy i pro výběr u soukromoprávních původců, vede oddělení předarchivní péče.

Přehled viz tabulky č. III/1, 2, 3 v závěru zprávy.

Výběr archiválií ve skartačním řízení

Ke konci roku 2008 evidujeme na svých webových stránkách 336 veřejnoprávních původců, kteří náleží do předarchivní péče Národního archivu. Z těchto bylo do péče státních oblastních archivů postoupeno se souhlasem odboru archivní správy a spisové služby MV a za přesně definovaných podmínek celkem 146 původců a dále u 29 původců byla postoupena těmto archivům péče o pobočky a regionální pracoviště. Kromě Úřadu veřejného ochránce práv zabezpečuje dohled, kontrolu a výběr archiválií u všech 190 výše uvedených původců oddělení předarchivní péče, pochopitelně ve spolupráci s dalšími archivními odděleními. Celkový počet veřejnoprávních původců náležejících ze zákona do předarchivní péče archivu je tedy již od roku 2006 v podstatě stabilizován, jejich podstatně nižší počet v roce 2005 (pouze 252 původců) souvisí s tehdy nově aplikovaným archivním zákonem z roku 2004 a se zlepšenou současnou evidencí. Snížení celkového počtu těchto původců oproti roku 2007 o tři původce souvisí s reorganizacemi ústavů zřízených ministerstvem zemědělství.

V souvislosti s přípravou na výrazné přerozdělení předarchivní péče mezi archiváře oddělení bylo kromě uvedeného webového přehledu pořízeno několik různě tematicky zaměřených analytických rozborů, hodnotících výkon předarchivní péče a úroveň spisové služby u jednotlivých původců a podle jednotlivých archivářů. Poprvé byl také sestaven přehled základních parametrů o předarchivní péči u veřejnoprávních původců pro léta 2003-2008, který se uvádí v oddílu příloh.

Výběr ve skartačním a mimo skartační řízení se realizoval celkem u 69 veřejnoprávních institucí (o proti roku 2007 pokles o 5 původců) a sepsalo se při tom

celkem 159 protokolů (v roce 2007 celkem 200 protokolů). Zatímco v roce 2007 bylo provedeno skartační nebo mimo skartační řízení u 14 původců za posledních 15 let zcela poprvé (a v roce 2006 jich bylo 9), neproběhlo skartační nebo mimo skartační řízení v roce 2008 u žádného takového původce. Na základě poprvé provedeného průzkumu lze konstatovat, že okruh veřejnoprávních původců v péči Národního archivu, u nichž nebylo provedeno skartační, ani mimo skartační řízení od roku 1990 do roku 2008 se již zřejmě stabilizoval v počtu celkem 69 původců. Jedná se převážně o organizace zřízené ústředními úřady především z oblasti školství, zdravotnictví, spravedlnosti a justice, zemědělství a kultury, specifickou skupinou je většina profesních komor a několik institucí zřízených zvláštním zákonem (např. Česká geologická služba, Ústav pro zastupování státu ve věcech majetkových, Český úřad zeměměřický a katastrální apod.). Na tuto skupinu původců bude nutné zaměřit pozornost Národního archivu v příštím roce a vyhodnotit komplexně účelnost vynaloženého dosavadního úsilí skartátorů.

V roce 2008 vybrali archiváři u 63 veřejnoprávních původců při 139 skartačních řízeních (tj. počet skartačních protokolů) k trvalému uložení celkem 395,5 bm archiválií, tedy 10,5 % procent z celkového množství 3 769 bm dokumentů předložených k výběru. Ve srovnání s předchozím rokem 2007 došlo tedy k výraznému poklesu množství navržených i vybraných dokumentů téměř o polovinu (v roce 2007 navrženo 6 660 bm a vybráno 1 089,5 bm archiválií tedy 10,6 %) ale jen při o málo nižším počtu skartujících původců (v roce 2007 počet 71 původců). Údaje z roku 2007 se však jeví jako vybočující z dlouhodobějšího trendu skartačního řízení v letech 2003 resp. 2005 – 2008. Při téměř stejném počtu skartujících původců (údaje od roku 2005) stoupají od roku 2003 každoročně počty skartačních protokolů (průměr bez roku 2007 činí 95 protokolů), stejně tak stoupá množství navržených dokumentů (bez roku 2007 průměr 3231 bm) a také množství vybraných archiválií (bez roku 2007 průměr 311 bm). **Uvedené údaje za rok 2008 tedy přesahují ve všech případech průměrné roční údaje z let 2003 –2006 a 2008 a rok 2007 se jeví jako zcela výjimečný. Důvodem loňského vybočení bylo především dokončení výběru dokumentů poškozených předtím povodněmi, výběrem archiválií u institucí kde bylo skartační řízení prováděno poprvé (včetně rušeného ministerstva informatiky) a také téměř dvojnásobným počtem skartačních řízení u Ministerstva vnitra.**

Jako pozitivní jev z hlediska zvyšující se metodické úrovně výběru ve skartačním řízení lze vysvětlit skutečnost, že se poněkud zvyšuje podíl vybraných archiválií na navržených dokumentech (9,3 % v roce 2005 a 10,5 % v roce 2008) a na druhé straně se na poměrně stabilní úrovni (asi 1/3 všech skartačních protokolů) udržuje počet těch skartačních řízení, u nichž byly určeny všechny navržené dokumenty ke zničení. V souvislosti s dlouhodobými statistikami se ukázalo, že napříště bude třeba do nich zahrnovat jako svébytnou položku množství dokumentů, vyřazovaných na základě stále častěji Národním archivem udělovaného trvalého souhlasu některým původcům pro určité typy dokumentů. Od roku 2006, tedy po vydání nového archivního zákona, vydal Národní archiv 11 trvalých skartačních souhlasů pro 9 veřejnoprávních původců (Český statistický úřad, Ministerstvo zdravotnictví ČR, Státní fond životního prostředí ČR, Ministerstvo dopravy ČR, Institut klinické a experimentální medicíny, Státní ústav pro kontrolu léčiv, Středisko cenných papírů, Ministerstvo spravedlnosti ČR, Policejní prezidium). Tito původci každoročně na základě uvedených povolení vyřazují stanovené dokumenty a informují Národní archiv o jejich množství.

V rámci tohoto úkolu probíhaly v oddělení s nejstaršími a církevními fondy konzultace s církevními řády podle potřeby. Správce fondu spolupracoval průběžně s archivářem Pražského arcibiskupství a pokračoval v zevrubné prohlídce zdejší registratury (nalezeny fotografie seminaristů z 1. republiky, které byly zařazeny do fondu Archiv pražského

arcibiskupství IV). Byla provedena skartační řízení u řádu augustiniánů a v Charitě. Proběhla též konzultace s diakonií Českobratrské církve evangelické, avšak předání ohrožených dokumentů, původně plánované na rok 2008, nebylo zatím realizováno, neboť práce na uspořádání a soupisu dokumentů v diakonii ještě nebyly ukončeny.

V polovině roku (v souvislosti s revizí plnění plánu na rok 2008 v důsledku fluktuace) zpracovali kolegové v oddělení nestátních fondů sumář nejurgentnějších úkolů v oblasti předarchivní péče a akvizic, který obsáhl téměř devadesát položek, a domluvili se na prioritách plnění. Postupně dotvářejí **informační základnu o vybraných původcích – právnických osobách**. Rešerše se zaměřila na mezinárodní organizace působící v Praze před rokem 1990 a na bývalé masové organizace Národní fronty, které budovaly velké archivy.

Pokroku se podařilo dosáhnout v komunikaci s některými současnými **parlamentními politickými stranami**. Obnovil se kontakt s Občanskou demokratickou stranou a zahájila časově náročné práce (archiv je umístěn v Ústí nad Labem) při pořádání dokumentů, přípravě skartace a výběru archiválií. Jednání s Křesťanskou a demokratickou unií – Čs. stranou lidovou (v minulosti rovněž přerušená) vyústila koncem roku 2008 v podpis smluv o uložení části digitálního archivu KDU-ČSL v Národním archivu (před tím byly předány fotografie z redakce Nového hlasu). První plod (mimořádně cenný archiv generálního tajemníka ČSL JUDr. Vladimíra Červenky) přinesla i dohodnutá součinnost při získávání osobních fondů bývalých funkcionářů ČSL. V roce 2008 vyvstala komplikace v podobě archivu nakladatelství Melantrich, jehož vrácení požaduje subjekt, označující se za nástupce akciové společnosti, dříve blízké národně socialistické straně.

Celkem bylo v rámci skartačních řízení u soukromoprávních původců posouzeno a ke skartaci určeno téměř 300 bm písemností z let 1960-2008.

Pozitivně je třeba hodnotit nejen skutečnost, že archiváři oddělení předarchivní péče ve spolupráci s kolegy z dalších odpovědných útvarů zvládli při stále stejném počtu systemizovaných míst nejen stoupající počty skartačních řízení a hodnotili zvyšující se množství dokumentů, ale že udržují odbornou úroveň výběru na vysoké úrovni. Stále naléhavěji se přitom zvyšují nároky na jejich znalosti a mezioborovou flexibilitu v souvislosti se změnami archivní a další legislativy, v oblasti spisové služby a s pronikáním elektronických dokumentů. Ocenění zaslouží i pracovníci oddělení nestátních fondů. Dokázali reagovat na většinu nejdůležitějších a nejakutnějších požadavků a v oblasti akvizic a výběru archiválií vůbec **dosáhli nejvyššího počtu přejímek** v dějinách oddělení (počet přejímek odpovídá počtu přejímek za dva předchozí roky).

Jako v minulém roce probíhaly konzultace při tvorbě a úpravách spisových norem, v některých případech však bez uspokojivého výsledku. Část pracovníků archivu se intenzivně podílela na přípravě novely archivního zákona i jeho prováděcích vyhlášek a na připomínkách k návrhu věcného záměru zákona o digitálním archivu.

Protože se prokázala vyšší účinnost a efektivita rychlých průzkumů spisové služby u původců, byla ze státních kontrol plánovaných na rok 2008 uskutečněna pouze jedna - u Drážního úřadu.

Významnou změnou v organizaci práce a v dostupnosti informací o výkonu předarchivní péče u jednotlivých původců bylo v roce 2008 uvedení do provozu modulu „Předarchivní péče“ v rámci intranetového informačního systému archivu. Po zaškolení archivářů umožňuje tento systém okamžité ukládání vybraných údajů o každém skartačním i mimo skartačním řízení, v následujícím roce se předpokládá propojení této části modulu s údaji o přejímkách.

Výběr archiválií mimo skartační řízení

Mimo skartační řízení provedlo oddělení předarchivní péče výběr archiválií u 13 původců, přičemž podle 18 protokolů bylo vybráno ze 406 bm celkem 184,2 bm archiválií, tedy 45,4 %. Vysoké procento vybraných archiválií oproti skartačním řízením vyjadřuje specifikum tohoto druhu výběrů, atypický je také výskyt téměř poloviny institucí, u nichž byl výběr prováděn a které nepatří mezi původce v předarchivní péči Národního archivu: kromě Českého Telecomu, a.s. se ve 4 dalších případech jedná o nástupnické hospodářské subjekty bývalých podniků zahraničního obchodu (výběr se znalostí registratury pro Státní oblastní archiv v Praze), největší množství vybraných archiválií pochází pak z činnosti Mezinárodního svazu studentstva, jehož fond byl uložen v oddělení nestátních fondů. V režimu mimo skartačního řízení se uskutečnily všechny 3 samostatné přejímky elektronických dokumentů od Ministerstva vnitra a bývalého Ministerstva informatiky. Ve srovnání s rokem 2007 je počet protokolů a počet původců téměř stejný, v roce 2008 bylo však množství navržených dokumentů k výběru a stejně tak vybraných archiválií o polovinu menší přibližně na úrovni předchozích roků 2005 – 2006. Stejně jako u skartačních řízení se tedy jeví rok 2007 jako atypický.

V roce 2008 bylo oddělením nestátních fondů vybráno 293,48 bm archiválií, 2813 evidenčních jednotek (uvedeny pouze soubory podchycené v evidenci NAD). Darem bylo získáno 32 přejímek, koupí 12, ve skartačním řízení 1, výběrem mimo skartační řízení 11, jako depozitum 6, delimitací 1. Na přejímkách se podílelo celkem 7 pracovníků a pracovníků oddělení. Potěšitelná je součinnost s pracovníky jiných oddělení.

Z celkem 63 přejímek je možno konkrétně upozornit alespoň na osobní fondy politiků (či dodatky k nim) – například ministra spravedlnosti JUDr. Alfréda Meissnera (za součinnosti s historikem PhDr. Josefem Tomešem), předsedy vlády Ing. Aloise Eliáše, ministra kultury Pavla Tigrida, členky předsednictva ÚV KSČ Marie Švermové, předsedy České národní rady PhDr. Čestmíra Císaře, předsedy vlády PhDr. Jana Stráského (zajistil pracovník 5. odd. M. Kunt) či ministra školství prof. RNDr. Petra Vopěnky, DrSc.; účastníka druhého a třetího odboje generálmajora Miloše Knorra, MBE (za lvího podílu historika Mgr. Pavla Palečka); ředitele Národního divadla prof. Přemysla Kočího; syndika Syndikátu novinářů ČR Vladimíra Bystrova; historiků doc. RSDr. JUDr. Františka Červinky, CSc., PhDr. Františka Cigánka, Ing. Miloslava Klimeše, PhDr. Blanky Karlsson, PhD.; archivářů PhDr. Adolfa Ludvíka Krejčíka, PhDr. Josefa Kollmanna a PhDr. Evy Drašarové, CSc. Spisovatelka PhDr. Eliška Horelová předala cennou sbírku archiválií, tematicky se vztahující k období 2. světové války. Našemu archivu svěřila své závažné dokumenty také skupina bývalých činovníků Junáka pod vedením Jaroslava Macka, prom. hist., bývalého ředitele Státního oblastního archivu v Litoměřicích. Z archiválií z provenience právnických osob je nutno zmínit alespoň archiválie spolku Společnost Bedřicha Smetany (delimitace z Muzea Bedřicha Smetany); občanských sdružení Český svaz tělesné výchovy, Česká archivní společnost, Výbor „Oni byli první“ či Zelený kruh; mezinárodních organizací Mezinárodní svaz studentstva (zásluha o záchranu archivu patří pracovníku 5. odd. B. Bromovi) a Pražské centrum při Institutu pro studia Východ - Západ; organizací zahraničních Čechů Ústředí čs. sokolstva v zahraničí a Česká beseda Svatopluk Čech v Curychu. Zvláště je třeba ještě zmínit předání archivu Svazu vysokoškolského studentstva a archiválií dalších mládežnických organizací, které nám svěřil RNDr. Miroslav Prokeš. Z provenience veřejných institucí pocházejí archiválie fondů Národní divadlo v Praze a Kancelář pro oběti nacismu Česko-německého fondu budoucnosti.

Několik přejímek zůstalo především z časových důvodů či pro nutnost kompletace souboru zatím mimo evidence. Jedná se např. o archiv Konfederace politických vězňů, Občanské

demokratické aliance, Společnosti pro soudobou dokumentaci, generálního tajemníka ČSL JUDr. Vladimíra Červenky, archiváře rodiny Masarykových a Revilliodových, tajemníků ministra zahraničí J. Masaryka prof. PhDr. Lumíra Soukupa a JUDr. Antonína Suma, CSc. a některé archiváře, jež budou zařazeny do sbírek Dokumentace, Tisková sbírka a Sběrka výstřižků. Příjemným setkáním byla pro nás konzultace s paní Marlen Kryl, která zvažuje uložení pozůstalosti manžela, zpěváka a publicisty Karla Kryla, v některé instituci v České republice.

Potěšitelné je, že jsme upozorňováni na archiváře osobní provenience některými historiky (např. PhDr. Alena Hájková, doc. PhDr. Jiří Pernes, PhD., PhDr. Josef Tomeš, doc. PhDr. Martin Kučera, CSc., PhDr. Stanislav Kokoška, Mgr. Pavel Paleček, PhDr. Michal Pehr, PhD. a další), příznivci spolupracujících občanských sdružení (např. ČSBS) apod. Koordinace činnosti s jinými pracovišti, zabývajícími se shromažďováním archiválií soukromoprávní provenience, pokračovala i v roce 2008. Je třeba jmenovitě zmínit spolupráci s Literárním archivem Památníku národního písemnictví, Archivem Národního muzea, Archivem Národní galerie, Masarykovým ústavem - Archivem Akademie věd ČR, Archivem hl. m. Prahy, Státním oblastním archivem v Praze, Státním oblastním archivem v Litoměřicích, Střediskem pro exilová studia při UJEP Olomouc, Československým dokumentačním střediskem, Tereziínskou iniciativou a dalšími.

Kontrola skartačních protokolů

V roce 2008 bylo zkontrolováno v oddělení předarchivní péče Národního archivu celkem 115 skartačních protokolů, tedy jen o dva méně než v loňském roce. Z toho bylo 92 protokolů Archivu hlavního města Prahy, 18 protokolů Archivu Akademie věd ČR, 2 protokoly Archivu České národní banky a 3 protokoly Archivu Senátu. Tato časově poměrně náročná činnost má výrazně formální charakter a z hlediska odborné úrovně je bezvýznamná.

Zpracování archiválií a anotace nových archivních pomůcek

Přehled zpracování viz tabulka č. III/4 v závěru zprávy.

Mezi jednotlivými zpracovatelskými odděleními existují rozdíly dané podstatou spravovaného Národního archivního dědictví. Sjedení se děje na metodické bázi spočívající na základních principech a metodách historických věd. Kvantitativní ukazatel zpracovanosti fondů dle oddělení vystihuje následující přehled, byť do jisté míry zkreslený přísnými kritérii posledních let pro zpřístupnění fondů a rozporem mezi faktickou a evidenční správou fondů. V souladu s tabulkou se pak jeví volba priorit a zaměření úkolů napříč celým archivem.

Oddělení	běžných km celkem	nezpracováno bm v %	počet archivních souborů celkem
1.	13,4	6,7 %	200
2.	15,2	5,4 %	117
3.	25,6	18,1 %	164
4.	46,2	72,7 %	354
5.	2,3	90,1 %	109
6.	15,8	65,2 %	719

V oddělení pro správu nejstarších fondů (1. oddělení) neplánovali žádné nové a dlouhodobější zpracovávání větších celků. Prioritou jsou zde další povinnosti – Soupis pečetí, pokračující delimitace duplikátů matrik, digitalizace listin, bezpečnostní snímkování. Největším zpřístupňovacím úkolem je pořádání fondu **Židovské kontrolní matriky**. Součástí tohoto úkolu je i pokračování jejich revize, zapracovávání přírůstků z mimopražských archivů, vlastní inventarizace fondu a tvorba rejstříku.

S **Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním** byla uzavřena **dohoda o společné prezentaci císařských otisků a tzv. indikačních skic** na technických prostředcích ČÚZK. Byly dohodnuty i potřebné technické a obsahové úpravy a byla předána data a snímky historického Plzeňského kraje. Na jejich zveřejnění ČÚZK pracuje. Proběhlo zpracování metadat krajů Loketského a Žateckého

Dále pokračovala konverze inventáře fondu Reambulované mapy do Janusu. Pro projekt **Monasterium** byla provedena **kontrola metadat** z fondu **Archiv České koruny a jejich následné odevzdání** do vídeňské centrály k vyvěšení na webovou stránku. Průběžně byla prováděna **revize přepisů inventářů digitalizovaných fondů (listiny po r. 1526 z fondů Řád křížovníků, Řád premonstrátů, Finanční prokuratura**.

K významným úkolům patřily i katalogizační práce na **Evidenci dochovaných vyobrazení šlechtických erbů v nobilitačních spisech České dvorské kanceláře** za pomoci programů Excel a Janus, jejichž výsledná podoba přispěje nemalou měrou k jejich ochraně.

Pokračoval také přepis jmenného rejstříku fondu Stará manipulace (písmena L-M) a byl realizován přepis části inventáře Řád dominikánů – knihy.

Ryze zpracovatelské malé 2. oddělení s fondy cca z let 1848 – 1918, staršími hornickými a samosprávnými archiváliemi, pokračuje ve smělém zpřístupňování badatelsky atraktivních fondů mj. i dálkovým způsobem. S ohledem na personální změny spočívající v přijetí nových odborných pracovníků probíhalo zpracování několika drobnějších fondů, aby se tito seznámili s programem Janus a s metodikou užívanou v Národním archivu. V roce 2008 se podařilo dotáhnout do konce několik zpracovatelských projektů. Byl schválen inventář fondu **Prezidium ministerské rady Vídeň** a ukončena tím práce tří generací archivářů.

Oddělení úspěšně spolupracovalo s partnerským archivem v Rakousku a podílelo se na grantovém projektu GA ČR reg. č. 409/08/0296 Průvodce po fondech a sbírkách Rakouského státního archivu pro českého návštěvníka. Byly dokončeny a zveřejněny na internetu soupisy personálních spisů profesorů a docentů na pražské univerzitě a na pražské technice, jež jsou uloženy ve Vídni.

Po letech byl dokončen a schválen dílčí inventář k fondu **Staré montanum**. Byly dokončeny inventáře několika horních fondů (**Horní úřad Mladá Vožice -Tábor, Horní soud Příbram, Substitute horního soudu Jílové**). Bezproblémově pokračovalo zpracování a inventarizace **Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků Praha**, byl schválen inventář listin a probíhalo zpracování knih. Zároveň byl zhotoven dodatek k soupisu pečetí u těchto listin. Výrazně pokročilo zpracování **soupisu vystěhovalectví**, jehož první část bude možné v roce 2009 zpřístupnit na webu Národního archivu. Intenzivně se pracovalo na inventarizacích dalších fondů (**Horní úřad Rudolfov, Památkový úřad Vídeň, Generální ředitelství státních drah-Vídeň – dodatky, ČM – sg. 13, obecní záležitosti**), jež budou dokončeny v roce 2009. V roce 2008 odstartoval projekt týkající se zpracování a inventarizace rozsáhlého fondu **Stavovská zemská pokladna a účtárna Praha**.

V oddělení fondů první republiky a okupace (3. oddělení) započala inventarizace fondu **Prezidium ministerstva vnitra** (dříve fond č. 225 SÚ MV ČR). V loňském roce se podařilo inventarizovat prvních 77 kartonů.

Dokončili zpracování obou fondů týkajících se **Huberta Ripky**, které na základě rozhodnutí metodické komise získaly společný název Archiv Huberta Ripky. V současné době končí ukládání údajů do programu JANUS. Nový fond bude mít rozsah 308 kartonů.

Další významnou pomůckou bude prohloubený inventář k fondu **Úřad říšského protektora – státní tajemník K. H. Frank (dřívější fond SÚ MV ČSR 109)**. V současné době je zpracováno všech 184 kartonů a v příštích týdnech budou dokončeny rejstříky a napsán úvod.

Pokračovalo zpracování dodatků k hospodářským fondům dle dohodnuté metodiky, resp. v srpnu 2008 vytvořil student z pražské katedry archivnictví pod vedením zkušených kolegů inventář k fondu **Hospodářská skupina sklářského průmyslu** (fond čítá 6 kartonů).

Na konci roku byl dopsán úvod k inventáři fondu čítajícího 13 281 kartonů - **Policejní ředitelství Praha II – všeobecná registratura (1921) 1941-1950 (1956)**, jenž v letech 2000-2005 pořádal kolektiv pracovníků z různých oddělen. Bylo dokončeno i štítkování kartonů a úředních knih.

Dlouhodobý projekt katalogizace protokolů schůzí vlád z fondu Prezidium ministerské rady pokračoval v minulém roce prací na **Katalogu a rejstřících k protokolům schůzí 14. československé vlády (tj. červen 1935 - listopad 1935)**. Helena Nováčková zpracovala protokoly jednotlivých schůzí uložených ve dvou kartonech, osobní a zeměpisný rejstřík a v průběhu roku 2009 dokončí věcný rejstřík, celý katalog zrediguje a vypracuje úvod k publikaci evidované v edičním plánu.

Revidoval se badatelsky velmi využívaný celek Policejní prezidium Praha 1920-1950. V současnosti je zkontrolováno již 487 kartonů. S jednoduššími pracemi, zejména s adjustací fondu Nejvyšší správní soud, Sčítání lidu RČS v roce 1930 a Sčítání obyvatelstva 1939 již tradičně vypomáhali důchodci a studenti v rámci dohod o provedení práce.

V oddělení fondů z období socialismu (4. odd.) zpřístupňovali dva velké kmenové fondy – **Ministerstvo zdravotnictví a dílčí fond ÚV KSČ - Gustav Husák**. V prvním úkolu bylo zpracováno 85 kartonů včetně inventarizace. Probíhalo pořádání oddělení pro zahraniční styky Ministerstva zdravotnictví a třídění a pořádání osobních spisů lékařů. Celek osobních spisů, který podchycuje lékaře podle určitého významu ve vědě, výzkumu a podle působení v cizích státech, bylo nutno utřídit věcně a abecedně. V druhém projektu bylo inventarizováno 144 kartonů. Práce budou pokračovat v roce 2009.

Metodickou komisí Národního archivu byl přijat a schválen inventář dílčího fondu **ÚV KSČ - Kancelář tajemníka Oldřicha Švestky (1970 - 1975)**. Po zpracování několika málo připomínek bude pomůcka odevzdána. Fond obsahuje 224 evidenčních jednotek a je uložen v 25 kartonech.

Pokračovalo pořádání a dokládání sčítacích operátů z dodatků, které zůstaly při přebírání fondu Národní sčítání lidu 1950 mimo souvislou řadu. Celkem bylo takto adjustováno 1206 kartonů. Byly uspořádány zápisy ze schůzí kolegií fondu **Československá vládní komise pro stíhání nacistických válečných zločinců** a připraveny pro inventarizaci. Bylo zahájeno třídění a pořádání „pamětních spisů“.

Pro naléhavé účely nahlédací a badatelské agendy jsme třídili, pořádali a adjustovali části fondu **Státní ústav památkové péče a ochrany přírody**. Sjednotili jsme několik řad dokumentů k jednotlivým lokalitám a byla vytvořena jedna abecední řada o 255 kartonech. Při nahlédací a badatelské agendě, která je vzhledem k jednotlivým lokalitám v režimu památkové péče velice častá, můžeme pracovat rychle a spolehlivě. Stávající kartony abecední řady kmenových čísel studentů z jednotlivých zemí ve fondu **Dům zahraničních**

služeb Ministerstva školství ČSR jsme při revizi uložení celého fondu doplnili dalšími spisy tak, že celá řada doznala změny o 21 kantonů. Tím jsme ukončili uspořádání této části fondu až do roku 1992 a můžeme vyřizovat potvrzování studia zahraničních studentů až k tomuto datu.

V oddělení s nejnovějšími archiváliemi ústřední veřejné správy (5. odd.) se potvrdila účelnost hrubého pořádání a popř. slučování více přejímek od jednoho původce dohromady. Oproti minulému roku bylo takto roztrženo a souhrnnými předávacími soupisy zčásti opatřeno podstatně více archiválií: především byl takto uspořádán a souhrnným soupisem opatřen fond **Národní informační středisko 1991-1997** (celkem 325 ukládacích jednotek, tj. 41 bm). Mimo plán uspořádali a inventarizovali osobní fond **Zitta František** z let 1906-2005, inventář bude předložen ke schválení, fond náleží do péče 6. oddělení. Při delimitaci k předání do Státního oblastního archivu Praha byly zčásti hrubě uspořádány fondy **Chemapol Group a.s. 1994-1998** (901 ukládacích jednotek, tj. 82 bm) a fond **C.H.C. a.s. 1996-1999** (17 ukládacích jednotek, tj. 1,5 bm).

Oddělení nestátních fondů (6. odd.) pokračovalo v roce 2008 v oblasti zpracování v úkolech v zásadě podle schváleného plánu. Jeho průběžné plnění komplikovala značná nemocnost, později pak i odchody několika pracovníků oddělení z Národního archivu. Kvůli postupnému přejímání jejich agendy jinými pracovníky, včetně správy fondů, a badatelské agendy, musel být plán v polovině roku upraven, upravená verze byla předložena ředitelce archivu. Některé úkoly v oblasti zpracování archiválií tak musely být přerušeny, jiné nebyly vůbec zahájeny.

Nejrozsáhlejšími pořádacími úkoly oddělení zůstává zpracování fondů **Ministerstvo zahraničních věcí – výstřižkový archiv III a Archiv Syndikátu novinářů**, které byly zahájeny v minulých letech. U fondu Ministerstvo zahraničních věcí – výstřižkový archiv III bylo zahájeno ukládání inventárních záznamů do programu JANUS, probíhala tvorba rejstříků a práce na úvodu k výsledné pomůcce. U fondu Archiv Syndikátu novinářů byl dokončen koncept inventáře a vypracován rozsáhlý úvod. V příštím roce bude třeba inventární záznamy uložit do programu JANUS a vypracovat rejstříky. Situace u tohoto fondu je však komplikována odchodem obou zpracovatelů z Národního archivu a nutností převzetí tohoto úkolu jiným pracovníkem. Průběžně pokračovala katalogizace historických a vzpomínkových prací ve fondu **Svaz protifašistických bojovníků – ústřední výbor** (celkem uloženo k dnešnímu dni 3552 záznamů).

Správce **Sbírky map a plánů** pokračoval v **průběžné konverzi záznamů** do programu JANUS, zároveň třídil a katalogizoval přírůstky ke sbírce.

Průběžně pokračovaly práce na zpřístupnění složitého fondu **Rodinný archiv toskánských Habsburků, částí Leopold II., Ludvík Salvátor** (uspořádáno a zpracováno na kartotéčních lístcích 15 kantonů z celkových 19) a **Sbírka map a plánů** (uloženo 492 inventárních záznamů do programu JANUS). Metodická komise projednala plán pořádání části Leopold II. a schválila předložený návrh správkyně fondu.

Ve druhé polovině roku 2008 bylo zahájeno rovněž zpracování dalšího kmenového fondu Národního archivu: **Národní fronta – ústřední výbor (1945) 1948-1948**. Zpracování se zatím zaměřilo na zařazování rozsáhlých reponend a třídění dodatků a jejich zařazování do fondu.

Pokračovaly práce na zpřístupnění fondů **Beran Rudolf, Kárných Miroslav a Margita** (včetně jednání o kompletaci fondu s Archivem hlavního města Prahy a Institutem Tereziánské iniciativy), **Nikolajev Semjon Nikolajevič a Tigrid Pavel**. Průběžně probíhalo zpracování přírůstků do otevřených sbírek: Sbírká Výstřižky, Sbírká Dokumentace a Sbírká písemností osobní povahy.

Ke schválení bylo předloženo pět definitivních archivních pomůcek, z nichž čtyři byly již schváleny: **Malypetr Jan, Nikolajev Semjon Nikolajevič, Sbírka staničních kronik a Ústřední sdružení úředníků, učitelů a zřízenců Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu**, ve fázi lektorského řízení je inventář k fondu **Svaz protifašistických bojovníků – ústřední výbor (1945) 1951–1968**.

V roce 2008 byly v oblasti foto-, fono- a kinodokumentů (část 8. odd.) průběžně katalogizovány přírůstky do **Sbírky pozitivů, Sbírky negativů a Sbírky mikrofilmů**, i když těchto materiálů ubývá díky novějším reprodukčním technikám. Analogové záznamy zařazované do uvedených sbírek se pořizují jen v několika případech, a to jen z toho důvodu, že jsou pro žadatele levnější. Stále však pořizujeme studijní náhledy ke svitkovým filmům (nitráty).

Na podzim roku 2007 byly zahájeny opravy dat uložených v databázi JANUS, protože jejich převod z původní databáze FOTO se ne zcela podařil (zmizely např. části inventárních čísel a z katalogizačních záznamů zůstaly jen začátky řádků). Takto byla postižena všechna převáděná data týkající se archivních souborů **Balkanpress, Fotoarchiv ČTK 1919-1938 a Fotoarchiv ČTK 1930-1939** a také **Soupisu bohemik**, který je součástí **Sbírky mikrofilmů a Sbírky negativů**. Oprava Soupisu bohemik byla v roce 2008 dokončena a je možné je v rámci Janusu využívat. Tyto „opravné“ práce pokračovaly po celý rok 2008 a zdaleka nemohly být dokončeny. Zároveň byly záznamy upřesňovány a doplňovány o skeny jednotlivých dokumentů. Tyto práce budou - vzhledem k dalším úkolům – dokončeny pravděpodobně v roce 2012 (na všech souborech).

Pokračovala katalogizace souboru **Fotoarchiv ČTK 1920-1936**. Vzhledem k tomu, že soubor je tvořen z převážné části deskovými negativy a je hojně využíván badateli, bylo zahájeno jejich skenování a připojování obrázků k jednotlivým záznamům.

Fotoarchiv K. H. Franka, další rozpracovaný archivní soubor, vzhledem k dalším úkolům nemohl být dokončen v roce 2008. Při dopracování tohoto již v minulosti zpracovaného souboru se objevilo takové množství chyb, že je třeba veškeré údaje složitě ověřovat. Dále bylo zjištěno, že jen cca polovina fotografií byla podchycena inventárními záznamy, takže je třeba více než 2500 záznamů nově doplnit.

Zpracování archivního souboru **Alexandrijské mikrofilmy** bylo zahájeno v roce 2006, a to pro značný zájem badatelů. Mikrofilmy (celkem 165 svitků, tj. cca 80.000 polí) byly zkontrolovány a porovnávány s původním (neúplným) lístkovým katalogem (byl pořízen jen k některým svitkům). Jednotlivé záznamy byly uloženy do databáze JANUS, avšak při kontrole byly zjištěny chyby – gramatické i formální, takže v současné době probíhají opravy (korektury) více než 3000 uložených katalogizačních záznamů a jsou doplňovány rejstříky – jmenný a zeměpisný.

Práce na zpracování souboru **Archiv České strany národně sociální – obrazové a zvukové záznamy, Praha 1897–1999**, zahájené v roce 2007, musely být v roce 2008 přerušeny, a to pro nutnost zařazení zpracování náležitějších úkolů. Především v souvislosti s nutností zpracovat a naskenovat téměř 2000 kusů deskových negativů archivního souboru **První světová válka**. Tyto vyžadují zásah restaurátorů a je o ně stále větší zájem badatelů, bylo proto třeba urychleně začít skenovat a zpracovávat. Zpracování tohoto souboru bylo dokončeno, zbývá vyhotovit pomůcku, ale ještě předtím je třeba provést důkladnou kontrolu.

Práce na zpracování kinematografických dokumentů se v roce 2008 úplně zastavily. Jde o časově jednu z nejnáročnějších činností (převinutí pásu na cívky, vyčištění, založení do stroje a prohlížení v reálném čase a zároveň registování, uložení záznamů do PC – nelze využít JANUS – musí se provádět v pořádacím sále, kde není intranetové spojení, převinutí na

středovku, adjustace, uložení). Práce se tedy omezily na přejímky od původců a nejnужnější práce s tím související.

Problém je též s videokazetami, které je nutno nejméně dvakrát ročně přetáčet, aby nedošlo k prokopírování záznamové vrstvy. Videokazety by bylo potřeba urychleně prohlédnout a přepsat na jiný nosič, což však vzhledem k technické náročnosti práce nelze zadat brigádníkům (pracujícím důchodkyním), protože zaučovat jich několik na povolených 150 hodin/rok by zdaleka nebylo efektivní.

Také v roce 2008 pokračovaly práce na zpracování archivního souboru **Zvukové záznamy radionaslouchací služby**, zahájené v roce 2007. Jednotlivé zvukové fólie jsou přepisovány (dodavatelsky) na digitální nosiče (CD). Fyzický stav originálních nosičů je velmi špatný, poškození bylo způsobeno především špatnou adjustací v minulosti. V roce 2008 byla přepsána zhruba polovina záznamů. Pro rok 2009 bude nutné, vzhledem k finanční situaci NA, uzavřít smlouvu o spolupráci s Archivem Českého rozhlasu, aby mohly práce na prepisech pokračovat.

V roce 2008 bylo dokončeno pořádání **Sbírky zvukových nahrávek** a to včetně rozhlasových pásů. Sbírka byla uspořádána chronologicky a vyhotoven prozatímní inventární seznam, který opět musí být nejprve „zkontrolován“ vedoucí oddělení. Z menších archivních souborů byl uspořádán osobní fond **Ježek**. Vzhledem k tomu, že jde o velmi žádaný materiál, bylo by třeba ho rovněž přepsat, aby mohl být využíván (= pořady Československého rozhlasu během 7 srpnových dnů roku 1968, záznamy se v Archivu Českého rozhlasu nenacházejí). Inventář osobního fondu **Pluhař** byl opravován podle připomínek metodické komise a opět čeká na revizi vedoucí oddělení.

Roztříděny byly materiály tvořící součást fondu **Úřad předsednictva vlády ČSSR a ČSFR** a také **Federální úřad pro tisk a informace** a byly k nim pořízeny prozatímní inventární seznamy, čekající na kontrolu vedoucí oddělení.

Tematické soupisy

Soupis pečeti

Práce na Soupisu pokračovaly podle plánu ve stabilizovaném kolektivu. Bylo popsáno celkem **1 341 ks pečeti** z fondů **Archivy českých klášterů zrušených za Josefa II., Řád křížovníků s červenou hvězdou, České gubernium – listiny, Stížný list české a moravské šlechty kostnickému koncilu 1415, Kapitula Vyšehradská a Řád augustiniánů**. Zároveň byl zhotoven dodatek k soupisu pečeti u listin fondu **Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků Praha (23 pečeti)**.

Anotace nových archivních pomůcek

Prezídium ministerské rady Vídeň, 1852–1918.

Inventář, 2008, 730 s., Kristýna Hladíková, Roman Horký, Pavel Koblasa, Jan Krlín, Pavla Lutovská, 8378 inventárních jednotek [95 kartonů].

Prezídium ministerské rady Vídeň (k.k. Ministerratspresidium) z let (1862) 1871–1919 je jedním z nejvýznamnějších fondů získaných po roce 1918 na základě mírové smlouvy s Rakouskem s Saint Germain en Laye z roku 1919. Fond byl převzat z Vídně bez registraturních pomůcek. Obsahuje archiválie k nejrozličnějším stránkám vývoje českých zemí na konci 19. a na počátku 20. století. Jsou zde spisy k politickým a národnostním poměrům v té době, např. ke snahám o česko-německé vyrovnání před rokem 1914 či ke jmenování různých státních úředníků. V neposlední řadě se zde nacházejí archiválie týkající se nepokojů, stávek a dalších projevů masového odporu na konci první světové války. Důležitou částí fondu je korespondence. Zde jsou soustředěny především dopisy mezi ministerským předsedou a ministry, místodržiteli, poslanci, církevními hodnostáři a dalšími osobnostmi politického, hospodářského a kulturního života. Registratura tiskového oddělení obsahuje čtvrtletní zprávy českého místodržitelství o nákladech politických časopisů a o finančních a personálních záležitostech zemských úředních novin a vydavatelství. Dále se ve fondu dochovaly opisy protokolů ze zasedání ministerské rady z let 1852–1867 a 1895–1897, jejichž originály shořely při požáru vídeňského archivu v roce 1927.

Intendace českého Národního divadla Praha, 1861–1934.

Inventář, 2008, 24 s., Alexandra Špiritová, Pavla Lutovská, 59 inventárních jednotek [18 úředních knih, 4 podací protokoly, 48 kartonů].

Úřad divadelní intendance byl původně zřízen Zemským výborem Království českého pro dohled na chod Stavovského divadla. Po vzniku Prozatímního divadla se funkce divadelního intendanta rozdělila na intendanci českou a německou, česká spravovala záležitosti Prozatímního, později Národního divadla, německá se věnovala nadále Stavovskému divadlu. Roku 1924 bylo k Národnímu divadlu připojeno do správy Stavovské divadlo, o pět let později se po zestátnění divadel stal úřad intendanta přebytným a pozvolna zanikl. Spisy české intendance byly ukládány ve zvláštních deskách podle věcných kategorií, v rámci těchto tematických celků je dodrženo chronologické pořadí spisů. Toto členění bylo zachováno jako nejvhodnější forma zpřístupnění poněkud mezerovitého fondu. Fond obsahuje převážně korespondenci úřadu intendanta s nadřízenými i podřízenými orgány, tedy s vedením divadla a zemským výborem. Je možné studovat jak právní normy týkající se fungování divadla, tak i jeho faktickou činnost od uzavírání smluv s herci přes zajišťování dekorací a kostýmů, zadávání her či péči o divadelní budovu. K inventáři je připojen abecední seznam herců, jejichž pracovní smlouvy s vedením se ve fondu dochovaly.

Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků Praha – listiny, 1348–1790.

Dílčí inventář k fondové části, 2008, 109 s., Jiřina Juněcová, 262 inventárních jednotek [262 listin].

Fondová část Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků Praha – listiny obsahuje 262 listin z let 1348–1790, které se týkají statků sasko-lauenburských vévodů, jejich předchůdců Berků a Kolovratů, ale i nástupců vévodů bavorských a posléze habsburského rodu. Jedná se o smlouvy vztahující se k prodeji nebo koupi nemovitostí na zmíněných statcích, postoupení nezaplacených dluhů váznoucích na statcích jako hypotéky, povýšení

některých městeček na města, svatební smlouvy a udělení různých milostí panovníkem šlechtickým osobám.

Listiny z uvedené fondové části mohou posloužit badatelské veřejnosti spíše jako doplněk pro poznání hospodářských poměrů na českých panstvích a především ke studiu finančních záležitostí majitelů celého statkového komplexu.

Horní úřad Mladá Vožice – Tábor, (1809) 1832–1854.

Inventář, 2008, 29 s., Pavel Koblasa, 209 inventárních jednotek [162 úředních knih, 19 podacích protokolů, 28 kartonů].

Poměrně ucelený a dobře dochovaný soubor písemností vznikl činností horního úřadu v Táboře a jeho předchůdců. Pro badatelskou veřejnost je vhodný ke studiu dějin dolování v oblasti Mladovožicka poté, co tamější doly přešly z majetku vrchnosti do majetku státu.

Po obsahové stránce tvoří těžiště fondu účetní materiál, dále výkazy a přehledy těžby, rovněž důležité jsou zprávy o činnosti úřadu a o vlastním dolování, případně seznamy zaměstnanců.

Horní soud Příbram, (1725) 1783 - 1850 (1884).

Inventář, 2008, 50 s., Milan Hlinomaz, Stanislav Kokoška, Markéta Novotná, 439 inventárních [80 úředních knih, 32 podacích protokolů, 3 indexy a 20 kartonů].

Horní soud v Příbrami vzešel z josefínských reforem reagujících na nové úspěchy v horním podnikání v poslední třetině 18. století. Do jeho správy náleželo v letech 1783-1850 dolování v kraji Berounském, Prácheňském, Rakovnickém a Kouřimském, tj. rozsáhlý pás železnorudných dolů mezi Prahou a Plzní, samotný příbramský revír a nově dobývaná uhelná ložiska, například na Kladensku. Manipulace s materiálem a radikální skartace spisů v roce 1852 měly za následek značné roztržnění původní registratury, z níž se ve větší míře dochovala především propůjčková agenda. Jakkoliv mnohé záležitosti byly zohledněny již jinde, přesto studium tohoto fondu může doplnit obraz nejen zdejšího regionu, ale například i dějin hornictví, techniky či průmyslového rozvoje v českých zemích.

Substituce horního soudu Jílové 1792-1845.

Inventář, 2008, 34 s., Stanislava Jílková, 313 inventárních jednotek [83 úředních knih, 5 podacích protokolů, 1 karton spisů, 6 kartonů účetních spisů].

Dochované písemnosti fondu Substituce horního soudu Jílové tvoří pouhé torzo původní registratury stejnojmenného úřadu a z badatelského hlediska se proto jedná jen o fond doplňkový zejména k písemnostem jiných horních soudů a jejich substitucí. Po obsahové stránce tvoří těžiště fondu účetní materiál, vypovídající především o příjmech a výdajích substituční pokladny, horněsoudních poplatcích a stavu bratrské pokladny v době těsně před její likvidací.

Zemská úřadovna pro ovoce a zeleninu Praha 1917 (1918).

Inventář, 2007, 14 s., Vojtěch Kroužil, 371 inventárních jednotek [3 kartony].

Zemská úřadovna pro ovoce a zeleninu se sídlem v Praze I., Příkopy 15 byla zemskou pobočkou vídeňské Úřadovny pro zásobování zeleninou a ovocem Úřadu pro výživu lidu (Geos). Vznikla v průběhu roku 1917 a patřila mezi zemědělské organizace zakládáné za 1. světové války, jejichž úkolem bylo dohlížet a obstarávat chod výkupu a dodávek jednotlivých zemědělských produktů. Fond obsahuje korespondenci z úřední činnosti jejího původce, včetně příloh (např. přihlášky potřeby ovoce nebo legitimace k jeho nákupu) a nevelkého souboru korespondence adresované do Ústí nad Labem, Sdružení ovocného obchodu pro

království České z roku 1918. Fond je zachován torzovitě a je rozčleněn do 5 celků: Praha (A-Ž), Reichenberg (Liberec), H (Hl.-Hu), M (Mie-Mz) a Aussig (Ústí nad Labem).

Teoretická zkušební komise státních zkoušek Praha 1850-1858.

Inventář 2007, 12 s., Dominik Budský, 16 inventárních jednotek [2 kartony].

Teoretická zkušební komise státních zkoušek působila při akademickém senátu Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze v letech 1850 – 1858 a byla složena z vyučujících na univerzitě. Jejím úkolem bylo provádět písemné zkoušky uchazečů o státní zkoušku. Materiály této komise jsou zachovány torzovitě, jedná se o podací protokoly, instrukce ke státním zkouškám a jednací řád komise. Dále se ve fondu nachází dokumenty týkající se jmenování členů komise, korespondence komise s Ministerstvem kultu a vyučování ve Vídni a s českým místodržitelstvím v Praze, statistické tabulky uchazečů o státní zkoušku za jednotlivé akademické roky, žádosti těchto uchazečů a protokoly o zkoušce, potvrzení o zaplacení poplatku za zkoušku.

Hospodářská skupina sklářského průmyslu (1928) 1939 - 1950 (1952).

Inventář, 2008, 12 s., Jan Hasil, 52 inventárních jednotek [6 kartonů].

Hospodářská skupina sklářského průmyslu (dále jen HSSP) vznikla na podzim roku 1939 formálně jako zájmově samosprávná instituce, která však byla prostřednictvím Ústředního svazu průmyslu podřízena státní správě; toto uspořádání mělo umožnit státnímu aparátu tzv. druhé republiky konsolidovat poměry v okleštěném státě. V období nacistické okupace byla její činnost zaměřena na podporu válečného úsilí Německa, a to jejím faktickým podřízením obdobným říšským korporacím. V poválečném Československu rozvíjela HSSP svou činnost v intencích svého původního určení, a to až do přímého podřízení československého průmyslu státní moci na přelomu 40. a 50. let, kdy zanikla.

Fond, který vznikl delimitací z fondu Československé závody sklářské v letech 1989 a 2007, lze rozdělit do dvou částí; větší z nich představují pozůstatky registratury samotné hospodářské skupiny HSSP, menší pak tvoří poměrně pestrá kolekce fragmentů písemných pozůstatků členských firem. Původní registraturní uspořádání materiálu nebylo možno rekonstruovat, proto byl fond uspořádán na základě diplomaticko-chronologických kritérií. Dochované dokumenty jsou v dobrém stavu, ve vesměs strojopisných a cyklostylovaných písemnostech je zhruba rovnoměrně zastoupena čeština a němčina, méně pak další evropské jazyky. Fond uspořádal v rámci své praxe student katedry pomocných věd historických a archivního studia filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze Jan Hasil pod vedením Zdeňky Kokoškové a Jaroslava Pažouta.

Malypetr Jan (1820) 1873–1947 (1964).

Inventář, 2007, 25 s., Renata Kuprová, 247 inventárních jednotek [5 kartonů, 1 diplom, 48 fotografií, 11 fotoalb, 1 film, 2 grafické listy, 3 gramodesky].

Jan Malypetr (1873–1947) se narodil v Klobukách u Slaného. Po studiu na reálném gymnáziu v Praze a hospodářské škole v Kadani se věnoval rodinnému hospodářství, zároveň zahájil politickou činnost v řadách agrární strany. V roce 1911 se stal starostou Klobuk, později okresním starostou ve Slaném. V roce 1918 se stal členem Revolučního Národního shromáždění, od roku 1920 až do roku 1939 zastával mandát poslance Národního shromáždění. V letech 1922–1925 byl ministrem vnitra, v letech 1932–1935 předsedou vlády a v letech 1925–1932 a 1935–1939 předsedou poslanecké sněmovny.

Osobní archiv Jana Malypetra byl získán od rodiny v roce 2001. Obsahuje zejména životopisný materiál původce včetně cenného rukopisu pamětí, dále rukopisy řady projevů J. Malypetra, dokumentaci služebních cest ve funkci předsedy vlády a předsedy poslanecké sněmovny, korespondenci s přáteli a politickými partnery, kolekci fotografií a písemnosti rodinných příslušníků.

Inventář je sestaven podle pravidel pro pořádání osobních fondů, je doplněn rejstříkem osob.

Nikolajev Semjon Nikolajevič 1880–1976 (2002).

Inventář, 2008, 40 s., Raisa Machatková, 311 inventárních jednotek [10 kartonů, 2 mapy, 132 fotografií].

Semjon Nikolajevič Nikolajev (1880–1976) se narodil v obci Načar Ubejevo v simbirské gubernii Ruska. Po studiu práv na kazaňské univerzitě se výrazně zapojil do politického života v Rusku na počátku 20. století. Vstoupil do politické strany socialistů-revolucionářů (eserů) a byl zvolen do Všeruského ústavodárného shromáždění, zároveň vykazoval bohatou publicistickou činnost. Po vítězství bolševické revoluce společně s dalšími esery emigroval v roce 1922 do Československé republiky. Zde působil ve vrcholných orgánech některých organizací ruských emigrantů, zejm. jako jednatel Zemgoru, knihovník Ruské knihovny v Praze a člen vědecké komise Ruského zahraničního historického archivu. V roce 1945 byl v Praze zatčen NKVD, odvezen do Sovětského svazu, kde byl nejprve vězněn a poté internován v táboře na Sibiři. V roce 1956 se mu podařilo se vrátit zpět do Prahy, kde žil po zbytek života a kde je i pohřben.

Osobní archiv S. N. Nikolajeva byl získán Národním archivem v roce 2006 společně s torzy archivů dalších eserských představitelů. Jedná se o cenný soubor dokumentů dokládající činnost eserů v Rusku a zejména osudy a působení ruské emigrace meziválečném Československu. Součástí je Nikolajevova korespondence, jeho rukopisy přednášek, článků a statí, doklady o veřejné činnosti v ruských organizacích. K nejvýznamnějším částem patří rozsáhlé paměti (1000 s. rukopisu).

Inventář je sestaven podle pravidel pro pořádání osobních fondů, je doplněn věcným, místním a osobním rejstříkem a rejstříkem korporací.

Sbírka staničních kronik (1887) 1902–1961.

Inventář, 2008, 136 s., Zora Machková – Dana Marvalová, 1438 inventárních jednotek [62 kartonů, 942 fotografií, 62 plánů, 6 map, 5 projektů, 2 náčrty, 8 grafů, 1 leták, 2 plakáty, 2 půdorysy, 49 etiket].

Sbírku staničních kronik tvoří pamětní knihy (kroniky) jednotlivých železničních stanic, některých služeben státní silniční dopravy a civilních letišť, v časovém období (1887) 1902–1961, s přerušením v době okupace. Stav zachovalosti sbírky odráží fakt, že sbírka byla budována vlastně dvakrát. Na původní sbírku zničenou za 2. světové války, navázala po r. 1945 sbírka nově vytvářená Železničním (Dopravním) archivem, čemuž odpovídá i chronologie každoročních záznamů v obnovených kronikách, které počínají obvykle rokem 1945 a končí v první polovině let padesátých, ojediněle jde o nepřetržité záznamy do r. 1961. Tyto chronologické záznamy jsou doplněny stručnou historií stanice. V řadě případů byly původní kroniky rekonstruovány z opisů originálů zachovalých na jednotlivých služebnách a stanicích a to zpětně, nejdále až do r. 1902. Výjimku tvoří soubor pamětních knih stanic ČSD z Podkarpatské Rusi, jenž je vymezen lety 1918–1938, kde se jedná o pozůstatek původní zničené sbírky staničních kronik. Část sbírky obsahující pamětní knihy slovenské provenience byla delimitována v r. 1993 na Slovensko.

Inventář nahrazuje starší pomůcku vzniklou před delimitací části sbírky na Slovensko, přináší podrobnější popis jednotlivých kronik a je doplněn podrobným místním rejstříkem.

Ústřední sdružení úředníků, učitelů a zřízců Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu, Praha 1926–1938.

Inventář, 2007, 56 s., Renata Kuprová, 700 inventárních jednotek [37 kartonů].

Spolek Ústřední sdružení úředníků, učitelů a zřízců Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu vznikl v roce 1919 jako nátlakové „zaměstnanecké hnutí“ při agrární straně, které mělo hájit zájmy jejích členů z řad státních úředníků, učitelů a dalších veřejných zaměstnanců. Tohoto cíle mělo být dosahováno různými zákonnými prostředky, zejm. intervencemi a dále osvětovými akcemi (přednáškovou činností, budováním knihoven a čítáren apod.). Předsedou spolku byl Josef Kazimour, po jeho smrti Pavel Teplanský. Orgány spolku byla valná hromada, ústřední výkonný výbor, širší výbor a regionální krajské a okresní výbory a zájmové odbory. Spolek zanikl v souvislosti s vládním nařízením č. 97/1939 Sb., likvidace byla provedena v roce 1940.

Písemnosti Ústředního sdružení byly Státnímu ústřednímu archivu (nyní Národní archiv) odevzdány před rokem 1969 ze Studijního ústavu MV. Jedná se o torzo původního archivu spolku (pouze výroční zprávy, seznamy členů a členské přihlášky jednotlivých okresních organizací). Při pořádání byly písemnosti seřazeny abecedně dle jednotlivých okresních organizací a dále dle typů dokumentů. K inventáři byl vyhotoven místní rejstřík.

Retrospektivní konverze archivních pomůcek

V minulé zprávě avizované řešení – postupné skenování všech archivních pomůcek a jejich zveřejnění se naplno rozběhlo. Nezbytné úpravy (zmenšení PDF souborů, otočení stránek, doplnění nového titulního listu a způsobu objednávání) jsou však natolik rozsáhlé, že celý proces zbrzdily. O zveřejnění se budeme snažit v rámci portálu www.badatelna.cz. Zatím je zcela pozastavena retrospektivní konverze pomůcek 1. oddělení, kde je velké množství změn nepromítnutých v pomůckách tresorové řady, jež slouží k retrokonverzi. Tyto úpravy se vyskytují i u pomůcek ostatních oddělení, ale je možné je snadněji kontrolovat v badatelně na Chodovci a provést případné opravy.

Prakticky vůbec nepokročily pro nedostatek času práce na zpracování již dříve konvertovaných dat – zejména to platí pro Českou finanční prokuraturu, jejíž konverze byla 2. oddělení slíbena. Tento nedostatek bude odstraněn ihned v lednu 2009. Také v případě dřívějších konverzí se ukázaly problémy. V případě evidence fotodokumentů v jednoúčelovém programu EvidView (na jeho vznik nemělo tehdejší oddělení informatiky vliv) došlo při převodu dat do Janus2000 v roce 2004 k poškození dat oříznutím. Konverze byla částečně zadána tvůrci programu a zpětnou analýzou bylo zjištěno, že právě prvotní export dat z EvidView byl chybný. Bohužel příslušné oddělení na tuto skutečnost přišlo pozdě, v mezitím převedených datech již bylo množství práce a také původní soubory neexistovaly. V případě druhé databáze (Spolky) již konverzi provádělo samo 5. oddělení a zmíněné problémy nenastaly. Jde o důležité poučení: u všech SW aplikací je nutné vyžadovat datové rozhraní a toto vždy vyzkoušet.

Pracovník zajišťující retrospektivní konverzi eviduje práce v pomocné databázi v MS Access. Na jejím základě je možné uvést následující přehled:

sign.	název pomůcky	stran
7	Arizační spisy	181
9	Pozůstalost rodiny Krulišovy - Randovy, 1851 - 1950	16
41	Vídeňské ředitelství pro stavbu vodních cest, 1901 - 1918	27
42	Vídeňské generální stavební ředitelství 1850 - 1852	33
43	Ministerstvo pro zdraví lidu Vídeň 1918 - 1919	36
47/01	Vlastenecko-hospodářská společnost 1769 - 1871	130
50	Ministerstvo vnitra - komise pro z hospodárnění veřejné správy, 1933 - 1948	27
51	Nejvyšší účetní kontrolní úřad - Londýn	21
52	Fond národní obnovy 1945 - 1952	24
53	Zemská lékařská komora v Praze, 1895 - 1945(1950)	9
54	Národní výbor československý ve Francii, 1939 - 1940	6
55	Ministerstvo spravedlnosti Praha 1918 - 1945	105
56	Inpressy, 1920 - 1950	24
61	Ústředna ústavu pro zvelebování živností Praha 1945 - 1949	21
62	Presidium policejního ředitelství Praha, 1915 - 1940	233
64	Kartelový rejstřík, 1933 - 1950	299
66	Ministerstvo pro zásobování lidu 1918 - 1933	84
87	Ústavní soud v Praze 1922 - 1939	16
88	Okupační vězeňské spisy 1938 - 1945	19
96	Policejní ředitelství Praha 1769 - 1855	347
97	Policejní ředitelství Praha - Konskripce, 1810 - 1930	32
111	Vrchní horní úřad Jáchymov	1350
116	Úřad horního hofmistra Kutná Hora 1753 - 1773	6
118	Zemský pojišťovací fond v Praze 1887 - 1949	11
120	Monitory 1945 - 1954	36
125/01	Kuratoria zemských vyšších hospodářských akademií - Děčín - Libverda, 1866 - 1924	6
125/02	Kuratoria zemských vyšších hospodářských akademií - Tábor, 1866 - 1918	
126	Rodinný archiv Adámků z Hlinska, 1836 - 1944	227
127	Presidium ministerstva vnitra, 1918 - 1940	401
131	Ministerstvo vnitra Vídeň 1848 - 1918, příloha: Šlechtický archiv 1833 - 1918	140
133	Úřad nejvyššího dvorského štolby, 1717 - 1918	116
134	Svaz majitelů dolů, 1920 - 1939	35
135	Státní prodejna báňských a hutnických výrobků v Praze, (1918)1922 - 1948	16
137	Sbírka montánních map a plánů, část 1. - mapy 1556 - 1943	158
143	Městské hejtmanství a policejní ředitelství Praha 1769 - 1855	340
144	Saská selská osídlovací společnost, 1938 - 1945(1947)	25
145	Reemigrační kancelář rakouských Čechů a Slováků, 1945 - 1950	26
146	Hospodářská skupina báňského průmyslu, 1940 - 1949	32
153	Česká lesnická jednota v Praze, 1849 - 1929	22

sign.	název pomůcky	stran
154	Zemské zastupitelstvo v Praze, 1929 - 1938(1940)	36
155	Český zemský sněm 1789 - 1913	155
158	Českomoravská úřadovna pro dovoz a vývoz výrobků hospodářství zemědělského a vyživovacího, 1940 - 1945, (1923 - 1946)	15
160	Vídeňské ministerstvo zemědělství 1868 - 1918	310
167	Horní úřad Kutná Hora 1724 - 1850	85
172	Zahraníční úřad Berlín 1932 - 1945	91
178	Ministerstvo kultu a vyučování Vídeň 1888 - 1918	123
179/01	Český klub 1872 - 1917	6
179/02	Pražský klub 1890 - 1928	1
181	Ředitelství státních lesů a statků ve Vídni, 1873 - 1918	83
182	Zvěrolékařská komora v Praze 1920 - 1950 (1953)	24
186	Říšské ministerstvo spravedlnosti Berlín 1933 - 1944	369
187	Ředitelství ústředí krajkářských kursů Vídeň 1905 - 1908	11
188	Nejvyšší účetní dvůr Vídeň 1888 - 1918	33
192/01	Zemský výbor v Čechách - Zemský ústav pro choromyslné v Dobřanech 1876 - 1901	1
192/02	Zemský výbor v Čechách - Zemský ústav pro choromyslné v Kosmonosech 1869 - 1903	3
193	Administrace toskánských statků v Praze 1348 - 1848, Spisové odd. Tachlovice 1732 - 1848	176
194	Ministerstvo hospodářství a práce 1942 - 1945	233
195	Monitory 1952 - 1953, díl I.	6
198	Svaz závodní protiletectvé obrany 1940 - 1945	34
200/01	Vrchní horní úřad Příbram 1547 - 1907	223
200/02	Vrchní horní úřad Příbram 1547 - 1907	223
202	Zemský pomologický ústav v Praze - Tróji, 1888 - 1892	2
206	Hlavní správa veřejné bezpečnosti - protipožární oddělení, 1946 - 1954	13
207	Svaz Němců (Bund der Deutschen) 1919 - 1938	23
208	Ministerstvo zemědělství II. - Pomocné knihy 1918 - 1934	103
212	Úřad říšského protektora - Zástupce říšského ministerstva zahraničních věcí u říšského protektora, Praha 1939 - 1945	18
215	Úřad pro zahraniční obchod - Presidium 1920 - 1922	37
219	Pražská mincovna, 1538 - 1878	436
224	Česká společnost pro zvelebování zahradnictví v Praze 1843 - 1928	44
227	Pozůstalost - Ing. Dr. Bohumila Penky 1948 - 1954 (Prosenické hnutí)	14
236	Ministerstvo spravedlnosti Vídeň 1849 - 1918	62
237	Ministerstvo veřejných prací Vídeň 1908 - 1918	171
238	Pěvecká obec československá v Praze, 1860 - 1951	166
240	Zemský soud v Praze, 1784 - 1850	618
243	Zemský soud v Praze, 1784 - 1850 - jmenný rejstřík P-Ž	625

sign.	název pomůcky	stran
253	Monitory 1955 - 1956, díl II.	9
254	Československá tisková kancelář Praha - zpravodajské zprávy, 1945 - 1956	100
266	Ředitelství ústavu pro ženský domácí průmysl ve Vídni 1908-1918	8
267	Rodinný archiv metternišský, díl II., sv. 1. - Sbírka listin, 1209 - 1799	350
268	Rodinný archiv metternišský, díl II., sv. 2. - Sbírka listin, 1209 - 1799	363
330	Předsednictvo ministerské rady, 1918 - 1945 (II. část)	347
411/01	Ministerstvo sociální péče 1918 - 1951, díl I.	269
411/02	Ministerstvo sociální péče 1918 - 1951, díl II.	254
411/03	Ministerstvo sociální péče 1918 - 1951, díl III.	291
412	Zemské ústředí péče o mládež v Čechách, 1907 - 1949	59
413	Ministerstvo sociální péče - Londýn, 1940 - 1945	33
415	Ministerstvo zemědělství - Pomocné knihy 1935 - 1950 a doplňky 1918 - 1934	62
416	Zemský vodohospodářský svaz pro Čechy (1887) 1925 - 1952	16
417	Ministerstvo pro sjednocení zákonů Praha, 1946 - 1950	45
418	Ministerstvo zemědělství V - Sekretariát protektorátních ministrů zemědělství 1938 - 1945	57
419	Ministerstvo pro sjednocení zákonů - tajné, 1946 - 1950	6
420/01	Německá osídlovací společnost - pobočka Karlovy Vary, 1938 - 1945, (1927 - 1949), díl I.	393
420/02	Německá osídlovací společnost - pobočka Karlovy Vary, 1938 - 1945, díl II.	356
420/03	Německá osídlovací společnost - pobočka Karlovy Vary, 1938 - 1945, díl III.	359
421	Českomoravská zemědělská společnost 1942 - 1945, (1920 - 1949)	402
422	Generální inspekce rakouských drah, 1888 - 1918	108
423	Vrchní státní zastupitelství v Praze 1850 - 1918, díl I.	117
424	Ymca - Křesťanské sdružení mladých mužů, 1921 - 1951	15
426	Československý ústav práce, 1940 - 1951	12
427	Německá fronta práce v Karlových Varech 1939 - 1945	4
428	Hospodářský svaz německých osídlenců v Čechách a na Moravě, (1942) 1944 - 1945	32
636	Účtárna privilegovaných měst, 1759 - 1849	14
1247/01	Drobné pozůstalosti - dr. Josef Fischer 1902 - 1918	1
1247/03	Drobné pozůstalosti - Karel Kopel 1896 - 1897	1
1247/04	Drobné pozůstalosti - dr. Václav Líva 1930 - 1949	1
1247/05	Drobné pozůstalosti - dr. Rudolf Rejman 1971 - 1973	1
1247/06	Drobné pozůstalosti - dr. František Roubík 1963 - 1895	1
1247/07	Drobné pozůstalosti - Vojtěch Schmidt 1918 - 1929	1
1573	Horní soud Stříbro a jeho substituce 1784 - 1850	107
1577	Substituce horního soudu Stříbro	169
1580	Horní úřad Stříbro	162

V roce 2008 celkem naskenováno 111 pomůcek (10 636 stran).

Využívání archiválií veřejností

Přehled viz též tabulka č. III/5 v závěru zprávy.

Z celkového objemu odpracovaných pracovních dní v odděleních zabírala nahlédací a badatelská agenda všeho druhu více než polovinu.

Badatelny

V uplynulém roce studovalo ve studovně oddělení nejstarších fondů na třídě **Milady Horákové 913 badatelů** (821 domácích, 92 cizinci), kteří zde vykonali **5 443 návštěv** (5 023 domácích, 420 cizinců). Návštěvnosti odpovídá i pohyb archiválií: 13 265 objednávek, 45 reversů (11 zápůjčky, 34 výpůjčky). Zhotoveno bylo celkem **19 788 elektrografických kopií** (18 428 černobílých, 1 360 barevných). Lze konstatovat, že návštěvnost studovny je konstantní a že díky povolování zhotovování reprodukcí dokumentů vlastními digitálními fotoaparáty poklesl v této studovně počet badatelských žádostí o vyhotovení kopií archivních dokumentů citelnou měrou. Pokračovala zde příprava na plné nasazení informačního systému badatelna.

Od května 2007 je centrální badatelna přiřčena k oddělení využívání archiválií. V roce 2008 bylo na **Chodovci** vystaveno celkem 1634 badatelských listů (témat) pro **1586** badatelů, kteří centrální badatelnu navštívili při **6916** návštěvách. Počet domácích badatelů byl 1351 a cizinců 235. Ke studiu se dostavili zahraniční badatelé při 671 návštěvách a domácí při 6245 návštěvách. Bylo vyřízeno celkem 21 393 objednávek. Kromě též v tabulce uvedených výkonů ověřovali pracovníci badatelny autenticitu archivních dokumentů. Zpoplatňování tohoto úkonu prováděli podle archivního zákona a prováděcí vyhlášky. Dále zhotovili pro badatele **59 591** kopií, a to i přesto, že badatelé z větší části využívají vlastní reprodukční zařízení (nepodléhá zpoplatnění). Pro badatele bylo dále zhotoveno 811 skenů a 211 kusů fotografií (ateliéry i badatelnou).

Nejvíce se zapůjčovaly archiválie z fondů **ÚV KSČ** (4. oddělení - **3 914**). Řada objednávek z důvodů nezpracovanosti archivního materiálu nemohla být systémem Badatelna zachycena a statistika je do určité míry zkreslena směrem dolů. Navíc množství objednávek bylo vyřízeno přímo úsekem foto-, fono-, kinodokumentů - **79** kartonů, **1117** jednotlivin, **135** alb, **38** šanonů a **6** složek. Z fondů 4. oddělení jsme pro účely badatelny předložili **1680** kartonů a jednotlivin a **5 941** archivních jednotek ze složitého fondu ÚV KSČ. Na **čtvrtém oddělení archivu dle statistiky i mimo ni leží největší nápor na přípravu archiválií** pro badatelnu, byť oproti roku předešlému je patrný jistý pokles. Nedá se jednoznačně určit, zda je to způsobeno tím, že studovna převzala přípravu archiválií ze zpřístupněných fondů 4. oddělení či dělbou zájmu badatelů nejnovějších dějin mezi Národní archiv a Archiv bezpečnostních složek.

V průběhu roku byla zřízena „studovna“ archivních pomůcek, a to v konzultační místnosti, která byla zároveň opatřena kamerou. Systém samostatného studia archivních pomůcek se osvědčil. Organizace práce postupně zaváděná od roku 2007 se rovněž osvědčila, každý z pracovníků centrální badatelny zná své konkrétní úkoly, za jejichž plnění je odpovědný. O celkovém zlepšení práce na tomto úseku jistě vypovídají i závěry provedené státní kontroly

(prosinec 2008), což bohužel neplatí pro studovnu druhou. Nedostatky byly okamžitě napraveny.

Správcí fondů konzultují s badateli a připravují archiválie z nezpracovaných fondů, ale také z fondů fyzicky ohrožených při kontaktu s badateli.

Předkládání archiválií z období po roce 1945 do studovny pro badatelské účely předcházela i v roce 2008 nezbytná technická úprava dříve utajovaných písemností. Kromě této průběžné práce byl takto „odtajněn“ obsah **400** celých kartonů ze 4 fondů.

Správní činnosti - opisy, výpisy a kopie pro občany

V roce 2008 bylo v elektronickém podacím deníku evidováno celkem 4335 čísel jednacích. Z celkového počtu bylo 1657 rešerší pro úřední potřebu a 1273 rešerší pro soukromé účely. Odesláno bylo 106 výzev k zaplacení rešerší z toho 101 tuzemských a 117 zahraničních.

Tyto činnosti **v masivní míře zasahují především dvě oddělení archivu**, jež spravují archiválie z období let 1918 – 1992. Zatímco dříve procházela **3. oddělením (archiválie z období 1918 – 1945)** téměř polovina všech spisů archivu, v roce 2007 i v roce 2008 se jednalo přibližně o čtvrtinu, což opět znamená výraznější posun v přerozdělení nahlédací agendy přibližně od roku 2006. V minulém roce bylo tomuto oddělení přiděleno k vyřízení 1380 spisů.

V souvislosti s ukončením odškodňování občanů za perzekuci v období nacistické okupace klesl počet žádostí u agendy týkající se věznění, případně nuceného pracovního nasazení, majetkové újmy či rasového pronásledování v době nacistické okupace (97 ks žádostí). Zájem o tuto problematiku se přesouvá do oblasti badatelských dotazů a genealogických rešerší. Mírný nárůst žádostí však byl zaznamenán u dotazů na zjišťování národnosti a státního občanství. V naprosté většině se jednalo o dotazy státních úřadů či orgánů samosprávy. Vzhledem k tomu, že více než polovina dotazů se týká občanů, kteří v minulosti žili i v Praze, je tato agenda úzce spojena se zjišťováním posledního pražského bydliště osob. Často se provádí i z důvodu majetkového šetření, případně i kompletního dědického řízení (455 ks žádostí), u níž rovněž jako tazatelé převažují instituce. Naopak žádosti o zjištění národnosti a státního občanství ze sčítacích operátů (218 ks žádostí) předkládají ve velké většině soukromé osoby, které potřebují nejčastěji potvrdit českou nebo německou národnost. Časově velmi náročné jsou různé žádosti institucí i soukromých osob o zjištění údajů ze zemědělsko-lesnických fondů (175 ks žádostí), jejichž počet rovněž mírně stoupá. Objevují se stále i obecné dotazy na nemovitý majetek osob, rodin, korporací i státních institucí (55 ks žádostí). I nadále se prováděly rešerše k nezvěstným občanům, po nichž pátral Český červený kříž na základě dotazů z celého světa (62 ks žádostí). Kromě zmíněných agend se znovu vyhledávaly podklady k některým restitučním kauzám a prováděly se různé jednotlivé rešerše k různým specifickým problémům.

Nahlédací agenda v dalším, zájmem veřejnosti nesmírně sužovaném oddělení (**4. oddělení – archiválie z let 1945 – 1992**), se příliš nezměnila, zůstala značně složitá a různorodá. Oproti roku 2007 se zvýšila o 229 žádostí (celkem 1616), vrátila se tedy na úroveň roku 2006.

Agenda, při které využíváme především zemědělské a lesnické fondy, opět stoupala a představovala u řady žádostí dohledání až několika desítek katastrálních území, případně jednotlivých parcel u obecního i státního majetku. Největší nárůst jsme zaznamenali u žádostí směřujících do fondů justice. S těmito požadavky bylo spojeno tzv. ztotožňování osob odpovědných za nezákonná jednání v 50. letech (soudci, prokurátoři, tajemníci OV a KV KSČ), které představovalo složité rešerše v několika fondech včetně rozsáhlého archivního

souboru ÚV KSČ. K jedné žádosti byly často vyhledávány údaje k personálnímu obsazení politických pracovníků celých okresů v rozmezí několika let.

Dále jsme vyřizovali velice náročné žádosti z oblasti památkové péče, kultury a především z oblasti majetkoprávních záležitostí církví až do podrobností platových výměrů jednotlivých duchovních. Údaje o záležitostech církví jsme vyhledávali pro Parlament ČR.

Povětšinou jsme pracovali pro soudní orgány, Úřad vlády a Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových.

Kolegové zde vyřídili 282 požadavků na poskytnutí údajů o národnosti a státním občanství, 459 restitučních případů týkajících se pozemků, lesů a zemědělského majetku vůbec, 367 žádostí o potvrzení délky věznění, odškodnění rodin popravených, ztotožnění osob zodpovědných za nezákonnosti, rehabilitace, vystěhování zemědělských rodin, žádosti ÚDV, 30 nahlédnutí do členské evidence KSČ, 47 restitučních případů týkajících se průmyslového majetku a movitostí zabavených z rasových důvodů v období 2. světové války, 60 požadavků z oblasti kultury, památek, zdravotnictví a sociální péče a 371 ostatních požadavků různého charakteru - školství, církevní záležitosti, potvrzování studia a zaměstnání apod.

Mimo písemných žádostí vyřizovali odborní pracovníci v průběhu celého roku řadu telefonických dotazů a podávali podrobné informace o možnostech využití našich fondů.

Na žádost úřadů, rodin vězněných a v rámci spolupráce s médii jsme vyhledali a připravili ke studiu další archiválie v rozsahu cca **150** kartonů a **300** jednotlivin.

Rešerše pro domácí a zahraniční žadatele

Tyto rešerše bývají zpravidla časově náročnější než běžné úřední dotazy a zatěžují rovnoměrně veškerá oddělení spravující archiválie i knihovnu. V prvním oddělení převažují průzkumy z fondu Židovské matriky, z oblasti šlechtické a občanské genealogie a z oblasti církevních a hospodářských dějin. Genealogické dotazy i vysoce odborné historické rešerše z období 19. století směřují do 2. oddělení. Vedle nahlédací agendy pracovníci 3. oddělení zpracovali i řadu rešerší k různým tématům z meziválečného období a z období 2. světové války (zde se jednalo např. o 230 ks žádostí, tj. je 390 pracovních dní, z nichž 160 ks bylo od českých a 70 ks od zahraničních žadatelů). Je však nutné konstatovat, že na vyřízení žádostí se často podílelo více pracovníků, a to nejen v rámci jednoho oddělení.

Pokud badatelé projeví vážný zájem nebo existovaly projekty vědeckých pracovišť, které výzkum vyžadovaly, nabyla naše činnost značného rozsahu. Tímto způsobem jsme spolupracovali s Ústavem soudobých dějin AV ČR, Univerzitou Palackého v Olomouci, Křesťanskou akademií, Univerzitou obrany Brno a především s Ústavem pro studium totalitních režimů.

Z období nezákonností padesátých let a věznění určitých skupin obyvatelstva jsme vyhledávali archiválie z nezpracovaných fondů ve všech případech, ve kterých jsme byli požádáni Konfederací politických vězňů nebo potomky vězněných. V současné době jsou tato témata rovněž předmětem několika diplomových prací na vysokých školách a jsou zpracovávána za odborné pomoci pracovníků 4. oddělení. Vzrostl zájem o studium fondů z oblasti kultury, církevní problematiky a fondu Národního soudu. Pokračovali jsme v náročné práci při uspokojování požadavků na vyhledávání dokumentů pro účely Centra pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí 2. světové války při Ústavu soudobých dějin AV ČR.

Příslušní odborní správci zmapovali v průběhu minulého roku své fondy z hlediska výskytu archivního materiálu týkajícího se ruské emigrace v ČSR po revoluci v roce 1917. Pracovníci vycházeli ze soupisu R. Machatkové, Ruská a ukrajinská emigrace

v Československé republice, 1918-1938 (1950). Přehled archivních fondů Státního ústředního archivu v Praze. V případě vážného zájmu o mikrofilmování z ruské strany (a v případě reciprocity) lze se o provedenou důkladnou rešerši opřít.

Výstavy:

a) domácí

vlastní výstavy

V roce 2008 se uskutečnila s velkým úspěchem výstava o světové výstavě **Expo Brusel 1958**. O úspěch expozice i katalogu se výrazně zasloužily obě spoluautorky, Emílie Benešová a Karolina Šimůnková, na heuristice archivních dokumentů se podíleli i další pracovníci archivu. Veškeré břímě příprav spočinulo na oddělení využívání archiválií, a to od jednání s firmami, jednání s institucemi i soukromníky o zapůjčení exponátů, prostudování relevantních archivních i literárních dokumentů, výběru archiválií, jejich kompletní naskenování až po konečnou fázi přípravy publikace a celé expozice. K tomu oddělení muselo zajišťovat veškerou administrativu včetně garance nepřekročení finančního limitu a samozřejmě také propagaci. Rovněž zajištění vernisáže bylo zcela v režii tohoto oddělení. V rámci výstavy pak probíhaly komentované prohlídky, které se setkaly s velkým úspěchem a také besedy pro pamětníky a projekce filmových dokumentů. Výstavu navštívilo více než 8000 návštěvníků, plus další se účastnili doprovodných akcí. Do tohoto počtu nejsou rovněž započítány hromadné exkurze škol.

Zmíněné oddělení bylo hlavním garantem 5 panelových výstav pod souborným názvem **Osudové osmičky** (rok 1848, 1918 - 2. odd., 1938 – 3. odd., 1948, 1968 - 4. odd.). Archiv měl spolupracovat s významným historickými pracovišti na přípravě vědeckých konferencí v Lichtenštejnském a Valdštejnském paláci a prezentovat zde ony panelové výstavy, samozřejmě vedle instalace v domácím prostředí a v českých zahraničních centrech. V případě konference k roku 1948 spolupráce fungovala bezchybně, ostatní akce však nebyly vůbec akademií koordinované a archiv postupoval z nutnosti zcela samostatně. Osudové křižovatky českých dějin se staly námětem pro řadu výstavních podniků, často, jak jsme předpokládali, na poslední chvíli.

Spolupráce a zápůjčky exponátů

a) domácí

Originály dokumentů:

Johann Bernhardt Fischer von Erlach. Architektura – umělecká výzdoba – život rezidence (pořádalo hlavní město Praha a Archiv hlavního města Prahy)
Clam-Gallasův palác, Praha; 30. listopadu 2007 – 27. ledna 2008.

Zaniklé chrámy – živá hudba (pořádalo Národní muzeum)
České muzeum hudby, Praha; 4. října 2007 – 4. února 2008.

Albrecht z Valdštejna a jeho doba (pořádal Senát Parlamentu České republiky, Vojenský historický ústav Praha a Národní muzeum)
Valdštejnská jízdárna, Praha; 15. listopadu 2007 – 17. února 2008.

Daring to Resist: Jewish Defiance in the Holocaust (pořádalo Museum of Jewish Heritage, New York)

New York; 1. února 2007 – 1. listopadu 2008.

28. říjen v paměti Hradu (pořádala Správa Pražského hradu)

Císařská konírna Pražského hradu, Praha; 23. října 2008 – 8. února 2009, s možností prodloužení do 1. března 2009.

Objevování země na Nilu. 50 let české egyptologie (pořádalo Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur)

Praha; 1. října 2008 – 18. ledna 2009.

Výběr, posouzení fyzického stavu zapůjčovaných archiválií a kontrola výstavních prostor. Pořadatel nakonec od zápůjčky archiválií odstoupil.

Československé legie v Rusku 1914 – 1920 (pořádala Správa Pražského hradu, odbor archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra, Federální archivní agentura Ministerstva kultury Ruské federace, Vojenský ústřední archiv Praha, Ruský státní vojenský archiv Moskva, Vojenský historický ústav Praha)

Tereziánské křídlo Starého královského paláce Pražského hradu, Praha; 1. října 2008 – 18. ledna 2009.

Kontrola výstavních prostor. Národní archiv na výstavě zapůjčením archiválií nespolupracoval.

Republika (pořádá Národní muzeum, Senát Parlamentu ČR a Vojenský historický ústav v Praze)

Národní muzeum, Praha; 28. října 2008 – 15. února 2009.

Kartouza ve Valdicích – uzamčený svět – historie kláštera 1627 – 1782 (pořádá Regionální muzeum a galerie v Jičíně – muzeum hry)

Jičín; 29. listopadu 2008 – 1. března 2009.

Rakousko. Česko. V srdci Evropy (pořádá Národní muzeum)

Praha; 28. října 2008 – 15. února 2009.

cyklus výstav Národního archivu „Osudové osmičky“

Rok 1948

Lichtenštejnský palác, Praha; 22. – 28. února 2008

Rok 1918

Valdštejnský palác, Praha; 11. – 16. dubna 2008

Rok 1968

Valdštejnský palác, Praha; 13. – 18. června 2008

Rok 1938

Valdštejnský palác, Praha; 19. – 24. září 2008.

Svatý Václav, ochránce české země (pořádá Arcibiskupství pražské a Národní galerie v Praze)

Anežský klášter v Praze, 19. prosince 2008 – 8. března 2009

Kopie dokumentů:

Povýšení Líšně na město (pořádalo Statutární město Brno, Městská část Brno - Líšeň).

Dějiny obce Nezabudice (pořádal Obecní úřad Nezabudice).

Dějiny obce Vstíř (pořádal Obecní úřad Vstíř, Dobřany).

Stálá expozice k dějinám **školství** (Pedagogické muzeum J. A. Komenského v Praze).

Stálá expozice k dějinám **útrpného práva** (Oblastní muzeum Praha-východ, Brandýs n. L.).

Příběhy bezpráví v rámci vzdělávacího programu Jeden svět na školách - 4. ročník projektu Společnosti Člověk v tísni.

Cesta ke svobodě (pořádala Společnost Člověk v tísni)

Praha, Václavském náměstí; 30. října - 17. listopadu 2008, Plzeň, Náměstí Republiky; září - října 2008.

Aby se to už neopakovalo (pořádal Ústav pro studium totalitních režimů, k dějinám sdružení bývalých politických vězňů K-231).

Putovní výstava „**Pocta všem, kteří vzdorovali**“ byla nadále instalována v jednotlivých pobočkách Konfederace politických vězňů, byla doplňována a upravována podle potřeby.

Paradoxy 20. století. Nikolaj Jefremovič Andrejev (pořádala Slovanská knihovna Národní knihovny ČR ve spolupráci s Národním archivem a Ústavem dějin umění AV ČR).

Symposion arcivévody Ludvíka Salvátora (zámek Brandýs nad Labem). Na internetových stránkách www.ludviksalvator.cz byla instalována internetová výstava **Ludvík Salvátor v zrcadle neznámých dokumentů Rodinného archivu toskánských Habsburků**.

b) zahraniční

Sovrani nel giardino d'Europa. Pisa e i Lorena. (Pořádalo Museo nazionale di Palazzo Reale, Pisa, Italy.), 20. září – 14. prosince 2008

Pozn.: Instalace této výstavy – poprvé v historii Národního archivu - byla přítomna restaurátorka 10. oddělení.

Neporažená (Pořádalo České centrum ve spolupráci s Velvyslanectvím České republiky v Bratislavě a Národním archivem, o osudu Milady Horákové, Bratislava, Piešťany, Slovensko)

V březnu 2008 uskutečnilo České centrum promítání několikahodinového záznamu z politického procesu s Dr. M. Horákovou s odborným komentářem.

Landesaustellung, Schallaburg 2009

Spolupráce s médii

Opět byla velmi bohatá – podrobná informace viz monitoring na internetu. Pro Českou televizi Praha se např. připravovaly archiválie k cyklu **72 jmen české historie** – Karel IV., Viktorin Kornel ze Všehrd, Sixt z Ottersdorfu, Pietro Andrea Matthioli, Petr Žitavský, dále pro pořad F. L. Hek či informaci o dokumentu „Stížnostní list české a moravské šlechty proti upálení M. Jana Husa adresovaný kostnickému koncilu 9. 2. 1415“.

Do pořadu **Reportéři ČT o mnichovské dohodě** byla poskytnuta s příslušným komentářem faksimile dohody z fondu Ústav marxismu-leninismu ÚV KSČ. Suverénně „nejfotogeničtějšími“ archiváliemi se staly olympijské medaile manželů Zátokových, které

„vystupovaly“ v reklamním šotu generálního sponzora českého olympijského týmu (Plzeňský Prazdroj) v době olympiády v Pekingu.

Podávali jsme požadované informace a vybírali jsme dokumenty také pro dvě ostravská televizní studia, která připravují dokumentární cyklus **„Příběhy železné opony“** (průběžná několikaletá spolupráce). Ostravské studio připravilo též televizní pořad **„Dopisy z cely smrti“**, který Česká televize odvysílala v září 2008 s velkým ohlasem. Tento pořad byl výsledkem dlouhodobé společné snahy o přiblížení nejcitlivějších dokumentů z vězeňských spisů divákům. Předcházela mu náročná odborná spolupráce se scénáristou a s rodinami popravených, při které záleželo na maximálně citlivém přístupu. Vystoupení naší kolegyně Aleny Šimánkové v televizním pořadu bylo přijato politickými vězni s velkými díky.

Česká televize připravuje mj. i za pomoci Národního archivu cyklus pořadů, které se týkají **„Tajných akcí StB“**. Současně běží pořad **„Neznámí hrdinové - pohnuté osudy“**. Jeden z nich byl věnován osudu skladatele Celby, ve kterém bylo osobní vyprávění doplněno rovněž dokumenty Národního archivu. Zahájili jsme spolupráci s Českou televizí Brno na cyklu dokumentů **„Moc má jméno šibenice“**, ve kterém byl Národní archiv (Alena Šimánková) požádán o odborné poradenství, o přípravu dokumentů a o živé vystupování. Pro 3. ročník mezinárodního festivalu **Mene Tekel** jsme vybrali jeden z příběhů statečné venkovské ženy, která byla v roce 1955 nespravedlivě odsouzena a usilovala o obnovení svého procesu. Toto přání jí splní studenti FF UK až v roce 2009.

Průběžně po celý rok jsme vyhledávali požadované dokumenty pro Lidové noviny, Respekt, Mladou frontu Dnes a Týden. Většinou se vztahovaly k aktuálním výročím významných událostí a k politické perzekuci 1948 - 1989.

Miroslav Kunt poskytl rozhovor pro Český rozhlas 6 na téma železničního areálu Praha-Bubny.

Exkurze

8. oddělení zabezpečilo na Chodovci za pomoci odborných garantů ze všech oddělení celkem 33 exkurzí s celkovým počtem účastníků 591. Na 1. oddělení bylo zajištěno 39 exkurzí s celkovým počtem 748 osob. Jako tradičně převažovaly exkurze pro posluchače vysokých škol (filozofická fakulta Univerzity Karlovy - archiváři, historici, knihovníci, pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta restaurování univerzity v Pardubicích, Východočeská univerzita Hradec Králové, Teologická fakulta Univerzity Karlovy – Ústav dějin umění, Technická univerzita Liberec), pro posluchače středních škol se zaměřením na historii a veřejnou správu apod.

Dále šlo o zajištění exkurzí vrcholných představitelů oboru archivnictví a historie ze zahraničí (např. archivních správ Polska a Ruska, ve spolupráci s odborem archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra). Charakter samostatné akce měla exkurze Klubu občanů České republiky v Bratislavě. V roce 2008 bylo navázáno na tradici setkání přátel Národního archivu – v pořadí 3. setkání vzbudilo relativně velkou odezvu.

Dne 28. října jsme uspořádali Den otevřených dveří archivu na Chodovci. Počasí toho dne bylo velmi nepříjemné – vítr a prudký liják, přesto přišlo více než 500 návštěvníků, kteří tu s námi vydrželi celý den, a jejich jedinou stížností bylo, že si zde nemohou koupit nic k jídlu. Na organizaci tohoto dne a akcích v jeho rámci uspořádaných se aktivně účastnili, kromě pracovníků 8. oddělení včetně badatelny, i restaurátoři a další archiváři.

Přednášková činnost (mimo řádnou výuku)

1. Dějiny, architektura, reprezentační interiéry a umělecké památky Arcibiskupského paláce v Praze, 4 přednášky (Denko Čumlivski, Alena Pazderová)
2. Projekt Monasterium – virtuální archiv (Jitka Křečková pro konferenci IKI 2008 pořádanou ČIS 22. 1. 2008 v areálu FF-UK v Praze Jinonicích)
3. Výzkum bohemik v bývalém Archivu země České se zřetelem na Sbírku přepisů ze zahraničních archivů uloženou v 1. oddělení a ediční podniky z ní vzešlé, 2x (Alena Pazderová pro katedru archivnictví a PVH FF-UK)
4. Karel IV. a korunovační klenoty (Libor Gottfried, univerzita, Olomouc)
5. Národní archiv a jeho předchůdci. Stručný přehled dějin a fondů se zvláštním zřetelem k fondu Archiv České koruny (Denko Čumlivski, Alena Pazderová pro katedru historie Univerzity v Poznani)
6. Fondy církevního charakteru a fondy vztahující se k dějinám Bavorska a k dějinám česko-bavorských vztahů, s ukázkami významných archivních dokumentů (Alena Pazderová, pro pracovníky Arcibiskupského archivu v Mnichově, něm.)
7. Nobilitační písemnosti (Helena Sedláčková, pro posluchače katedry archivnictví a PVH)
8. Organizace českého archivnictví, dějiny Národního archivu a přehled církevních fondů, s ukázkami archivních dokumentů (Alena Pazderová, pro Společnost rakouských církevních archivářů, něm.)
9. Projekt Monasterium. Současný stav a přípravy na digitalizaci listin (Alena Pazderová, Jitka Křečková pro zasedání mezinárodního projektu ICARUS v Bratislavě, něm. a angl., 10. 6. 2008)
10. České archivní dokumenty a historie židovských náboženských obcí v České republice/ Czech Archival Sources on the History of the Jews in the Czech Lands (Lenka Matušíková, pro konferenci Asociace židovských genealogických společností, Chicago 20. 8. 2008, angl.)
11. Dolní a Horní Lužice – země sousedící s Čechami – v archivních fondech Národního archivu v Praze / Böhmens Nachbarländer Nieder- und Oberlausitz in den Archivbeständen des Nationalarchivs in Prag (Lenka Matušíková, pro konferenci k 60. výročí vzniku filiálky Staatsarchiv Dresden v Budyšině, 7. 11. 2008 Budyšin, přednesl dr. Zdichynec)
12. Gemeinsame Quellen – Gemeinsame Herausforderungen / Společné prameny – společné požadavky (Alena Pazderová pro slavnostní zasedání projektu EU ICARus, Österreichisches Staatsarchiv, Vídeň 13. 11. 2008, něm.)
13. Dráčci a draci ve středověkém umění (Libor Gottfried pro Akademii věd ČR)
14. Zahájení projektu inventarizace karlštejských ostatků ve svatovítském pokladu (Libor Gottfried pro konferenci o Karlštejnu, NM Praha 17. 12. 2008)

15. Původní uspořádání oltářní stěny v kapli sv. Kříže (Libor Gottfried pro konferenci o Karlštejnu, NM Praha 17. 12. 2008)
16. Projekt „Příběhy bezpráví“ - politická persekuce v 50. letech 20. století - střední odborná škola v Prachaticích (Alena Nosková, Alena Šimánková)
17. Důsledky únorových událostí 1948 pro společnost (Alena Nosková, Alena Šimánková v Kralupech nad Vltavou, únor 2008 - s Ústavem soudobých dějin)
18. Pochody smrti (Alena Nosková, Alena Šimánková, pro pobočku Konfederace politických vězňů Volary)
19. Persekuce Československé církve husitské (A. Nosková, A. Šimánková)

Soupis akcí a využívání přednáškového sálu a kinosálu v roce 2008

Měsíc	Seznam akcí a využívání sálů	Počet
LEDEN	Výuka	1
	Výroční pracovní setkání pracovníků	1
ÚNOR	Výroční schůze ČIS	1
	Výuka	1
	Prezentace projektu pracoviště pro dlouhodobé uchovávání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě	1
BŘEZEN	Výuka	2
	Valná hromada ČAS	1
	Redakční rada	1
	Fotoklub Nekázanka – odborná přednáška	1
	Porada 3. odd.	1
DUBEN	Výuka	2
	Uzavřené setkání - Janus	1
KVĚTEN	Archivní kurz	2
	Školení – SOA NET	1
	Vnitrorezortní schůzka	1
	Výuka	1
	Školení AS MV ČR	2
ČERVEN	Slavnostní prezentace Stížného listu české a moravské šlechty proti upálení M. Jana Husa ze dne 2. září 1415	1
	Předávání pamětních medailí	1
	Den dětí	1
	Archivní kurz	2
	WS digitalizace	1
	Schůzka k výstavě Expo Brusel 1958	1
	Školení bezpečnostního ředitele	1
ČERVENEC		0
SRPEN		0

ZÁŘÍ	Konference „Co po nás zbude“	2
	Autoritní záznamy v archivnictví	1
	Expo Brusel 1958 - výstava	1
	Expo Brusel 1958 – vernisáž výstavy	1
ŘÍJEN	Modrý štít	1
	Den otevřených dveří	1
	Promítání legionářských filmů	1
	Školení pracovníků badatelen	1
	Týden zahraničních Čechů	1
	Přednáška pro studenty PVH FF UK	1
LISTOPAD	Promítání legionářských filmů	1
	Expo 58	1
	Setkání seniorů	1
	Setkání přátel Národního archivu	1
	Školení zaměstnanců BOZP a PO	1
	Přednáška pro studenty PVH FF UK	3
PROSINEC	Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2008	2
	Mikulášská besídka	1
PROSINEC	Přednáška pro studenty PVH FF UK	2
	Přednáška Ing. Macek	2
	Adventní setkání zaměstnanců	1
	Celkem	56

Knihovna

Knihovna Národního archivu plnila v roce 2008 úkoly v oblasti **péče o historické knihovní fondy a sbírky**, svěřené jí do správy, úkoly v oblasti **tvorby oborově zaměřeného knihovního fondu**, tj. na úseku doplňování fondu o dokumenty dané tematickým profilem knihovny a na úseku jejich zpracování a zpřístupňování, zajišťovala svůj podíl v oblasti **tvorby informačního oborového fondu**, konkrétně na úseku oborové bibliograficko-dokumentační činnosti a vydávání oborových bibliografií, **poskytovala služby uživatelům** z řad pracovníků a badatelů Národního archivu a ostatních archivů ČR, uživatelům z řad vysokých a středních škol a další odborné a zájmově odborně zaměřené veřejnosti.

Působila a působí dle §13 zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, jako **základní knihovna se specializovaným fondem**.

Umožněním přístupu uživatelů knihovny na Internet (formou veřejné internetové stanice) splnila (a již třetím rokem plní) zákonnou podmínku pro udržení statutu veřejná knihovna (termín daný knihovním zákonem končil 31. 12. 2007).

V oblasti **vědecké a odborné činnosti byla opět velká pozornost věnována průzkumu bohemik (starým tiskům a tiskům 19. a první polovině 20. století)** – všem typům a druhům dokumentů (především seriálům a vzácným monografiím, úřednímu tisku a oficiálním, administrativním dokumentům (tj. dokumentům všeobecného zájmu) speciálně nebo všeobecně zveřejněným, ad.) jak ve vlastních dílčích historických knihovních fondech knihovny, tak v odborných knihovnách z příbuzných vědních oborů.

Průzkum byl opět zaměřen nejen směrem ke způsobům zpracování a zpřístupnění těchto dokumentů knihovními systémy používanými v knihovně a ke zpracování přehledu fyzického

stavu dokumentů v rámci dokumentů archivu, tzn. i z pohledu dlouhodobých plánů bezpečnostního snímkování (a digitalizace), restaurace a konzervace archiválií (a knihovních dokumentů) Národního archivu, ale i z pohledu přípravy a využití národních programů VISK. Granty byly přiděleny a v roce 2008 úspěšně řešeny a pro rok 2009 žádosti byly odevzdány začátkem ledna 2009 v podprogramech VISK 6 – národní program digitálního zpřístupnění vzácných dokumentů Memoriae Mundi Series Bohemica a VISK 7 – národní program mikrofilmování a digitálního zpřístupňování dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru - s názvy projektů: „**Zámecká knihovna Valdštejnů na zámku v Doksech – signatura A 75 – letáky o třicetileté válce**“ a třetí etapa „**Sibiřské tisky**“ – tj. projektu **kompletního reformátování seriálových tiskovin (novin a časopisů) tištěných v Rusku během let 1917 – 1920 vycházejících v Rusku (dokončení projektu) a zároveň zahájení dlouhodobějšího projektu „Úřední a oficiální seriálové dokumenty republiky Československé“**. Výsledky průzkumu budou využity i pro spolupráci knihovny Národního archivu i na dalších národních projektech.

V rámci VISK 7/2008 požádal region Zlín (Krajská knihovna Zlín/Státní okresní archiv ve Zlíně, Muzeum Zlín) o zapůjčení některých ročníků regionálního tisku ze Sbírky novin. I tento projekt byl kolegy úspěšně zakončen a knihovna Národního archivu obdrží jednu sadu celého titulu tohoto regionálního deníku.

Odborná činnost knihovny zaměřená na oborovou bibliograficko-dokumentační činnost a vydávání bibliografických soupisů úzce koresponduje i s ediční činností archivu a s publikační činností pracovníků knihovny.

Z hlediska personálního úbytku v roce 2008 ve prospěch předarchivní péče v ministerstvu vnitra a dle možností rozpočtu byly síly zaměřeny na základní činnosti a provozní služby - akvizice a evidence a retrospektivní doplňování fondu, organizaci a ochranu fondu. Objemově, ve srovnání s počty sledovaných statistických jednotek roku 2007, se podařilo zajistit zpracování přírůstků jmenné a věcné. Zachovala se provozní doba dvou půjčoven, studovny a čítárny časopisů a udržel standard kvality poskytování ostatních informačních, referenčních a dalších služeb.

Mezi dlouhodobé úkoly a specifické a mimořádné úkoly roku 2008 patřila digitalizace dokumentů, redakce katalogů a digitalizace katalogových pomůcek (jmenný katalog Knih. B/starý a nový katalog, jmenný katalog Knihovny Svazu protifašistických bojovníků/základní fond), Intranet knihovny - mj. připojení digitalizovaných katalogů do automatizovaného vyhledávání do systému elektronických katalogů knihovny pod obrázkový katalog a dále verifikace záznamů z databáze pro staré tisky. Objemově a pro doplňování fondu Sbírka novin byla nejvýraznější **přejímka zahraničních novin z ministerstva zahraničních věcí**. Pokračovala bibliograficko-dokumentační činnost. A samozřejmě se pokračovalo v rámci časových i finančních možností nebo i v rámci stavu zařízení v řešení a rozvoji **automatizace knihovny**.

Přehled sledovaných základních statistických jednotek podává Příloha v závěru Zprávy o činnosti Národního archivu za rok 2008

Vědecký výzkum

Elektronické dokumenty, archivní standardy

V rámci **projektu výzkumu a vývoje Ministerstva vnitra VE20072009004 Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě**, jehož řešitelem je Miroslav Kunt a spoluřešitelé pracovníci 5. oddělení Jiří Bernas a Jaroslav Šulc, pokračovaly práce zejména v oblasti mezinárodních standardů a technického řešení digitalizace. Rok 2008 byl především rokem jednání, workshopů a ujasnění některých koncepčních záležitostí tak, aby bylo možné v závěru roku a v roce 2009 realizovat definitivní výstupy projektu a hlavně zahájit oborovou diskusi k problematice. Připraveny do tisku nebo již předány k zveřejnění jsou některé výstupy. Otevřena zůstává obecná otázka jednoznačné identifikace digitálních objektů, která je zcela klíčová.

Především bylo zásadně pokročeno v otázce řešení digitalizace a technických mezinárodních archivních standardů. V roce 2007 vyvinutý generátor archivních pomůcek byl upraven na dávkové zpracování souborů a upraven graficky.

Nepochybně podstatné je využívání znalostí i výsledků pro přípravu Národního digitálního archivu, jehož část (archivní portál) nebyla přípravnou studií ani naznačena. Na předpokládané řešení digitálního archivu navazuje vývoj kontejneru pro digitální reprodukce s využitím standardu METS. Úzká vazba na problematiku digitálního archivu je patrná z dalších pasáží výroční zprávy. Podrobnější informace o projektu obsahuje průběžná zpráva za rok 2008.

Těžiště akcí v **oblasti informatiky leželo v aktivní účasti pracovníků** oddělení předarchivní péče na konferencích. Z nich nejdůležitější je každoroční „trojka“ ISSS Hradec Králové (duben), Co po nás zbude (září) a Knihovny, archivy a muzea v digitálním světě (prosinec), z nichž u jedné „Co po nás zbude“ pořádané občanským sdružením CNZ se archiv účastní v roli spoluorganizátora. Na výroční konferenci pobočky České informační společnosti při Národním archivu vystoupil se svým referátem, na téma *„Archivnictví v Austrálii - Zpracování archiválií aneb provenienční princip bez tvorby fondu“* Miroslav Kunt. S konferenčním příspěvkem Jiřího Bernase a Miroslava Kunta *„Národní digitální archiv – představení projektu“* připraveným vystoupil Jiří Bernas na ISSS v Hradci Králové, text byl současně publikován v konferenčním sborníku a článek o digitálním archivu, rovněž z pera jmenovaných, byl otištěn v bulletinu eGON News č. 2 ministerstva vnitra vedle informací o dalších hlavních rezortních projektech eGovernmentu. Na konferenci Co po nás zbude, přednesl Jiří Bernas referát *„Národní digitální archiv“* a Miroslav Kunt příspěvek *„Archivní portál - místo pro přístup k dokumentům uloženým v Národním digitálním archivu“*. Na prosincové konferenci Archivy, knihovny a muzea v digitálním světě byl ve společném referátu Tomáše Dvořáka z Archivu hlavního města Prahy a Miroslava Kunta *„Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“* představen projekt výzkumu a vývoje se stejnojmenným názvem. Bez příspěvku se pracovníci účastnili několika konferencí a prezentací, opět zejména z oblasti informatiky.

Péče o fyzický stav archiválií

V rámci Bezpečnostního výzkumu Podprogram II. „Výzkum pro řešení ochrany a zabezpečení archiválií v klasické a elektronické podobě“ byly řešeny grantové úkoly:

Monitorování plyných polutantů v depozitářích státních archivů České republiky a způsoby jejich odstranění

V roce 2008 byli do projektu zapojeni řešitelé ze všech státních oblastních archivů, kteří vybrali vhodné lokality pro měření škodlivin. Do sledování úrovně znečištění nebylo možné zahrnout naprosto všechny budovy a depozitáře státních archivů, přednost byla dána

centrálním budovám, které se nacházejí většinou (s výjimkou Státního oblastního archivu v Zámrsku) v městských aglomeracích, a dále depozitářům umístěným v lokalitách se zvýšenou koncentrací plyných polutantů, tedy tam, kde archiváliích hrozí potenciální nebezpečí. Indikační kupóny PuraFil Inc. byly použity pro zjištění stavu ovzduší jak uvnitř archivních depozitářů, tak v jejich bezprostředním okolí. Celkem bylo rozmístěno 300 kupónů. Instalace kupónů byla ve stejném rozsahu ještě jednou zopakována pro zjištění případné závislosti koncentrací polutantů na ročním období (podzimní období).

Všem oblastním archivům byly poskytnuty přístroje OnGuard 3000, které podle pokynů shromažďují aktuální údaje z dalších depozitářů. Výsledky analýz z první i druhé etapy měření se postupně zpracovávají.

V průběhu roku 2008 se mnozí pracovníci archivu podíleli na řešení výzkumného úkolu **Zpracování postupu na záchranu světlocitlivých archivních dokumentů na skleněné podložce (deskové negativy), jejich ošetření, archivaci (dlouhodobé uložení), zabezpečení a zpřístupnění** (č.j. OKO-136-3/A-2007). V průběhu roku byl navržen způsob šetrného (bezdotykového) reprodukování deskových negativů; byl zpracován návrh organizace práce při pořizování těchto reprodukcí a také návrh na technické parametry digitálních „obrázků“. Byl zpracován návrh terminologie, týkající se této problematiky a rovněž restaurátoři provedli celou řadu důležitých měření a zkoušek. Dosavadní výsledky výzkumu byly prezentovány na podzimní poradě ředitelů státních archivů.

V druhém roce řešení se dále zpracovávala literární rešerše z problematiky technologických postupů restaurování a konzervování skleněné podložky i světlocitlivé vrstvy skleněných negativů. V současné době se připravuje atlas poškození na základě připravené typologie poškození a dále se specifikují a ověřují v praxi vhodné postupy restaurování a konzervace jednotlivých typů poškození. Provádí se průzkum úpravy obrazové strany jako retuše a použité laky. Byly navrženy a odzkoušeny některé způsoby čištění skleněných negativů a metody lepení uvolněné želatinové vrstvy i rozbitého skla. Řeší se i problematika výskytu mikroorganismů v citlivé želatinové vrstvě, podmínky jejich růstu a způsoby dezinfekce.

Byla provedena série zkoušek vlivu doby působení etanolového roztoku jódu na změnu denzit stříbrného obrazu zpracovaných senzimetrických klínů Fomapan 100. Modifikovaný postup odstranění stříbrných zrcátek byl aplikován na reálné skleněné negativy. Vyhodnocení bude provedeno až po testech umělého stárnutí.

Další výzkumné úkoly řešené v tomto roce:

Atlas papírenských vláknin

V roce 2008 bylo pokračováno v přípravě obrazového atlasu nejdůležitějších papírenských vláknin s popisy základních morfologických znaků. Atlas bude možné podle potřeby průběžně doplňovat a bude sloužit i při identifikaci papírových vláken a při výuce studentů.

Ošetření archiválií ozonizací

Ve spolupráci s firmou Belfor Czechia s.r.o. byly ukončeny zkoušky vlivu ozonizace na vlastnosti různých druhů papíru, včetně obarvených papírů s cílem posoudit účinky této metody na životnost archiválií. Výsledky byly uzavřeny a publikovány.

Vliv odkyselování technologií Bookkeeper na novodobé záznamové prostředky

Podrobnější studium technologie hromadného odkyselování Bookkeeper pokračovalo studiem vlivu neutralizace oxidem hořečnatým na stabilitu typických kyselých i basických barviv, které jsou základem novodobých inkoustů a razítek.

Studium světlostálosti různých druhů kartonů archivní kvality

Ve spolupráci s firmou Emba s.r.o. byla porovnána světlostálost a krvácivost nově archivní lepenky této společnosti. Tato lepenka byla porovnána s dalšími zahraničními i tuzemskými lepenkami.

Testování kancelářských papírů

Na základě žádosti několika útvarů Ministerstva vnitra (Generální ředitelství HZS Praha, Policie jihomoravského kraje Brno, Odbor programového financování MV, Zařízení služeb pro MV atd.) byly laboratorně ověřovány technické parametry kancelářských papírů zakoupených těmito útvary.

Historie, pomocné vědy historické, dějiny správy

I v průběhu roku 2008 se někteří pracovníci archivu účastnili projektu **Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu, kteří byli po skončení druhé světové války postiženi v souvislosti s opatřeními uplatňovanými v Československu proti tzv. nepřátelskému obyvatelstvu** ve smyslu usnesení vlády České republiky č. 1081 ze dne 24. 8. 2005, zadaného Ministerstvem zahraničních věcí. Projekt končil v září mezinárodní konferencí v Ústí nad Labem (bližší viz závěrečná zpráva). Vysokoškoláci prováděli rešerše ve fondech Národního archivu a v regionálních archivech České republiky, ze zahraničních archivů pak v Německu a v Rakousku. Pokračovala práce na **soupisu právních předpisů** (Helena Nováčková), **tematickém soupisu** z fondů Národního archivu i z regionálních archivů (Jaroslav Pažout, Alena Skipalová), byla **dokončena edice dokumentů** pro veřejnost: **Zdeňka Kokošková a Jaroslav Pažout, Odsunutí hrdinové. Faksimilová edice dokumentů/Abgeschobene Helden. Faksimile-Dokumentenedition a kniha medailonů: Zdeňka Kokošková a kolektiv, Osudy zapomenutých hrdinů, Příběhy německých antifašistů z ČSR**. Pracovníci nabídli digitální kopie mnoha dokumentů kolegům z Ústí nad Labem pro připravovanou expozici s názvem Zapomenutí hrdinové. Středoškoláci nadále přepisovali dobové seznamy německých antifašistů z fondů Národního archivu i z Archivu bezpečnostních složek; po revizi byly předávány Jiřímu Bernasovi, který je importoval do centrální databáze uložené v Národním archivu.

Kolegové Helena Nováčková a Ivan Šťovíček pracovali ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR a též akademickým Ústavem T. G. Masaryka ČR na grantu GA ČR, jehož výsledkem je v současné době edice s názvem **Zápisy ze schůzí londýnské vlády za období 1940-1941 (1. - 43. vláda)**.

Jaroslav Pažout pracoval druhým rokem na grantovém projektu GA ČR **Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných. Perzekuce, opozice a nezávislé iniciativy v Československu v letech 1977-1989** (nositel grantu knihovna samizdatové a exilové literatury Libri prohibiti), jehož hlavním cílem je vydání dokumentů jmenovaného výboru. Lenka Matušíková se účastní projektu **Bohemiae, Moraviae, Silesiae Judaica**, řízeném Společností pro dějiny židů v České republice, jehož cílem je vydávání dokumentů k historii židů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku v elektronické podobě. Samostatně pak zabezpečuje **Soupis matrik a dějiny židovských obcí v Čechách a na Moravě**.

Někteří kolegové pracovali i na vlastních samostatných výzkumech. Pavel Dufek se v květnu účastnil konferenci Agrární strany ve vládních a samosprávných strukturách mezi

světovými válkami, kde vystoupil s příspěvkem. Jako odborný garant zabezpečila Alena Pazderová červnovou prezentaci **faksimile stížného listu české a moravské šlechty proti upálení M. Jana Husa adresovaného kostnickému koncilu z 2.9. 1415**. Táž dokončuje přípravu prvních dvou svazků **Edice korespondence Césare Speciana, papežského nuncia na císařském dvoře v Praze 1592-98**. Denko Čumlivski připravil **Katalog typářů ze 13. – 19. století** získaných nákupní komisí Národního archivu v l. 1996-2008.

Revizí inventářů svatovítského pokladu a přípravou Edice inventářů relikvií z let 1598, 1645, 1721 na CD se zabýval Libor Gottfried, Dějinami archivu Strahovského kláštera a provinční pečeti řádu františkánů Jitka Křečková, Šlechtickými erby v nobilitačních písemnostech pak Pavel Sedláček a Helena Sedláčková.

Z již ukončeného grantového úkolu 409/05/2078 u GA ČR **Reflexe a sebereflexe ženy v české národní elitě 2. poloviny 19. století**, jehož odpovědným řešitelem byl Milan Vojáček, byl dán do tisku první svazek dalšího publikačního výstupu - edice **Zápisky Marie Červinkové-Riegrové (1880–1891)**.

Pokračovala dále spolupráce s **Kabinetem dokumentace a historie Institutu vzdělávání vězeňské služby ČR** (Alena Šimánková, Lucie Gaberdénová) a s **Českou křesťanskou akademií na Martyrologiu katolické církve v českých zemích ve 20. století** (opět Alena Šimánková a Lucie Gaberdénová). Po vzniku **Ústavu pro studium totalitních režimů** jsme se zapojili do následujících projektů: **výzkum protikomunistického odboje a odporu (příprava encyklopedie), slovník třídní justice (pracovní název) a osudy popravených**.

Jan Kahuda zahájili práci na grantovém projektu GA ČR č. 409/08/0296: **Průvodce po fondech a sbírkách Rakouského státního archivu pro českého návštěvníka**, jehož nositelem je Národní archiv a na jehož řešení se podílí šest pracovníků archivu a další externí spolupracovníci.

V roce 2008 pokračovali pracovníci oddělení nestátních fondů ve spolupráci se zahraničními partnery. Ve výzkumu souvislostí Rodinného archivu toskánských Habsburků s fondy Státního archivu ve Florencii pokračovala v rámci služební cesty Eva Gregorovičová. Spolupráce byla upevněna přijetím italských archivářů v Národním archivu. Zora Machková pokračovala ve spolupráci s českými krajany ve Francii. V rámci služební cesty pokračovala v jednání o převzetí další části osobního archivu Pavla Tigrida.

Zmíněné oddělení se podílelo na organizaci konference **Ilegální odbojová organizace Obrana národa (ve spolupráci s Českým svazem bojovníků za svobodu)**. Eva Gregorovičová vystoupila na konferenci **Franz Stephan von Lothringen und sein Kreis** (Naturhistorisches Museum Vídeň 24.–27. 9. 2008) s příspěvkem o pramenech k osobě Františka Štěpána Lotrinského v rodinném archivu toskánských Habsburků. Jiří Křesťan, Zora Machková a Filip Paulus se účastnili dalšího ročníku Týdne zahraničních Čechů.

Jiří Křesťan vystoupil s diskusním příspěvkem na **semináři Masarykova ústavu AV ČR o pojetí demokracie u realistů E. Rádla a Z. Nejedlého a na kolokviu Ztráty a nálezy Památníku národního písemnictví** a zapojil se do práce Společnosti přátel PNP. Filip Paulus vystoupil s referátem na semináři pro archiváře, knihovníky a kronikáře žup a jednot České obce sokolské.

Eva Gregorovičová dosáhla v roce 2008 významného úspěchu na mezinárodní úrovni, byla jmenována **členkou Mezinárodního institutu pro archivní vědy v Terstu**, jmenována byla po návštěvě ředitele institutu dr. Petera Klasince v Národním archivu. E. Gregorovičová se zúčastnila pracovní konference pořádané institutem, kde vystoupila s přednáškou **Dai mikrofilm alla digitalizzazione. La sicurezza del patrimonio nazionale d'archivio nell'Archivio Nazionale a Praga** (tištěná verze v časopisu *Atlanti*), a zasedání IAS.

Eva Gregorovičová připravila kromě zmíněných konferenčních příspěvků studii o stereoskopických fotografiích v rodinném archivu toskánských Habsburků (bude vydána na stránkách sborníku *Historická fotografie*), Jiří Křest'an připravil analytickou studii o osobnosti Václava Talicha a jeho osudu v poválečném období (bude vydána na stránkách *Soudobých dějin*).

Koncem roku byly zahájeny přípravné práce k zpracování referátu o problematice národnostních menšin a jejich archivů, jenž má být přednesen v dubnu na setkání ředitelů archivních ředitelství členských a kandidátských zemí Evropské unie (podílí se Jiří Křest'an, Jan Kahuda, Lenka Kločková, Zora Machková a Filip Paulus).

Účast zaměstnanců Národního archivu v různých vědeckých a redakčních radách a komisích v domácím prostředí je tak bohatá, že její výčet přesahuje možnosti zprávy o činnosti.

Ediční a publikační činnost

Plnění edičního plánu v roce 2008

Úsek tisku, který zajišťuje výrobu publikací vydávaných Národním archivem, je součástí 8. oddělení. Oddělení dále spolupracovalo na publikacích vydávaných mimo tento úsek – především se jedná o publikace a projekty vydávané ve spolupráci s jinými organizacemi a institucemi. Oddělení samostatně vydává, ve spolupráci s Muzeem východních Čech v Hradci Králové, sborník **Historická fotografie**. Za pomoci mezinárodně obsazené redakční rady vydává archiv již od roku 1992 sborník **Paginae historiae**, který byl zařazen v seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik.

Dle plánu pokračovaly práce na edici **Archiv České koruny** přípravou textových svazků VI/1, 2 (Lenka Matušíková, Denko Čumlivski), do tisku byla odevzdána reedice **Soupisu poddaných** podle víry z r. 1651 pro kraj Kouřimský včetně následných korektur (Helena Klímová), pokračovala korekturní práce na edici **Berní rula – Hradecko**, 3. sv. (Iva Čadková, Magda Zahradníková) a ediční práce na **Korespondenci papežského nuncia** na císařském dvoře v Praze Césare Speciana 1592-98, sv. 1, 2 pro léta 1592-93 (Alena Pazderová).

Celkové plnění plánu podává následná tabulka, výsledky ovlivnily protrahované problémy minulých let – kvalita a nedochvilnost v odevzdávání rukopisů i vážné onemocnění editora. Publikační činnost jednotlivců je uvedena v přehledu publikační činnosti pracovníků Národního archivu v závěru této zprávy o činnosti.

	Autor/odd. Národního archivu	Odpovědný redaktor	Titul	Termín odevzdání rkp.	Náklad	Služby- nárokuje příslušné oddělení (zde pouze orientačně)
	Přesuny z r. 2007					

1.	I. Ebelová a kol., ext. PŘESUN na 1/2008 Nepotvrzeno autorkou	I. Ebelová	Soupis židovských rodin v Čechách z roku 1783, 2.sv.	červen	300	0,- neodevzdáno
2.	I. Čadková, M. Zahradníková, 1.odd. Přesun z 2007	1.	Berní rula – Hradecko, sv. 3.	říjen	300	0,- Probíhají korektury
3.	Kol., 1.odd. Přesun z 2007	L. Matušíková, 1.	Sborník příspěvků z 12. celostátní konference archivářů. Zpravodaj pobočky ČIS	říjen	300	0,- hotovo
4.	B. Bacílková a kol. Přesun z 2007	Ing. Ďurovič, 10.	Vliv světla a UV záření na knižní, archivní, muzejní a galerijní sbírky. Závěrečná zpráva grantového úkolu.	listopad	100	0,- neodevzdáno
2008						
5.	J. Nováková, 9.odd.	J. Nováková, 9.	Seznam docházejících seriálů do knihovny Národního archivu k 1. lednu 2008	březen 2008	220	0 hotovo
6.	Kol.	K. Šimůnková, E. Benešová	Plakát a katalog k výstavě EXPO Brusel 58	březen	2000 (tisk i zprac. ext.)	100.000,- (předtisková příprava, tisk) hotovo
7.	H. Klímová, 1. odd.	H. Klímová, 1.	Soupis poddaných podle víry 1651, Kouřimsko, 2. vyd.	duben	400	Probíhají korektury

8.	Kol.	Mgr. Kahuda	Paginae historie 16/2008	březen 2008	300	hotovo
9.	Kol.	E. Benešová, 8.	SHF 2008 (ext.)	květen	600	probíhá předtisková příprava mimo archiv
10.	D. Čumlivski, L. Matušíková, 1. odd.	L. Matušíková, 1.	Archiv České koruny, VI/1,2 Tisk ext.	srpen	250	neodevzdán o
13.	Nováčková, Skipalová	Dr. Nováčková, 3.	Katalog a rejstříky k protokolům schůzí 12. čs. vlády - dotisk			0,- hotovo

Pedagogická činnost

Počátkem roku pokračovala výuka pro studenty bakalářského a magisterského studia archivnictví filozofické fakulty Univerzity Karlovy na základě smlouvy mezi Národním archivem a katedrou pomocných věd historických a archivního studia filozofické fakulty Univerzity Karlovy (předměty Spisová služba, předarchivní péče a výběr archiválií; Seminář ke zpřístupňování archiválií; Archivní provoz a technika a Archivní legislativa). Na výuce se podílejí pracovníci téměř všech oddělení. Některé z přednášek byly zařazeny rovněž do archivního kurzu konaného na půdě Národního archivu ve školním roce 2008/2009. Spolupráce s katedrou archivnictví se odbyvala v obou budovách archivu i formou participace na realizaci výuky archivářů v dalších předmětech. Dále jsme se účastnili přednášek pro studenty FAMU. Pracovníci oddělení péče o fyzický stav archiválií se podíleli na výuce studentů Střední průmyslové školy grafické v Praze, Ústavu chemické technologie restaurování památek VŠCHT v Praze, Ústavu historických věd Pedagogické fakulty Vysoké školy pedagogické v Hradci Králové.

V roce 2008 byl zahájen *Kurz konzervování a restaurování archiválií při Národním archivě*. Kromě organizování a zajišťování chodu kurzu jako pedagogové se na výuce podíleli Bronislava Bacílková, Hana Paulusová a Michal Ďurovič.

Zahraniční styky

V plánu zahraničních služebních cest pracovníků Národního archivu pro rok 2008 bylo uvedeno celkem 28 cest. Během roku však došlo k několika změnám, např. zrušení cest ze zdravotních nebo organizačních důvodů. Zrušené výjezdy byly nahrazeny neplánovanými cestami a další výjezdy se konaly z prostředků grantů.

Celkový počet zahraničních služebních cest pracovníků Národního archivu v roce 2008 činí:

- **17 cest plánovaných** (z toho 3 neuskutečněny)
- **11 cest neplánovaných** (z toho 1 neuskutečněna)
- **19 cest z grantových prostředků**

- **celkem realizovaných 43 zahraničních služebních cest** (z celkového počtu 47 cest)

Tematicky se zahraniční služební cesty týkaly několika okruhů:

- bohemikální výzkum
- účast na mezinárodních konferencích a seminářích
- účast na zasedáních mezinárodních komisí
- získávání zkušeností v oblasti archivnictví v zahraničních archivech
- prezentace Národního archivu a českého archivnictví v zahraničí

Uskutečněné cesty byly finančně zajištěny:

- plně z rozpočtu Národního archivu
- částečně z rozpočtu Národního archivu a částečně z jiných zdrojů (zahraničním partnerem, organizátorem, aj.)
- plně z jiných zdrojů
- z grantových prostředků

Národní archiv se každoročně podílí i na přijetí zahraničních hostů. Tato přijetí jsou realizována odborem archivní správy MV ČR. Většinou se jedná o archivní studium a zájem o seznámení se s odbornou činností Národního archivu.

Přehled zahraničních služebních cest pracovníků Národního archivu za rok 2008

Rakousko / Vídeň

PhDr. Karel Koucký, Mgr. Jan Kahuda

11. - 14. 2. 2008

- bohemikální výzkum
- zjištění pramenů k česko-německým jazykovým vyrovnáním v Archivu Školského spolku Komenský

Velká Británie / Londýn

PhDr. Lenka Matušíková

23. - 24. 8. 2008

- účast na zasedání „Endangered Archives Programme Advisory Panel“ (komise pro hodnocení projektů podaných v rámci Programu na záchranu ohrožených archivních fondů při Arcadia Foundation, British Library)

SR / Bratislava

PhDr. Alena Pazderová, Mgr. Jitka Křečková

9. - 11. 6. 2008

- účast na pracovním zasedání konsorcia projektu digitalizace církevních listin „Monasterium“ konaném v Bratislavě

SRN / Berlín**PhDr. Tomáš Kalina, PhDr. Karel Koucký, Ing. Miroslav Kunt**

Národní archiv + grant VE20072009004 řeš. Ing. Kunt

19. – 23. 5. 2008

- dlouhodobé ukládání dokumentů, archivní a spisová služba ve Švýcarsku
- získání zkušenosti s budováním a provozem digitálního archivu
- metodika předarchivní péče o ED ve veřejné správě

Itálie / Florencie**PhDr. Eva Gregorovičová****15. - 31. 7. 2008**

- pokračování v průzkumu fondů Státního archivu ve Florencii a v rekonstrukci vazeb mezi těmito fondy a rodinným archivem toskánských Habsburků uložených v Národním archivu

USA/ Chicago**PhDr. Lenka Matušíková****14. - 22. 8. 2008**

- účast na mezinárodní konferenci o židovské genealogii pořádané Mezinárodní asociací židovských genealogických společností (IAJGS)

SR / Bratislava**Štěpánka Borýsková, Mg.A., Blanka Hnulíková****20. 7. – 9. 8. 2008**

- účast na 3 týdenní restaurátorské škole nazvané Fundamentals of the Conservation of Photographs

Itálie / Milán**12. – 26. 9. 2008****PhDr. Alena Pazderová**

- kolace textů edice Specianovy nunciatury z let 1592-1593 v Ambrosiánské knihovně (Biblioteca ambrosiana) v Miláně včetně chybějících textů do PC

Litva/ Vilnius**PhDr. Lenka Matušíková****22. - 25. 9. 2008**

- účast na pracovním setkání evropských archivů a s archiváři, kteří pečují o fondy týkající se židů a židovských obcí

Itálie / Pisa

PhDr. Eva Gregorovičová**19. - 22. 9. 2008**

- účast na zahájení výstavy „Sovrani nel giardino d'Europa. Pisa e i Lorena“

Rakousko/ Vídeň**PhDr. Eva Gregorovičová****24. - 27. 9. 2008**

- vystoupení na mezinárodní konferenci „Franz Stephan von Lothringen und sein Kreis“

Polsko / Nowy Sacz**PaeDr. Bohumír Brom****9. - 14. 9. 2008**

- účast na mezinárodní konferenci Archivy střední Evropy. Společné dědictví, společná budoucnost

Rakousko / Vídeň**Mgr. Milan Vojáček, Pavla Lutovská****15. - 19. 9. 2008**

- průzkum fondů a vytipování důležitých bohemikálních dokumentů v rámci projektu „Průvodce po fondech Rakouského státního archivu s ohledem na bohemika“
- výměna zkušeností se zpřístupňováním archivních fondů rakouských centrálních orgánů z let 1848-1918
- výměna archivních pomůcek a odborných publikací

Itálie / Pisa**Adéla Růžičková****15. - 19. 9. 2008**

- účast na instalaci výstavy „Sovrani nel giardino d'Europa. Pisa e i Lorena“
- zapůjčení archiválií Národního archivu na výstavu (fond Rodinný archiv toskánských Habsburků)

Rakousko / Vídeň**PhDr. Eva Drašarová, CSc.****9. - 14. 11. 2008**

- pokračování ve výzkumu bohemik na základě dohody o spolupráci s Rakouským státním archivem a pro projekt grantové agentury ČR „ Průvodce po fondech Rakouského státního archivu pro české návštěvníky
- účast na zasedání konsorcia projektu digitalizace listin Monasterium a navazujícího projektu IKARus

Francie / Lille**PhDr. Helena Sedláčková****22. - 27. 10. 2008**

- účast na zasedání výboru Prozatímní sfragistické sekce při MAR
- Sfragistická konference „Proč pečete?“ a výstava v Lille

Slovensko / Bratislava**PhDr. Tomáš Kalina, Mgr. Martin Šisler****3. - 6. 11. 2008**

- výměna zkušeností v oblasti předarchivní péče u veřejnoprávních původců
- srovnání praxe Národního archivu a Slovenského národního archivu

Itálie / Terst**PhDr. Eva Gregorovičová****20. - 23. 11. 2008**

- účast na pracovním zasedání členů Mezinárodního institutu pro archivní vědy se sídlem v Terstu - „18th International Archival Day“

Rakousko / Vídeň**PhDr. Alena Pazderová, Mgr. Jitka Křečková****11. – 14. 11. 2008**

- účast na zasedání mezinárodního spolku ICARUS (International Centre for Archival Research) konaném ve Vídni ve dnech 12. – 14. listopadu 2008

Itálie / Řím**PhDr. Alena Pazderová****28. 11. - 15. 12. 2008**

- výzkum bohemik v archivio di Stato do Roma s ohledem na edici korespondence papežského nuncia v Praze Cesare Speciana z let 1592-98
- kontrola Specianovy korespondence z roku 1597 adresované do Říma ve Vatikánském tajném archivu a doplňování chybějících textů

Itálie / Terst**Bc. Benjamin Bartl****16. - 23. 11. 2008**

- účast na archivním kurzu Mezinárodního institutu pro archivní vědy se sídlem v Terstu

Francie / Paříž**8. – 12. 12. 2008****Mgr. Zora Machková**

- akvizice přírůstku k fondu Pavel Tigrid

Slovinsko / Lublaň

Národní archiv + grant VE20072009002 řeš. Dr. Benešová

PhDr. Emilie Benešová, Pavel Baudisch, Iveta Mrvíková

3. -7. 11. 2008

- návštěva Slovinského filmového archivu a Archivu Slovinské republiky v rámci výzkumného úkolu VE20072009002 – „Zpracování postupu na záchranu světlocitlivých archivních dokumentů na skleněné podložce, jejich ošetření, archivaci, zabezpečení a zpřístupnění“

Švédsko / Stockholm - grant VE20072009002 řeš. Dr. Benešová

PhDr. Emilie Benešová, Pavel Baudisch

13. -17. 10. 2008

- problematika dlouhodobého uchovávání, zpracování a zpřístupnění světlocitlivých materiálů, především negativů na skleněné podložce

Slovensko / Martin - grant VE20072008003 řeš. ing. Ďurovič

Blanka Hnulíková, Roman Straka

27. - 29. 10. 2008

- účast na konferenci „Ochrana a využití kulturního dědictví“

Slovinsko / Lublaň

Národní archiv + grant VE20072008003 řeš. ing. Ďurovič

Zuzana Zajačiková, Bc. Lenka Bartlová

2. - 15. 11. 2008

- účast na workshopu „Historical, theoretical and practical workshop Limp & Semi-limp Vellum Bindings & Paper Case Bindings“

Polsko / Varšava - grant VE20072008003 řeš. ing. Ďurovič

Ing. Hana Paulusová

9. – 13.6. 2008

- cesta se uskutečnila na základě pozvání
- získání doplňujících informací o využití technologie Bookkeeper – hromadné odkyselování (grant VE20072008003 řeš. ing. Ďurovič)

Rakousko / Vídeň - grant VE20072009004 řeš. Ing. Kunt

PhDr. Tomáš Kalina, Mgr. Milan Vojáček, Ing. Miroslav Kunt

- digitalizační projekty v Rakouské národní knihovně (ANNO, ALEX), použití programu Scope v Rakouském státním archivu v praxi

SRN / Marburg - grant VE20072009004 řeš. Ing. Kunt

Mgr. Martin Šisler

10. - 12. 6. 2008

- účast na 13. archivním kolokviu Archivní školy v Marburgu (Spolková republika Německo) „Zwischen analog und digital. Schriftgutverwaltung als Herausforderung für Archive“ (Mezi analogovým a digitálním. Spisová služba jako výzva pro archivy)

SRN / Berlin - grant VE20072009004 řeš. Ing. Kunt

PhDr. Karel Koucký, Mgr. Monika Sedláková

12. – 14. 11. 2008

- účast na semináři k webovému portálu „Zwangsarbeit im NS-Staat“ (www.zwangsarbeit.eu)

Rakousko / Vídeň - grant 409/08/0296 řeš. Mgr. Kahuda- práce na projektu „Průvodce po Rakouském státním archivu pro českého návštěvníka“

16. - 20. 6. 2008 PhDr. Tomáš Kalina, Mgr. Milan Vojáček, Mgr. Jan Kahuda

1. - 12. 9. 2008 PhDr. Karel Koucký

28. - 3. 10. 2008 PhDr. Eva Gregorovičová

15. - 25. 9. 2008 Mgr. Jan Hrdina (AHMP), Mgr. Martina Jeránková (MÚ-AAV ČR)

5. - 12. 10. 2008 Ing. Miroslav Kunt

13. - 17. 10. 2008 PhDr. Karel Koucký

30. - 5. 12. 2008 PhDr. Eva Gregorovičová

1. - 5. 12. 2008 Mgr. Jan Kahuda

1. - 12. 12. 2008 PhDr. Jaroslav Šulc

8. - 12. 12. 2008 Mgr. Milan Vojáček, Ph.D.

- zrušené cesty

Itálie / Řím 10. 10. - 3. 11. 2008

PhDr. Alena Pazderová - cesta stornována a nahrazena v jiném termínu

SRN / Budyšín 7. - 9. 11. 2008

PhDr. Lenka Matušíková - cesta nerealizovaná

Polsko / Krakov

Ing. Michal Ďurovič - cesta nerealizovaná

Rumunsko / Temešvár

Mgr. Milan Vojáček, Ph.D. - cesta nerealizovaná

IV. STAV ARCHIVÁLIÍ

Předepsané tabulky se nacházejí v závěru zprávy o činnosti.

Práce související s odstraňováním následků povodní z roku 2002 (vysušení zmražených dokumentů společností Belfor Czechia s.r.o. a dezinfekce vysušených dokumentů v Národním archivu) byly na podzim úspěšně ukončeny. Dne 23. října proběhla v prostorech této firmy v Jirnech u Prahy tisková konference, na které byla několikrát vyzdvižena naprosto bezchybná spolupráce Národního archivu a společnosti Belfor. Jestliže fáze vysušování a dezinfekce proběhla prakticky bez větších potíží, fáze následného restaurování bez problémů zdaleka není. Jediným resortem, který nedodržel již podepsanou rámcovou Dohodu o

spolupráci při konzervaci a restaurování dokumentů zasažených povodněmi v roce 2002, bylo Ministerstvo spravedlnosti (Městský soud v Praze). Proto restaurování archiválií tzv. Státního soudu v roce 2008 neprobíhalo, přestože jsou ve velmi špatném fyzickém stavu a v tomto stavu jsou předávány do Národního archivu. Knihařské práce pro Český statistický úřad probíhaly dle dohody i v roce 2008.

Na základě podepsané smlouvy mezi Národním archivem a Královskou kanonií premonstrátů na Strahově pokračovala i v roce 2008 systematická konzervace listin a pečeti z fondu Řád premonstrátů, avšak v důsledku mateřské dovolené externí restaurátorky v podstatně menším rozsahu.

V roce 2008 byl zahájen Doškolovací kurz konzervování, restaurování a preventivní péče o archivní a knihovní fondy pro restaurátory státních archivů. Tento kurz bude v roce 2009 zakončen. Protože již nyní je o opakování kurzu značný zájem, s velkou pravděpodobností bude v následujícím roce 2010 navazovat další.

V únoru 2008 byl předložen Ministerstvu kultury ČR – jakožto hodnotiteli projektů v oblasti záchrany a zachování kulturního dědictví financovaných z mechanismů EHP/Norsko (tzv. norské fondy) projekt „Hromadné odkyselování archivních dokumentů státních archivů České republiky - pilotní projekt“. Ministerstvo kultury tento projekt bohužel nedoporučilo k přijetí.

V minulých letech byla zahájena spolupráce se Skotským národním archivem v Edinburghu a výsledkem této spolupráce a dobrých přátelských vztahů bylo svolení se zhotovením faksimile protestního listu české šlechty proti upálení Mistra Jana Husa, jehož originál je uložen v Universitní knihovně v Edinburghu. Faksimile zhotovil akademický restaurátor D. Frank a v červnu 2008 proběhlo v Národním archivě slavnostní představení této faksimile veřejnosti za účasti ředitele Universitní knihovny dr. Johna Scally a vedoucí restaurátorského oddělení Skotského národního archivu Lindy Ramsay.

V červnu a červenci v rámci projektu „Studijní pobyt peruánských restaurátorů archivních dokumentů v České republice“ navštívili dva restaurátoři Národního archivu. Jednalo se o restaurátorku Národního ústředního archivu Peru Milagros Lizeth Corrales Orosco a restaurátora Ministerstva zahraničních věcí Peru Larry Iván Mendoza Navarro. Během měsíční stáže byli seznámeni s metodami konzervování a restaurování archiválií, které se v České republice, resp. Národním archivě používají. Navštívili Národní knihovnu v Praze, Fakultu restaurování University Pardubice v Litomyšli, Slovenský národní archiv a Universitní knihovnu v Bratislavě.

Krizový plán Národního archivu byl rozpracován na možné krizové situace vzniklé s výstavbou městského okruhu Prašný most – Špejchar pro budovu Národního archivu v Dejvicích. Krizový štáb se během roku několikrát sešel, dopracovával instrukce pro vytypované krizové situace. Dále byl vybudován sklad pro krizové situace, který je postupně vybavován nezbytným materiálem a pomůckami.

Preventivní péče o archiválie a průzkumy jejich fyzického stavu

V roce 2008 bylo vydezinfikováno celkem 1204,82 bm archiválií NA, 514,3 bm archiválií z jiných archivů a institucí (z toho 227 bm povodňových archiválií) a 142,4492 m³ vysušených dokumentů, které byly předány k dezinfekci na základě vládního usnesení č. 216 ze dne 3. 3. 2003. Z fondů Národního archivu byla v roce 2008 dokončena dezinfekce fondu

Národní sčítání lidu 1950 (560 bm) a zahájena dezinfekce fondu Sčítání obyvatelstva ČSR v roce 1930 (232 bm), průběžně pokračovala také dezinfekce fondu Archiv pražského arcibiskupství – duplikáty matrik (42 bm), který je postupně delimitován do Státního oblastního archivu v Praze. Dále byly dezinfikovány nově převzaté archiválie Mezinárodního svazu studentstva (189 bm) a Ministerstva financí (175,7 bm). Zbytek dezinfikovaných archiválií Národního archivu tvořilo 23 kartonů fondu Ruské a ukrajinské emigrantské spolky a organizace v ČR, 1 karton fondu Ředitelství státních lesů a statků Praha a cca 3 bm blíže neurčeného materiálu 6. oddělení.

V rámci zajišťování preventivní péče o archivní fondy průběžně probíhaly průzkumy fyzického a mikrobiologického stavu archivních fondů dle požadavků správců fondů. Pokračovaly periodické kontroly bezpečnostních mikrofilmů. Navázalo se i na v minulém roce zahájený systematický průzkum archivních fondů obsahujících fotodokumenty. Do konce roku 2008 byly zkontrolovány prakticky všechny fondy 8. oddělení. Dále probíhaly průběžné kontroly archivních fondů dle požadavků správců fondů (například kontrola uložených listin fondu Archivu České koruny). Ve Vodohospodářském ústavu T. G. Masaryka bylo zkontrolováno 750 filmů, nově pak byly u těchto filmů (acetátová podložka) provedeny testy na tzv. octový syndrom podle metodiky navržené Image Permanence Institute v Rochesteru.

V rámci průzkumu mikrobiologického stavu archiválií bylo provedeno 446 stěrů pro státní archivy a další instituce (školy, muzea, knihovny, galerie), u pozitivních nálezů provedena identifikace mikroorganismů. Individuálně bylo dezinfikováno 8 ks archivních krabic a 1 kniha (fondy Ministerstvo zahraničních věcí – Ruská pomocná akce, Komitét pro umožnění studia ruským a ukrajinským studentům v ČSR, Ruské a ukrajinské emigrantské spolky a organizace v ČR), které neprošly sterilizačními komorami.

Analytickou metodou dle ČSN ISO 417 - Stanovení zbytkového thiosíranu ve zpracovaných fotografických materiálech metodou s methylenovou modří - bylo provedeno celkem 186 analýz kontrola filmů po vyprání. Na základě těchto analýz byla provedena korekce technologického procesu zpracování mikrofilmů.

V depozitáři Archivu křesťanské a demokratické unie – ČS. strany lidové a depozitáři Státního okresního archivu Praha-východ ve Zdibech u Prahy byly proměřeny klimatické a světelné parametry.

Agenda „Povodně 2002“

Oddělení péče o fyzický stav archiválií též průběžně zajišťovalo přejímání vysušených povodňových archiválií od firmy Belfor Czechia s.r.o. na dezinfekci (měření rovnovážné vlhkosti) a předávání archiválií po dezinfekci (50 mikrobiologických stěrů, včetně identifikace bakterií) jednotlivým ministerstvům podle schváleného harmonogramu. Vedlo kompletní předávací dokumentace.

Rozsáhlou činnost představují výstavy a práce s nimi související. Tyto práce představují kontrolu fyzického stavu archivních dokumentů (zapůjčených na výstavy a navrácených z výstav), výstavních prostor, návrhy smluv o výpůjčce včetně příloh, záznamů o ocenění, protokolů o stavu archiválií apod.

Výstavy archiválií		
<i>Příprava archiválií pro výstavy a zápůjčky</i>	<i>dny</i>	<i>64</i>
<i>Instalace výstav</i>	<i>dny</i>	<i>78</i>
<i>Měření klimatických a světelných parametrů</i>	<i>dny</i>	<i>17</i>

V průběhu roku prováděly studovny průběžné revize vybraných fondů (Řád premonstrátů Strahov, 1000 kart., Úřad desk zemských – listiny, 20 kart.). V letních měsících proběhla revize a kontrola studijních mikrofilmů fondů Desky zemské, Židovské matriky a Židovské kontrolní matriky. Pokračovaly průběžně dle možností a potřeby foliace archivních dokumentů (fondy Stará a Nová manipulace, Tereziánský katastr, celkem 32 162 fol.). Byla uskutečněna detailní kontrola pečeti v novém trezoru (sledování krystalizace).

Po více než patnáctiletém intenzivním využívání archivního souboru ÚV KSČ odbornou veřejností bylo nezbytné pokračovat v revizi jeho zpracovaných částí. Jejím předmětem byla kontrola úplnosti a fyzického stavu. Celkem bylo prohlédnuto 260 kantonů archiválií.

Práce vykazované v této skupině spočívají též v evidenci a pravidelných kontrolách (viz též výše) bezpečnostních mikrofilmů. V roce 2008 bylo řádně zaevidováno a uloženo 743 nově zhotovených svitků bezpečnostních mikrofilmů a stejné množství jejich matričních a studijních kopií. Ze staré evidence bylo převedeno dalších 69 svitků (stejný počet matričních a studijních svitků). Dále bylo stejným způsobem zaevidováno 4 721 přír. č. bezpečnostních negativů a u některých z nich byly evidovány také matriční kopie (tj. negativy před restaurováním). Vzhledem k množství těchto evidenčních prací jsme začali plnit provizorně databázi Janus. Problém spočívá v tom, že nejsou k dispozici tiskové výstupy.

Kromě výše uvedeného se věnuje značná část fondu pracovní doby přemanipulaci a nové adjustaci foto-, fono-, kinodokumentů. Původní adjustace je nevhodná – obaly PVC, lepidla atd. Restaurátorské zásahy jsou prováděny jen v nejnútnejších případech. Tak jsou postupně nově adjustovány zvukové dokumenty – gramofonové desky, magnetofonové pásky atd. do nových obalů a zároveň jsou ukládány do „drátěného programu“, což nám do značné míry šetří místo v depozitáři. Stejně je tomu i u ostatních fotografických a kinematografických dokumentů. Fotografie a negativy jsou navíc při této příležitosti kontrolovány, zda v nich v minulosti nedošlo ke ztrátám.

Konzervování a restaurování archiválií

Restaurátorské pracoviště umístěné v budově Národního archivu Milady Horákové v roce 2008 pokračovalo v ukládání pergamenových listin fondu Řád maltézských rytířů do krabic, které bylo zahájeno již v roce 2006. Bylo konzervováno a restaurováno 161 papírových a pergamenových listin z tohoto fondu a uloženo do speciálních krabic.

U 12 listin fondu Archiv české koruny byla vyrovnána plika a u pečeti odstraněna krystalizace. V minulém roce bylo z tohoto fondu restaurováno 5 ks pergamenových sešitů s velkým množstvím pečeti. Pro tento neobvyklý formát byly navrženy a firmou EMBA Paseky vyrobeny speciální krabice, do kterých byly uloženy. Z ostatních archivních fondů (Řád křížovníků, České gubernium – listiny, Archiv zrušených klášterů, Archiv pražského arcibiskupství) bylo zrestaurováno a uloženo do krabic 15 ks pergamenových listin. Ve spolupráci se studenty fakulty restaurování University Pardubice byla během jejich prázdninových praxí odstraněna krystalizace pečeti u 68 ks listin fondu Řád benediktinů Břevnov (celkem 107 pečeti).

Byly sejmuty 4 negativní formy a vytvořeno 7 kopií pečeti. V menší míře byly restaurovány jiné pergamenové listiny, aktový materiál a byly prováděny drobné „ambulantní“ opravy podle aktuálních potřeb studovny.

Z fondů Řád premonstrátů a Řád piaristů byly komplexně zrestaurovány 3 rukopisy a 2 pergamenové sešity z fondu Archivy zrušených klášterů. Dále bylo svázáno 21 ks nových inventářů.

Tradičně na pracovišti probíhaly odborné studentské praxe (studenti Střední průmyslové školy grafické v rozsahu 10 dnů) a odborné stáže (studenti fakulty restaurování University Pardubice, peruánští restaurátoři).

Restaurátorské pracoviště na Chodovci pokračovalo v restaurování a konzervování archiválií přijatých již minulých letech nebo zahájilo práce na nově přijatých archiváliích. Jednalo se o následující archivní fondy:

a) systematická konzervace vybraných archivních fondů zahájené v předchozích letech:

fond Rodinný archiv Metternichů (RAM):

- listiny RAM-L 150-181 – dokončeno
- erbovník RAM-A 5/IX/4 – konzervace probíhá
- listiny RAM-A, kart. 1, čestný doktorát Klementa Metternicha z Oxfordské univerzity – pečeť hotova, zbývá adjustovat do krabice

fond Archiv České koruny:

- pečeť inv. č. 2228 (zlomky) – dokončeno

fond Desky zemské větší:

- pokračuje odkyselování a zhotovování ochranných obalů

fond Rodinný archiv toskánských Habsburků:

- album s fotografiemi a květinami – dokončeno
- Leopold II., adjustace dopisů, dokončeny kartony 1–13

fond Národní výbor 1848:

- karton č. 6 – dokončeno

fond Ředitelství císařských a soukromých statků Praha:

- pokračuje systematické ukládání pergamenových listin do krabic firmy Emba (dokončena adjustace listin č. 48 – 66)

fond Židovské kontrolní matriky:

- pokračuje systematická konzervace matrik přijatých v roce 2005 a 2006 (odevzdány knihy 594, 1021, 1022, 1680, 1858, práce pokračují na matrikách č. 405, 548, 351, 1341, 1520)

Indikační skicy:

- 15 indikačních skic – dokončeno

b) materiály, na něž byly přijaty objednávky v předchozích letech:

- 15 listin Ředitelství císařských a soukromých statků Praha - dokončeno
- konzervace daguerrotypie – konzervace probíhá
- 2 knihy z fondu Piaristická knihovna – dokončeno
- Policejní ředitelství – evidence obyvatelstva 1730 – dokončeno
- Policejní ředitelství 1931–1940 (knihy M22) – dokončeno
- 4 knihy Zemský úřad – Zemský národní výbor – č.1680 dokončena, č.1679 práce probíhají
- 17 diapozitivů Kropáček Jan - dokončeno
- fotoalba z fondu K. H. Frank – konzervace alb 3857, 3859, 3860 probíhá
- Prezidium Ministerské rady – sešití po mikrofilmování – kartony 4029 – 4038 dokončeny
- publikace z knihovny T. G. M. – dokončeno

- Desky zemské karlštejské – konzervace probíhá
- Ukrajinské muzeum Praha – negativy kat. č. 99 – konzervace probíhá
- Chalupníček – čištění negativů – dokončeno, připraveno k odevzdání
- Úřad říšského protektora – Státní tajemník (dříve fond 109) – proveden průzkum
- ZPN – vypracován návrh opatření pro stabilizaci fyzického stavu fondu – dosud nerealizováno
- 148 negativů z WWI – konzervace probíhá
- Hrabě Zedwitz – daguerrotypie – konzervace probíhá
- obtahy novin Čechoslowakische Korrespondenz z knihovny – dokončen ročník (1927)
- příprava dokumentů pro výstavu Antifa – dokončeno, odevzdáno

c) konzervace vybraných archiválií zahájená v roce 2008

- MZV-RPA, inv. č. 1 a 2 - karton 1 dokončeno
- Národní výbor 1918 – dokončeno
- Krajkové květiny pro výstavu Expo'58 – dokončeno, vystavovaná část odevzdána
- Diplomy pro výstavu Expo'58 – vyjmutí z rámu provedeno, nyní probíhá digitalizace
- 2 polokožené vazby pro knihovnu – práce pokračují

d) restaurování dokumentů poškozených povodněmi v roce 2002

V roce 2008 bylo zrestaurováno 10 ks archivních krabic Ministerstva zemědělství (fond Zbytkové statky) a bylo převázáno 15 bm dokumentů a statistických ročenek Českého statistického úřadu.

e) restaurování pergamenových listin a pečeti z fondu Řád premonstrátů

Externí restaurátorka v roce 2008 restaurovala, konzervovala a uložila do speciálních krabic dalších 20 kusů pergamenových listin z fondu Řád premonstrátů, které jsou v Národním archivu uloženy na základě depozitní smlouvy. Restaurátorské práce byly financovány tímto řádem.

Bezpečnostní snímkování a reprografie

Bezpečnostní snímkování běželo v roce 2008 setrvačností. Bylo dokončeno snímkování většiny „rozdělaných“ fondů, avšak příprava materiálu k bezpečnostnímu snímkování vázla na odborných odděleních (kromě 1. oddělení). Přesto výsledky jsou velmi úctyhodné. Pracovnice na Chodovci byly proto z větší části převedeny na digitalizační práce. Pokračovala příprava ke snímkování fondu **Židovské kontrolní matriky** od inv. č. 181 do inv. č. 1009. Formuláře byly kolektivem pracovníků vyhotoveny pro celý fond, ač původně bylo ukončení těchto prací plánováno až na r. 2010. Vlastní mikrofilmování tohoto fondu bude ukončeno v r. 2009.

Průběžně pokračovalo i plánované zhotovování **bezpečnostních negativů listin řádových archivů**. Oddělení nejstarších fondů se také úspěšně vypořádalo s masivním předáváním zabezpečovacích negativů fondů k trvalému uložení. Proběhla příprava i vlastní mikrofilmování fondu **Sbírka tisků 1848** (15 kartonů). V roce 2008 bylo dokončeno ve spolupráci s restaurátory bezpečnostní snímkování **originálů protokolů schůzí vlád Československé republiky** uložených v archivním fondu *Prezidium ministerské rady*. Přibyly i **schůze protektorátních vlád až do počátku roku 1942**. Vzhledem ke složité dobové adjustaci protokolů je nutno provádět v 10. oddělení před snímkováním odborné rozpečetění a poté opět postupně zapečetění protokolů. Celkem bylo mikrofilmováno 131 kartonů.

Předali jsme k bezpečnostnímu snímkování **69** kartonů fondu **ÚV KSČ – Klement Gottwald** a byla dokončena příprava celého fondu **Ministerstvo národní bezpečnosti z fondu ÚV KSČ**, celkem bylo v roce 2008 z oddělení fondů socialismu předáno 116 kartonů.

Digitalizační práce

Za povšimnutí opět stojí uváděné počty digitálních reprodukcí. 1. oddělení se aktivně podílí na mezinárodních projektech Monasterium a ICARUS, jejichž cílem je digitalizace archivních pramenů od středověku do 19. století. Organizační změny ve vídeňské centrále zapříčinily, že dosud nebyly digitalizovány listiny po r. 1526 v rámci projektu Monasterium, jak bylo původně uvažováno. Listiny jsou připraveny pro digitalizaci v r. 2009. V r. 2008 nebylo z finančních důvodů pokračováno v digitalizaci fondu Indikační skicy.

V roce 2008 v projektu **Policejní přihlášky (konskripce)** bylo rozlepeno 185 kartonů (do kartonu 530), nafotografováno vlastními silami 120 kartonů (do kartonu 440), tj. cca 120 000 snímků. Editováno bylo 108 kartonů (do kartonu 427 s mezerami), tj. cca 300 000 záznamů. Na internetu bylo k 31. 12. 2008 zpřístupněno cca 400 kartonů, tj. přes 1 000 000 záznamů (až do L komplet, mezerovitě M). Celkový počet kartonů k zpřístupnění je 739. V roce 2008 došlo mírně k poklesu počtu editovaných kartonů, což je způsobeno tím, že pracovníci 2. oddělení se na editaci podíleli ve velmi omezené míře (pouze 1 pracovník část roku a pracovního úvazku). Velmi pozitivní je nárůst počtu rozlepených kartonů téměř na dvojnásobek oproti roku 2007. Pokud vydrží vysoké tempo rozlepování konskripcí a nebudou omezeny prostředky na dohody, je reálný termín ukončení projektu rok 2010.

Po celý rok 2008 probíhala pozvolna digitalizace fondu **Německé státní ministerstvo**, jenž je opatřen novým inventářem uloženým v programu JANUS. Přípravy fondu k digitalizaci jsou ve 3. oddělení dokončeny a plynule bude navázáno fondem **Úřad říšského protektora – státní tajemník K. H. Frank**. V současné době se uzavírá půjčování originálů a badatelé budou postupně odkázáni pouze na studium digitálních kopií.

Informatika

Elektronické dokumenty – digitální archiv

V první čtvrtině roku byly dokončeny práce na technologickém projektu pracoviště pro dlouhodobé uchovávání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě – tzv. Národního digitálního archivu (NDA). K oficiálnímu převzetí projektu došlo 21. 3. 2008.

Dne 21. 4. 2008 vláda schválila usnesení č. 447/2008 z 21. 4. 2008 k zabezpečení plnění úkolů ve věci vybudování NDA. Tímto usnesením vláda schválila čerpání finančních prostředků na jeho vybudování, změnou vládního usnesení č. 500/2005 odložila termín pro dokončení NDA na 31. 12. 2011 a uložila ministru vnitra 1) nárokovat finanční prostředky ve výši 85 % nákladů z evropských strukturálních fondů v rámci Integrovaného operačního programu a 2) zabezpečit počínaje rokem 2011 finanční prostředky na financování provozních nákladů na chod NDA, a to ve výši 6 % pořizovacích nákladů, tj. 24 mil. Kč ročně.

Dne 14. 5. 2008 pak vláda schválila vládní usnesení č. 536/2008 ze 14. května 2008 o strategických projektových záměrech pro čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů Evropské unie v rámci Smart Administration - příloha ke strategii Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby. V příloze tohoto usnesení je uveden i projekt NDA.

V průběhu roku 2008 byl vybrán objekt pro umístění záložního pracoviště. Dne 19. 11. 2008 byla uzavřena smlouva o převodu práva hospodaření s majetkem státu mezi Hasičským záchranným sborem a Národním archivem a dne 2. 12. 2008 došlo k převzetí objektu Národním archivem. Dále byl zpracován logický rámec projektu realizace NDA, studie proveditelnosti a následně též popsány dvě varianty řešení (nulová varianta a alternativní varianta). Částečně byla zpracována analýza přínosů a nákladů. V průběhu práce na těchto dokumentech se projevila nezbytnost zapojení vybraného externího subjektu s dostatečnými zkušenostmi do jejich přípravy tak, aby všechny tyto dokumenty splňovaly podmínky požadované při předkládání projektů do IOP SF EU. Byly proto připraveny podklady pro výběrové řízení. K oslovení vhodných subjektů a následnému výběru dodavatele však nedošlo vzhledem ke komplikacím s financováním.

Byl též připraven Projektový záměr, který Národní archiv předložil Odboru strukturálních fondů (srpen 2008) a který tento odbor 25. 11. 2008 schválil. V rámci resortních pravidel pak byl pro NDA zpracován Přípravný požadavek a Investiční záměr. Dle pokynů Projektové kanceláře MV (PMO MV) byla vypracována karta projektu a částečně vyplněn i jeho zakládací dokument.

Dne 5. 9. 2008 zpracovalo 5. oddělení informaci pro náměstka ministra vnitra pro veřejnou správu, informatiku, legislativu a archivnictví, která shrnula situaci projektu NDA. V tomto materiálu byla rovněž zmíněna problematika finančních prostředků ve výši 50-70 miliónů korun ročně na rozšiřování kapacity, nákup médií a systémovou podporu po ukončení projektu. Tyto prostředky jsou uvedeny v technologickém projektu, ale nejsou obsaženy ve vládním usnesení. To řeší pouze problematiku prostředků na vlastní provoz NDA. Součástí zmíněné informace byl návrh dopisu pro náměstka ministra vnitra pro ekonomiku a provoz.

Zástupce NA se účastnil pravidelných setkání Projektové kanceláře MV. Pracovníci Národního archivu absolvovali specializované kurzy zaměřené na přípravu projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů EU.

I když nebylo možné z důvodů, které nemohl archiv ovlivnit, čerpat finančních prostředky a tudíž vyhlásit výběrová řízení, projektový tým se věnoval jiným odborným otázkám. Jednalo se především o poskytování odborných konzultací k různým otázkám dlouhodobého uchovávání dokumentů. Kromě jednání se zástupci Ministerstva obrany a České geologické služby byly poskytovány informace také zástupcům Ministerstva kultury v souvislosti s jejich projekty digitalizace a rezortního celostátního portálu. Na základě usnesení vlády č. 500/2005 pokračovala práce meziresortní řídicí skupiny pro implementaci Národního plánu zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 – 2010, jejímž členem a vedoucím pracovní skupiny 7 je Miroslav Kunt.

Ukázalo se, že v technologickém projektu jen velmi obecně zpracované otázky výběru a zpřístupňování elektronických dokumentů jsou klíčové jednak pro přípravu novely archivního zákona, jednak jsou zásadní s ohledem na budoucí funkci a postavení digitálního archivu jako technického zařízení i pracoviště Národního archivu. Hlavně na základě poznatků získaných při řešení projektu výzkumu a vývoje MV č. VE20072009004 - "Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě" se podařilo nastínit možné řešení výběru archiválií a principů tzv. Celostátního archivního portálu. Tato koncepce byla poprvé prezentována na poradě ředitelů státních archivů v květnu 2008. Výsledkem této prezentace bylo především potvrzení kompetence ostatních státních archivů v oblasti digitálních dokumentů, pokud se týče výběru a zpřístupňování ze strany archivů i Odboru archivní správy a spisové služby MV.

Nově byla také proklamována koncepce, že archivní portál v rámci digitálního archivu by měl spravovat i metadata o archiváliích a archivních původcích – v přímé vazbě na digitální archiválie i jejich propojení s archiváliemi klasickými.

Dne 17. července byl schválen zákon 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Tato legislativní úprava vnáší zásadní změny do výkonu spisové služby. Především umožňuje tzv. autorizovanou konverzi dokumentů z listinné podoby do digitální a naopak (obdoba vidimace) a také kodifikuje způsob zaručovaného doručování prostřednictvím tzv. datových schránek. Ministerstvo vnitra (předkladatel zákona) má vydat prováděcí vyhlášky, které však nebyly včas připraveny. K urychlení prací byl přizván Odbor archivní správy a spisové služby a proběhlo setkání dodavatelů systémů spisové služby, kteří byli požádáni o technické vyřešení problému, resp. datového formátu předávaných zpráv. Pro konkrétní práce byla jmenována skupina největších dodavatelů systémů spisové služby, jejíž činnost lze hodnotit jako velmi dělnou (ačkoli jde o ostře si konkurující firmy) a respektující představy elektronické spisové služby (MoReq - viz dále) i digitálního archivu a předpokládaných standardů. Díky projektu datových schránek, který je považován za stěžejní v rámci tzv. e-governmentu, se podařilo připravit metadatové schéma určené pro výměnu dat mezi jednotlivými systémy, které je i dobrým východiskem pro řešení předávání digitálních archiválií do Národního digitálního archivu. Jako poradce této firemní skupiny působil Miroslav Kunt. Problematika spisové služby rezonovala v další aktivitě, která úzce souvisí s návrhem novely vyhlášky o spisové službě č. 646/2004 Sb. Ta má definovat pravidla pro elektronické systémy spravující dokumenty, za jejichž základ byl navržen standard MoRe2 (Modelové požadavky pro správu elektronických dokumentů). Jeho základní překlad, zajištěný archivní správou a revidovaný jejím pracovníkem Michalem Wannerem, byl v průběhu roku upravován neoficiální pracovní skupinou složenou ze zástupců vybraných archivů (Tomáš Dvořák, Archiv hl. města Prahy; Radek Pokorný, Státní okresní archiv v Hradci Králové), Odboru archivní správy a spisové služby (Michal Wanner) a firmy Gordic, s.r.o. Jihlava (jediný nestátní zástupce ČR v DLM fóru, nevládním sdružení, které MoReq iniciovalo). Původní představa, že se MoReq pouze přeloží a stane se „Národním standardem pro elektronickou spisovou službu“ se ukázala jako nereálná z hlediska legislativně-technického. Zasluhou zástupce odboru legislativy MV (Mgr. Herudek) se podařilo navrhnout průchozí řešení, ovšem s nutností zásadního přepsání textu – toho se ujala Dr. Hájková ze zmíněného legislativního odboru. Jak ukázala zkouška, změna přidává textu na srozumitelnosti, navíc je k dispozici právní rozbor nedostatků textu MoReq z pohledu české legislativy.

Na dobu, než vstoupí v platnost novela archivního zákona (1.7.2009, resp. později na základě přechodných ustanovení), bylo přijato usnesení vlády č.1338 ze dne 3.11.2008 o stanovení výstupních datových formátů statických dokumentů textové, obrazové a kombinované povahy v digitální podobě. Předpokládá předávání dokumentů digitálnímu archivu pouze v předepsaných formátech a také ukládá všem členům vlády a doporučuje zbytku veřejné správy „konzultovat projekty digitalizace s představiteli Národního archivu“. Od vydání tohoto usnesení uplynula sice krátká doba, ale již zazněly od původců první dotazy. Celou tuto agendu zajišťuje 5. oddělení. Je potřeba připravit metodiku digitalizace (i s ohledem na ostatní archivy) a za tím účelem byly urychleny práce na metadatovém schématu a způsobu zapouzdření reprodukcí v metadatovém kontejneru METS v rámci projektu VE20072009004 (viz výše).

Konzultace problematiky elektronické spisové služby byly realizovány ad hoc. Spolupracoval při tom úsek informatiky a úsek předarchivní péče – byly poskytnuty konzultace k elektronickým dokumentům Ministerstvu školství, Ministerstvu spravedlnosti (projekt e-justice), organizaci Cenia a Grantové agentuře ČR. Zároveň se opět potvrdila věta uvedená v minulé výroční zprávě: „Stále více se ukazuje, že archiváři v oblasti předarchivní péče se bez základních znalostí elektronické spisové služby neobejdou.“ To ovšem neplatí v případě přejímek, které z technického hlediska archiváři nemohou realizovat a oddělením realizované přejímky elektronických dokumentů lze označit stále slovem „nouzové“ – tak

byla např. převzata v roce 2008 data serveru bývalého Ministerstva informatiky. Bez standardizace tohoto procesu a odpovídajícího vybavení není do budoucna přejímání elektronických dokumentů možné.

Administrace specializovaných systémů archivu

Administrace IS Badatelna v roce 2008

Technická podpora k softwaru IS Badatelna byla v roce 2008 poskytována podle smlouvy o poskytování technické podpory produktu IS Badatelna z 19.1. 2004. Jednalo se o podporu při řešení drobných provozních problémů a o poskytování aktualizovaných kompilačních verzí systému (Update).

Již v roce 2007 firma dodala novou verzi systému upravenou pro provoz 1. oddělení. Vzhledem k technickým omezením starého serveru v Dejvicích bylo zprovoznění systému odloženo až na dobu po zakoupení a zapojení nového serveru. Po zprovoznění nového serveru byly ve spolupráci s firmou Bach s.r.o. založeny potřebné databáze a systém nainstalován u všech odborných pracovníků. Dalším krokem bylo nastavení rozsahu a přístupnosti jednotlivých fondů v systému, které měli provádět příslušní archiváři 1. oddělení. Vzhledem k pracovnímu vytížení a složitosti některých fondů se však nastavení nepodařilo dokončit do konce roku 2008 a bylo tak po dohodě s vedoucí 1. oddělení posunuto na leden 2009. Po kontrole nastavení ze strany pracovníků badatelny bude systém nejprve spuštěn do zkušebního provozu a po úplném zaškolení pracovníků uvolněn do ostrého provozu. Přechod do nového roku na obou pracovištích proběhl bez závad.

Webové stránky Národního archivu v roce 2008

Stránky byly pravidelně aktualizovány na základě požadavků koordinovaných 8. oddělením. Jediným výraznějším příspěvkem na stránkách je pojednání o výstavě Národního archivu týkající se Světové výstavy Expo Brusel 1958. V anglické verzi stránek byly aktualizovány pouze provozní informace pro badatele. Je velkou chybou, že tento informační kanál není všemi útvary Národního archivu více využíván.

S pomocí staršího publikačního systému byly na webových stránkách zveřejněny nově schválené archivní pomůcky, takže je badatelé měli k dispozici výrazně dříve než v badatelně. Celkem je na stránce zpřístupněno 49 archivních pomůcek. Jde o provizorní řešení před spuštěním nového portálu www.badatelna.cz, kam budou následně elektronické pomůcky umístovány v průběhu roku 2009.

Z technického hlediska nebyla dokončena úprava webových stránek tak, aby zcela naplňovala ustanovení zákona č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a navazující vyhlášky č. 64/2008 Sb. o formě uveřejňování informací související s výkonem veřejné správy prostřednictvím webových stránek pro osoby se zdravotním postižením. Vady nejsou zásadní – jedná se o odstranění připomínek auditu z roku 2007.

Intranet - modul předarchivní péče

V rámci modulu předarchivní péče informačního systému Národního archivu byly zprovozněny sekce pro správu kontaktů a tzv. monitoring, kam jsou zaznamenávány údaje o jednáních, spisových normách, státních kontrolách apod. Nově lze k záznamům o skartaci i záznamům v monitoringu připojovat přílohy – jedná se především o naskenované nebo v textovém editoru pořízené skartační protokoly včetně návrhů a seznamů, protokoly ze státních kontrol, spisové normy a úřední záznamy o jednáních. Velmi složitou otázkou se ukázalo začlenění dat o přejímkách, kdy bylo rozhodnuto nepřipojovat data z PEvA, ale podrobnější databázi, kterou spravuje referent NAD při zachování možnosti využívat sestavy

navržené v programu MS Access, ve kterém byla tato databáze dosud provozována. Prvním výsledkem bylo zpřístupnění přírůstkové knihy pro celý archiv (od př.č.4990/1997). Do konce roku se tato část používat nezačala, zahájila se práce na napojení programu Access referenta NAD a formulářích pro pořizování dat o přejímkách.

Vzhledem k jistému skluzu v projektu VE20072009004 pokud jde o implementaci mezinárodního standardu EAC, se nepodařilo navrhnout definitivní řešení pro popis původců archiválií tak, aby mohlo být realizováno. Cílem je získat přehled o všech nástupcích, předchůdcích a vazbách dané instituce (osoby) k jiným a kodifikovat údaje o ní. Zatím izolované agendy (skartace, přejímky, monitoring, NAD) by se tak měly propojit k zajištění komplexní informovanosti archivářů.

Programování modulu a individuální zaškolování pracovníků 5. oddělení zajišťoval Jaroslav Šulc, analýzu připravoval Rudolf Kaďorek a Miroslav Kunt.

V rámci prezentace dat evidence archivních fondů PEvA upravil Jiří Bernas svoji dřívější intranetovou aplikaci NetPEvA, takže pracovníci archivu mohou vyhledávat ve fondech NA i v celostátní databázi.

Intranet - modul publikační systém

Práci na intranetových stránkách byla dána přednost před technickou úpravou webových stránek. V polovině dubna byl zprovozněn redakční systém umožňující publikovat dokumenty, připojovat k nim přílohy, nastavovat práva k jejich zobrazení nebo editaci a komentovat je. Zejména vyřešení problematiky přidělování práv je nutné vysoce hodnotit, neboť jde o problematiku enormně složitou. Vybraným pracovníkům je umožněno publikovat příspěvky, které se dle nastavených práv (jedna nebo více konkrétních osob, celá oddělení, vedení apod.) zobrazují pouze uživatelům patřícím do příslušné skupiny. Problematické zůstává nekoordinované využívání „všech komunikačních kanálů ke všemu“. Díky přepojení počítačové sítě je sice možné z většiny počítačů pracovat na internetu i intranetu, ale informace se musí sledovat na těchto zdrojích: vnitřní pošta (Exchange), vlastní služební e-mailová schránka, e-mailová schránka oddělení, intranet, sdílené složky. Takovéto množství informačních zdrojů k přehlednosti nepřispívá. Po odstranění těchto disproporcí a úpravách publikačního systému na základě praktických zkušeností lze předpokládat úspěch tohoto řešení. Programování modulu a analýzu zajistil Jaroslav Šulc, vstupní návrhy řešení Miroslav Kunt.

Janus 2000

Provoz programu JanusArchiv byl standardní, pouze v několika málo případech bylo nutné konzultovat tiskové sestavy, takže přijatá metodika a s ní vzorové tiskové sestavy se osvědčily. Problémy působí popis speciálních druhů archiválií, jako jsou filmy a zvukové záznamy. Řada tzv. problémů je způsobena neznalostí práce s programem nebo jen neochotou se zeptat. I proto byla i v roce 2008 organizována školení práce s programem (březen, duben), ale nedařilo se již naplnit jednotlivé termíny posluchači – nakonec byla volná místa nabídnuta některým pracovníkům Státního oblastního archivu Praha. V druhém pololetí bylo od školení upuštěno v souvislosti s přípravou nového řešení programu, které se bude od stávající podoby lišit. Na dvou setkáních uživatelů s dodavatelskou firmou byla koncepce programu výrazně upravena a lze předpokládat, že práce s novým programem bude jednodušší. Program na těchto jednáních fakticky formovali hlavně zástupci Národního archivu, Státní oblastní archiv v Zámrsku a Literární archiv Památníku národního písemnictví.

U odborných pracovníků 1. oddělení byl instalován program Janus. Na základě metodické komise z 15. 4. 2008 bylo rozhodnuto zahájit na 1. oddělení v práci na soupisu nobilitačních spisů z fondu Česká dvorská kancelář – pořizování a připojování reprodukcí započalo, tisk reprodukcí jako součásti archivní pomůcky bude vyřešen v novém Janusu v 1. pololetí 2009.

Předávání dat k prezentaci na web spravovaný dodavatelem Janus www.badatelna.cz bylo pozastaveno z důvodu jeho rekonstrukce – automatický export má být zprovozněn začátkem roku 2009. Celkové řešení bylo představeno v závěru roku 2008. Umožní všechny požadované funkce (vyhledávání, reprodukce) a na základě návrhu zkoušeného v jiných archivech také dálkové objednávání a napojení na badatelný archivů. Tyto prostředky však nebudeme moci využít, protože nejsme schopni z finančních důvodů zajistit modul pro obsluhu badatelný (náhradu stávajícího IS badatelna) ani datový sklad, který by byl z důvodů digitalizace nezbytně třeba.

Elektronická spisová služba – podací protokol

Podací protokol byl provozován bez závad, stejně tak automatické přechody na nový rok se obešly bez speciálního zásahu. V listopadu byla konečně zprovozněna elektronická podatelna Národního archivu. Její spuštění trvalo rok od rozhodnutí o jejím zřízení – zakoupit čtečku čipových karet pro elektronickou značku za pár tisíc Kč bylo v systému programového financování a centrálních nákupů učiněným martýriem. Celé řešení e-podatelný vychází z metodiky Kunt, M.: Elektronická podatelna ve spisovém rádu, zveřejněné v roce 2005 na webových stránkách archivu. Národní archiv je v současné době jediným státním archivem, který splňuje legislativní požadavky a zřídil, i když pozdě, elektronickou podatelnou (vyhláška č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelkách).

Tabulky

Tabulka II/1 – Národní archiv

II. Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví

Tab. č. 1: Základní souhrnné informace ze základní evidence NAD

Archiv		Počty, metráž a zpracovanost archivních souborů						Fyzický stav archiválií		Archivní pomůcky
		Vykazované***			Celkem				počet	
		počet	metráž [bm]	metráž [%]	počet	metráž [bm]	metráž [%]			
1	2	3*	4**	5****	6*	7**	8****		9	10
100000010 - Národní archiv	N:	912	53324,72	44,58	913	53330,80	44,58	nepoškozeno:	899	1513
	Z:	617	66286,43	55,42	617	66289,57	55,42	poškozeno:	818	
	I:	581	59908,51	50,09	581	59911,65	50,08	nezjištěno:	9	
	Σ:	1724	119611,15		1726	119620,37				
Dílčí souhm oblasti 0:	N:	912	53324,72	44,58	913	53330,80	44,58	nepoškozeno:	899	1513
	Z:	617	66286,43	55,42	617	66289,57	55,42	poškozeno:	818	
	I:	581	59908,51	50,09	581	59911,65	50,08	nezjištěno:	9	
	Σ:	1724	119611,15		1726	119620,37				
Souhrn	2	3*	4**	5****	6*	7**	8****		9	10
	N:	912	53324,72	44,58	913	53330,80	44,58	nepoškozeno:	899	1513
	Z:	617	66286,43	55,42	617	66289,57	55,42	poškozeno:	818	
	I:	581	59908,51	50,09	581	59911,65	50,08	nezjištěno:	9	
	Σ:	1724	119611,15		1726	119620,37				

Legenda: * N: [počet] ... archivní soubory s 95% nezpracované metráže
 Z: [počet] ... archivní soubory s 95% zpracované metráže
 I: [počet] ... archivní soubory s 95% inventarizované metráže
 Σ: [počet] ... celkový počet archivních souborů (≠N+Z)

** N: [bm] ... nezpracovaná metráž
 Z: [bm] ... zpracovaná metráž
 I: [bm] ... inventarizovaná metráž
 Σ: [bm] ... celková metráž archivních souborů (≠N+Z)

*** Vykazované ... archivní soubory se evidenčním statusem 1, 2 nebo 3
 **** [%] ... vzhledem k celkové metráži

Číselník evidenčních statusů:

- 1 Archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci
- 2 Archivní soubory uložené na základě smlouvy mimo instituci
- 3 Archivní soubory uložené v instituci na základě smlouvy
- 4 Archivní soubory vydané vlastníkům a archivem evidované
- 5 Archivní soubory archivem pouze evidované

Tabulka II/2 - Národní archiv

II. Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví

Tab. č. 2: Archivních soubory podle evidenčních statusů, kopie archiválií

Archiv		Archivní soubory								Kopie archiválií
		Evidenční status: 1		Evidenční status: 2		Evidenční status: 3		Evidenční status: 4+5		
		počet	metráž [bm]	počet	metráž [bm]	počet	metráž [bm]	počet	metráž [bm]	
1	2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**	11
100000010 - Národní archiv	N:	891	47688,28	1	21,40	20	5615,04	1	6,08	Bezpečnostní: 23309
	Z:	595	62686,88	2	19,80	20	3579,75	0	3,14	
	I:	562	56329,16	2	19,80	17	3559,55	0	3,14	Studijní: 84707
	Σ:	1677	110375,16	4	41,20	43	9194,79	2	9,22	
Dílčí souhrn oblasti 0:	N:	891	47688,28	1	21,40	20	5615,04	1	6,08	Bezpečnostní: 23309
	Z:	595	62686,88	2	19,80	20	3579,75	0	3,14	
	I:	562	56329,16	2	19,80	17	3559,55	0	3,14	Studijní: 84707
	Σ:	1677	110375,16	4	41,20	43	9194,79	2	9,22	
Souhrn	2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**	11
	N:	891	47688,28	1	21,40	20	5615,04	1	6,08	Bezpečnostní: 23309
	Z:	595	62686,88	2	19,80	20	3579,75	0	3,14	
	I:	562	56329,16	2	19,80	17	3559,55	0	3,14	Studijní: 84707
Σ:	1677	110375,16	4	41,20	43	9194,79	2	9,22		

Legenda:

- * N: [počet] ... archivní soubory s 95% nezpracované metráže
 Z: [počet] ... archivní soubory s 95% zpracované metráže
 I: [počet] ... archivní soubory s 95% inventarizované metráže
 Σ: [počet] ... celkový počet archivních souborů (ΣN+Z+I)
 ** N: [bm] ... nezpracovaná metráž
 Z: [bm] ... zpracovaná metráž
 I: [bm] ... inventarizovaná metráž
 Σ: [bm] ... celková metráž archivních souborů (ΣN+Z+I)

Číselník evidenčních statusů:

- 1 Archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci
- 2 Archivní soubory uložené na základě smlouvy mimo instituci
- 3 Archivní soubory uložené v instituci na základě smlouvy
- 4 Archivní soubory vydané vlastníkům a archivem evidované
- 5 Archivní soubory archivem pouze evidované

Tabulka III/1 – Národní archiv

PEvA
EVIDENCE
ARCHIVU

Statistika č. 3: Výběr archiválií a delimitace archiválií, celkové vnější změny

08.01.2009

Archiv		Přírůstky				Úbytky		Celkem vnější změny	
		Výběr		Delimitace					
		metráž [bm]	ev.j. [ks]	metráž [bm]	ev.j. [ks]	metráž [bm]	ev.j. [ks]	metráž [bm]	ev.j. [ks]
1	2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**
100000010 - Národní archiv	N:	1039,27	111721	6,68	136	0,72	23	1045,23	111834
	Z:	0,00	0	3,75	83	0,00	0	3,75	83
	I:	0,00	0	3,75	83	0,00	0	3,75	83
	Σ:	1039,27	111721	10,43	219	0,72	23	1048,98	111917
Dílčí souhrn oblasti 0:	N:	1039,27	111721	6,68	136	0,72	23	1045,23	111834
	Z:	0,00	0	3,75	83	0,00	0	3,75	83
	I:	0,00	0	3,75	83	0,00	0	3,75	83
	Σ:	1039,27	111721	10,43	219	0,72	23	1048,98	111917
Souhrn	2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**
	N:	1039,27	111721	6,68	136	0,72	23	1045,23	111834
	Z:	0,00	0	3,75	83	0,00	0	3,75	83
	I:	0,00	0	3,75	83	0,00	0	3,75	83
	Σ:	1039,27	111721	10,43	219	0,72	23	1048,98	111917

Legenda: * N: [bm] ... nezpracovaná metráž změn
Z: [bm] ... zpracovaná metráž změn
I: [bm] ... inventarizovaná metráž změn
Σ: [bm] ... celkový metráž (=N:+Z:)

** N: [ks] ... počet nezpracovaných hlavních evidenčních jednotek
Z: [ks] ... počet zpracovaných hlavních evidenčních jednotek
I: [ks] ... počet inventarizovaných hlavních evidenčních jednotek
Σ: [ks] ... celkový počet hlavních evidenčních jednotek (=N:+Z:)

Tabulka III/2 - Protokoly o výběru archiválií - Národní archiv
a) skartační řízení (počet správních řízení podle § 10 odst. 3: 0)

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	1	28,0	26,2	93,57
CzechTrade – Česká agentura na podporu obchodu	1	5,5	4,0	72,73
Česká geologická služba – Geofond	1	5,0	4,8	96,00
Česká obchodní inspekce	1	13,0	12,8	98,46
Česká správa sociálního zabezpečení	2	59,5	57,0	95,80
Česká stomatologická komora	1	7,0	7,0	100,00
Česká školní inspekce	1	9,7	6,5	67,01
Českomoravská konfederace odborových svazů	1	0,6	0,6	100,00
Český normalizační institut	1	30,0	30,0	100,00
Český telekomunikační úřad	3	17,4	16,3	93,56
Design centrum ČR	1	12,0	2,0	16,67
Drážní úřad	1	17,0	15,0	88,24
Dům zahraničních služeb	1	12,0	11,5	95,83
Endokrinologický ústav	1	15,0	15,0	100,00
Fakultní nemocnice Královské Vinohrady	1	769,5	764,0	99,29
Fakultní nemocnice Motol	1	259,0	257,0	99,23
Fakultní nemocnice na Bulovce	2	445,0	444,6	99,91
Fakultní Thomayerova nemocnice s poliklinikou	1	42,0	42,0	100,00
Generální ředitelství cel MF ČR	4	131,7	115,9	88,00
Institut klinické a experimentální medicíny	3	75,0	74,3	99,00
Institut pro místní správu	1	2,5	2,5	99,20
Justiční akademie	1	9,3	7,0	75,27
Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana	1	0,0	0,0	0,00
Komora auditorů ČR	1	6,0	6,0	100,00
Ministerstvo dopravy ČR	4	27,7	20,9	75,41
Ministerstvo financí ČR	5	279,5	117,5	42,02
Ministerstvo informatiky ČR	1	8,8	5,5	62,50
Ministerstvo kultury ČR	2	97,3	69,0	70,91
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	2	27,0	27,0	100,00
Ministerstvo průmyslu a obchodu	2	1,1	1,0	99,05

ČR				
Ministerstvo spravedlnosti ČR	7	98,3	84,5	85,96
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR	1	17,0	17,0	100,00
Ministerstvo vnitra ČR	33	169,8	140,8	82,93
Ministerstvo zdravotnictví ČR	3	122,0	103,5	84,84
Ministerstvo zemědělství ČR	10	135,3	135,3	100,00
Naděje o.s.	1	10,5	10,5	100,00
Národní divadlo	2	4,0	3,0	75,00
Národní institut pro další vzdělávání	1	25,0	25,0	100,00
Národní památkový ústav	2	19,0	2,9	15,13
Nejvyšší soud ČR	1	25,1	21,0	83,67
Nejvyšší správní soud	1	0,5	0,5	100,00
Občanská demokratická strana	1	27	26	96,30
Revmatologický ústav	1	2,4	0,6	25,00
Ředitelství silnic a dálnic ČR	4	91,8	68,9	75,04
Správa státních hmotných rezerv	1	29,2	27,0	92,47
Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra	2	28,7	27,1	94,43
Státní fond životního prostředí	1	17,0	6,5	38,24
Státní opera Praha	1	4,5	4,5	99,78
Státní úřad inspekce práce	1	15,0	11,0	73,33
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	2	5,5	4,0	72,73
Státní zdravotní ústav	2	24,5	13,6	55,51
Státní zemědělský intervenční fond	1	60,0	60,0	100,00
Středisko cenných papírů	1	15,0	14,4	96,00
ŠKODAEXPORT	1	26,0	26,0	100,00
Úřad pro civilní letectví	2	16,2	13,6	83,90
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	2	68,5	59,5	86,86
Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví	2	14,0	12,0	85,71
Úřad průmyslového vlastnictví	1	116,0	115,7	99,74
Ústav hematologie a krevní transfuze	1	12,0	12,0	100,00
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů	2	9,7	8,5	87,63
Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR	2	5,1	4,4	85,29
Vězeňská služba České republiky	1	0,0	0,0	0,00
Vrchní státní zastupitelství Praha	1	104,0	54,0	51,92
Všeobecná fakultní nemocnice	1	53,5	53,5	100,00

Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy Praha	1	13,0	12,0	92,31
Zařízení služeb pro Ministerstvo vnitra	1	4,0	2,9	72,50
Celkem	147	3801,9	3344,2	87,96

K tabulce III/2 a

r o k	počet veřej- nopr. půvo- dců	počet původ- ců předa- ných SOA	počet původců ve skart. řízení	počet skart. proto- kolů	Navrž. bm	vybráno arch. bm	% "A "	počet skartač. protokolů bez vybraných arch.	počet protokolů o výběru mimo skart. řízení	vybrán o arch. mimo skart. řízení bm
2 0 0 3				46	1 638	56				
2 0 0 4				120	3 626	285				
2 0 0 5	252		52	78	2 892	529,5	9,3	22	25	185
2 0 0 6	338	151	57	89	4 230	287,5	7	27	27	348
2 0 0 7	339	147	71	192	6 660	1 089,50	10,6	23	12	443
2 0 0 8	336	146	63	139	3 769	395,5	10,5	38	13	222

Tabulka III/2 - Protokoly o výběru archiválií - Národní archiv**b) mimo skartační řízení (počet správních řízení podle § 10, odst. 3: 0**

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %
Anežka Hodinová- Spurná	1	0,25	0	0,00
Bartošík Adolf	1	0,01	0	0,00
Bohumil Černý	1	0,36	0	0,00
Bořivoj Čelovský	1	0,6	0	0,00
Cigánek František, PhDr.	1	1,9	0	0,00
CzechTrade – Česká agentura na podporu obchodu	1	9,5	0	0,00
ČECHOFRACHT, A.S.	1	80	80	100,00
Česká archivní společnost	2	2,12	0	0,00
Česká beseda Svatopluk Čech, Curych	1	2,8	0	0,00
Český svaz tělesné výchovy	1	95	93,5	98,42
Český svaz žen	1	0,5	0	0,00
ČESKÝ TELECOM A.S.	2	13,27	3,93	29,62
Dědina d'Anceux Ivo Gabriel	1	7	0	0,00
Design centrum ČR	2	65	34	52,31
Doc.JUDr. Dušana Machová, CSc.	1	0,6	0	0,00
doc.RSDr.PhDr.František Červinka, CSc.	1	1,5	0	0,00
generálmajor Miloš Knorr, MBE	1	0,48	0	0,00
Ing. Karel Vaněk	1	5,8	0	0,00
Ing. Miloslav Klimeš	1	1,08	0	0,00
ing.Alois Eliáš	1	0,6	0	0,00
Jan Šverma	1	4,08	0	0,00
Jaroslav Macek, Ing. Iva Fundová - Macková	1	15	0	0,00
JUDr. Alfréd Meissner	1	2,16	0	0,00
Karlsson Blanka, PhDr., Ph.D.	2	0,5	0	0,00
Kočí Přemysl, prof.	1	2,5	0	0,00
KOOSPOL A.S.	1	28	27	96,43
METALIMEX A.S.	1	14	4	28,57
Mezinárodní svaz studentstva, v konkurzu	1	133	0	0,00
Mgr. Anastázie Kopřivová	1	0,12	0	0,00
Mgr. Kopřivová Anastázie	1	0,12	0	0,00
Ministerstvo dopravy ČR	1	25,1	0	0,00
Ministerstvo informatiky	1	0	0	0,00

ČR				
Ministerstvo vnitra ČR	3	1,5	1,3	86,67
MUDr. František Janouch	1	0,03	0	0,00
MUDr. Jan Písko	1	5	0	0,00
Národní divadlo	2	25	0	0,00
Národní divadlo	1	0,8	0	0,00
Národní souručenství	1	0,12	0	0,00
Pavel Tigrid	1	0,02	0	0,00
PhDr. Adolf Ludvík Krejčík	1	0,25	0	0,00
PhDr. Čestmír Císař	1	4	0	0,00
PhDr. Eliška Horelová - Nováková, CSc.	1	0,6	0	0,00
PhDr. Josef Tomeš	1	1,5	0	0,00
PhDr. Eva Drašarová, CSc.	1	0,84	0	0,00
PhDr. František Cigánek	1	10,25	0	0,00
PhDr. Josef Kollmann	1	1,6	0	0,00
POLYTECHNA A.S.	1	14	14	100,00
Pražské centrum při Institutu pro studie Východ-Západ	1	5	0	0,00
RSDr. Stanislav Pošusta	1	0,72	0	0,00
Společnost Bedřicha Smetany, Praha	1	2	0	0,00
Společnost přátel starožitností českých	1	0,2	0	0,00
Společnost Vlastimila Kybala	1	0,01	0	0,00
Svaz vysokoškolského studentstva	1	1,32	0	0,00
Tělocvičná jednota Sokol Basel (Basilej)	1	0,03	0	0,00
Tlapák Josef, PhDr., CSc.	1	0,2	0	0,00
Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví	1	2,5	0	0,00
Ústav hematologie a krevní transfuze	1	0,125	0	0,00
Ústředí československého sokolstva v zahraničí	1	1,5	0	0,00
Vladimír Bystrov	1	1,9	0	0,00
Vopěnka Petr, prof., RNDr., DrSc.	1	0,48	0	0,00
Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka	1	150	0	0,00
Zelený kruh	1	10	0	0,00
Celkem	69	754,445	257,73	34,16

Tabulka III/3 - Počet zkontrolovaných protokolů podle § 52 písm. i) a podle § 79 odst. 2 písm. f)

Název archivu	Počet protokolů podle § 52 písm. i)	Počet protokolů podle § 79 odst. 2 písm. f)
MASARYKŮV ÚSTAV - ARCHIV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY	18	
ARCHIV ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY	2	
ARCHIV HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY	92	
ARCHIV SENÁTU	3	
Celkem	115	

Tab. III/4 - Zpracování archiválií

Název archivního souboru	Uspoř. bm za rok	Invent. bm za rok definitivně	Invent. bm za rok průběžně	Zkatalog. evidenčních jednotek	Počet katalog. záznamů	Rejstřík. evidenčních jednotek
Židovské kontrolní matriky						440 sv.
Duplikáty katolických matrik					5 243	
České místodržitelství - všeobecné, sg. 13 - obecní záležitosti (5)						
České místodržitelství - všeobecné, sg. 20 - vystěhovalectví (6)						
Generální ředitelství státních drah - Vídeň, dodatky (1,3)						

Horní soud Příbram (1,3,4)	6,5					
Horní úřad Mladá Vožice – Tábor (1,3,4)	8,8					
Horní úřad Rudolfov (1,3)						
Intendace českého Národního divadla Praha (5)	7,4					
Památkový úřad Vídeň (5)						
ŘSRF/P - knihy (1,3)						
ŘSRF/P - listiny (1,3,4)	6,02				262	
Stavovská zemská pokladna a účetárna Praha (1,3)						
Staré montanum (4), dílčí inventář	12,5					
Hospodářská skupina sklářského průmyslu	0,75	0,75				
Patentní úřad	9	9				
Prezidium ministerstva vnitra	9,5		9,5			
Úřad říšského protektora – státní tajemník						3 080
Policejní ředitelství Praha – všeobecná spisovna		1932				
Ministerstvo zdravotnictví 1945 - 1968			10,6			
ÚV KSČ - Kancelář Generálního tajemníka G. Husáka			18			

ÚV KSČ - Kancelář tajemníka Oldřicha Švestky		3,1				
Národní sčítání lidu 1950	150,75					
Československá vládní komise pro stíhání nacistických válečných zločinců						
Státní ústav památkové péče a ochrany přírody	31,9					
Dům zahraničních služeb Ministerstva školské ČSR						
Národní informační středisko 1991- 1997	41					
Chemapol Group a.s. 1994- 1998	82					
C.H.C. a.s. 1996-1999	1,5					
Kárných Miroslav a Margita (1, 3)						
Ministerstvo zahraničních věcí – výstřižkový archiv III (4)						
Národní fronta – ústřední výbor (1945) 1948– 1968 (3)						
Nikolajev Semjon	1,4					

Nikolajevič JUDr. (3, 4)						
RAT – Leopold II. (1, 3)						
RAT – Ludvík Salvátor (1, 3, 4)						
RAT – Sbírka map a plánů (1, 3, 4)						
Sbírka Dokumentace (1, 3)						
Sbírka map a plánů (1, 3, 4)						
Sbírka staničních kronik (5)	7,75					
Sbírka Výstřižky (1, 3)						
Svaz protifašistických bojovníků – sekretariát soutěže historických, vzpomínkových a dokumentačních prací (4)						
Tigrid Pavel (3)						
Ústřední sdružení úředníků, učitelů a zřízců Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu (3, 4)	4,5					
Sbírka pozitivů				56 /100ks/	56	56
Sbírka negativů				10 /56ks/	10	10
Sbírka mikrofilmů				1 /36 pol./	36	36
1. světová válka				732 /739 záznamů JANUS/	732	739
Fotoarchiv K. H. Franka				400	400	400

Alexandrijské mikrofilmy				560	560	560
Balkanpress				6 575	6 575	6 575
Fotoarchiv ČTK – fotografie a negativy 1920–1936				13 124	13 124	13 124
Archiv České strany národně sociální				253	253	219
Cigánek				11	11	11
ÚPV ČSSR/ČSFR				567	567	567
Federální úřad pro tisk a informace				430	430	430
Sbírka zvukových záznamů radionaslouchací služby				334	264	
Sbírka zvukových nahrávek				1 972	1 972	1 972
Bezpečnostní mikrofilmy			743			
Matriční mikrofilmy			743			
Studijní mikrofilmy			743			
Bezpečnostní negativy			4 721			

Komentář: 1 = třídění; 2 = vnitřní skartace; 3 = pořádání; 4 = inventarizace a vypracování inventáře; 5 = revize dřívějšího uspořádání; tematický soupis (6)

Tab. č. III/ 5 - Využívání archiválií

Počet badatelů celkem	Z toho cizinců	Počet badatelských návštěv	Počet správních řízení podle §38 odst. 2	Počet zapůjčených evidenčních jednotek	Počet vypůjčených evidenčních jednotek	Počet rešerší pro úřední potřebu	Počet rešerší pro soukromé účely
2 499	327	12 359		29	52	1 657	1 273

		Z toho 1091 zahraničníc h a 11268 domácích					

Tab. č. IV/3 - Množství zhotovených bezpečnostních a studijních kopií za rok 2008

Název archivního souboru	Počet políček bezpečnostního mikrofilmu	Počet kusů bezpečnostních negativů (po konzervaci)	Počet políček/neg. matričních kopií a studijních kopií	Počet digitálních kopií
Židovské kontrolní matriky	14 403		14 403 + 14 403	
PMR	16 078		16 078+16 078	
Sb. ST 1848	2 410		2 410+2 410	
MNB	44 639		44 639+44 639	
ÚV KSČ (KG)	21 266		21 266+21 266	
AZK (256inv. j.)			664+515 (matriční negativ – listina+pečeti)	
AZK (2 inv.j.)		4+2 (listiny+pečeti)		
ČGL (4 inv.j.)		11+8	12+8	
ŘM (145inv.j.)		316+141		
ŘBB (222 inv. j.)		554+389		
ŘKř (4 inv. j.)		12+8	12+8	
ŘF (1inv.j.)			2	
APA (1 inv.j.)		3+1		
PŘ - konskripce				120 000, editováno 300 000
NSM				16 774
Ministerstvo železníc I				86

1. světová válka				726
Ukrajinské muzeum (negativy a diapozitivy)				1 272
Fotoarchiv ČTK 1920-1936				12 124
Balkanpress				6 556
Holocaust			19 063 pol.	
Kancelář prezidenta republiky	1 167		1 167+1 167pol.	
Badatelské zakázky, služební potřeba (většina), publikace			601 pol. 2 659 poz. 8 neg,	1 099
Výstavy: Expo 58				2 958
Celkem	98 796 políček	1 449 ks negativů	98 796 políček matričních a stejný počet políček studijních mikrofilmů 1 221 ks matričních negativů 21 998 políček mikrofilmu pro badatelské zakázky a pro služební potřebu 2 659 pozitivů. Pro služební potřebu a badatelské zakázky 8 ks negativů pro badatelské zakázky	161 595, editováno 300 000

Zpráva o prověrce fyzického stavu archivních kulturních památek a národních kulturních památek uložených v Národním archivu za rok 2008

Č.j. NA 4188/2008-05

Prověrka fyzického stavu archivních kulturních památek a národních kulturních památek uložených v Národním archivu byla provedena na základě zákona č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů a Metodického návodu k postupu prohlášení archiválií, archivních sbírek a archivních fondů nebo jejich ucelených částí za archivní kulturní památky, prohlášení archivních kulturních památek za národní kulturní památky a o nakládání s archiváliemi prohlášenými za tyto památky a péči o ně ze dne 2.1.2006 (č.j. AS-1413/2-2005).

Kontrola fyzického stavu archivních kulturních památek byla provedena ve dnech 18.11.2008 (Chodovec) a 19.11.2008 (Milady Horákové 133), hloubková kontrola listin fondu Archiv České koruny se uskutečnila ve dnech 8.-12.12.2008.

Za jednotlivá oddělení NA se na kontrole a sestavení zprávy podíleli:

1. oddělení: PhDr. Pazderová, Mgr. Křečková, I. Čadková
2. oddělení: Mgr. Koláčný
4. oddělení: Mgr. Frňka
5. oddělení: Mgr. Kaďorek
6. oddělení: Mgr. Paulus
8. oddělení: Pí Bartáková, PhDr. Benešová
10. oddělení: Dr. Ing. Ďurovič, Mgr. Holakovská

č. 1, Archiv České koruny, AKP od 7.7.1977, NKP od 17.8.1988 (2525 listin, inv. č. 1-2525) – č. NAD 50 (Archiv České koruny)

Datum kontroly: 8.-12.12.2008

Fyzický stav archiválií: Viz v příloze Protokol o hloubkové kontrole listin fondu Archiv České koruny ze dne 22.12.2008

Konzervační zásahy: Viz v příloze Protokol o hloubkové kontrole listin fondu Archiv České koruny ze dne 22.12.2008

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Listiny jsou zatím zabezpečeny 35 mm perforovanými kinofilmami. Snímek listiny na políčku kinofilmu však nemůže být kvalitní, a to vzhledem k poměru zmenšení. Proto se postupně pořizovaly ploché negativy, a to v souvislosti s restaurováním jednotlivých listin. Tyto negativy však byly až do roku 2007 zcela nevhodně uloženy přímo u listin spolu s náhledovými pozitivami (13x18, 6x9). Na konci roku 2007 byly předány z 1. do 8. oddělení NA a zrevidovány (zjištěna neúplnost). Negativy pořízené po konzervaci listin postupně nahradí nevyhovující bezpečnostní snímky listin na kinofilmu, a to po

úplném zaevidování podle příslušných standardů. Vzhledem k množství negativů je to však dlouhodobá záležitost. V roce 2008 bylo zaevidováno 2437 kusů bezpečnostních a matričních negativů. Nově evidované negativy i dosavadní kinofilmy jsou uloženy ve spec. depozitáři na Chodovci.

Počty a kvalita studijních kopií: Světlotisková edice AČK (listiny do r. 1526), kvalita vyhovuje. V roce 2007 byl celý fond AČK zdigitalizován v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie jsou přístupné na webu Monasteria.

č. 2, Mzdový spor mezi tiskařskými dělníky a majiteli kartounek 1823, AKP od 7.7.1977 (1 svazek/23 folií, inv. č. 2221) – č. NAD 874 (Policejní ředitelství Praha I)

Datum kontroly: 18.11.2008

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 svitek, př. č. 4433) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Jako studijní reprodukce slouží kopie bezpečnostního mikrofilmu (2 svitky, př. č. 4433), jejich kvalita vyhovuje.

č. 3, Svatováclavský výbor 1848, Národní výbor 1848, AKP od 7.7.1977 – č. NAD 207 (Svatováclavský výbor roku 1848 Praha) a 208 (Národní výbor roku 1848)

Datum kontroly: 18.11.2008

Fyzický stav archiválií: U NV 1848 byla v roce 2008 dokončena konzervace kartonu č. 6, konzervace kartonu č. 7 bude zahájena v roce 2009. Jinak stav dobrý, stabilizován. Stav SV 1848 je dobrý, nezměněn.

Konzervační zásahy: Pokračovat v konzervaci (karton č. 7)

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: V roce 2000 zhotoven 1 svitek bezpečnostní mikrofilm k fondu Svatováclavský výbor (př. č. 3144), v letech 1999 a 2000 bylo zhotoveno 11 svitků bezpečnostních mikrofilmů k fondu Národní výbor (př. č. 6-15, 112), kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: V roce 2000 zhotoven 1 svitek studijního mikrofilmu k fondu Svatováclavský výbor (př. č. 3144), v letech 1999 a 2000 bylo zhotoveno 12 svitků studijních mikrofilmů k fondu Národní výbor (př. č. 6-15, 112), kvalita vyhovuje.

č. 4, Torzo pamětní zakládací listiny Národního divadla v Praze z r. 1868 a obrysy fragmentů zachycené na umělohmotné folii, AKP od 7.7.1977 (1 originál + 1 kopie) – č. NAD 649 (Archiv Národního divadla, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2008
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: V roce 2005 zhotoveny 4 bezpečnostní negativy (př. č. 6384-6387), kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií: Nová fotodokumentace provedena v roce 2005, kvalita vyhovuje.

č. 4a, Novodobá rekonstrukce listiny pamětní jež se týče stavby Národního divadla v Praze a seznam osob a firem, které se na znovuzbudování divadla podílely – rok 1883 (rekonstrukce V. Kocourek, 1963-1965), AKP od 16.12.1986 (2 pergamenové listiny) – č. NAD 649 (Archiv Národního divadla, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2008
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: V roce 2005 zhotoveny 2 bezpečnostní negativy (př. č. 6388-6389), kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií: Nová fotodokumentace provedena v roce 2005, kvalita vyhovuje.

č. 5, Protokol Politického klubu dělnického v Praze 1880, AKP od 7.7.1977 (1 spis/4 folie) – č. NAD 874 (Policejní ředitelství Praha I)

Datum kontroly: 18.11.2008
Fyzický stav archiválií: Dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 svitek, př. č. 4434) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií: Z bezpečnostního mikrofilmu zhotoveny 2 svitky studijních mikrofilmů (př. č. 4434), kvalita vyhovuje.

č. 6, Provolání „Lide pracující“ k 1. máji 1890, AKP od 7.7.1977 (1 spis/3 folie) – č. NAD 873 (České místodržitelství Praha)

Datum kontroly: 18.11.2008
Fyzický stav archiválií: Dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 svitek, př. č. 4435)

Počty a kvalita studijních kopií: zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.
Z bezpečnostního mikrofilmu zhotoveny 2 svitky studijních mikrofilmů (př. č. 4435), kvalita vyhovuje.

č. 7, Rezoluce a memoranda s požadavky na zestátnění klíčového průmyslu, bank, energetických zdrojů a podniků, AKP od 7.7.1977 (kartony č. 1049-1052, inv. č. 3610) – č. NAD 988 (Ministerstvo průmyslu, Praha)

Datum kontroly: 18.11.2008
Fyzický stav archiválií: Dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: V roce 1982 zhotoveny bezpečnostní mikrofilmy (4 svitky, př. č. 5345-5348), jejich kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií: V roce 1982 byly pořízeny 4 svitky studijních mikrofilmů (př. č. 5345-5348), jejich kvalita vyhovuje.

č. 8, Dokumenty z porady představitelů politických stran, zájmových a odborových organizací a význačných osobností veřejného života konané dne 23. února 1948 v Obecním domě v Praze, AKP od 7.7.1977 (1 svazek/68 folií) – č. NAD 357 (Národní fronta – ústřední výbor, Praha)

Datum kontroly: 18.11.2008
Fyzický stav archiválií: Dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Vzhledem k pořádání fondu zůstává karton s AKP i nadále uložen v pořádací místnosti č. 244.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 svitek, př. č. 4436) zhotoven v roce 1978, kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií: 2 studijní mikrofilmy (pozitivy) a 2 negativy zhotoveny v roce 1978 (př. č. 4436), kvalita vyhovuje. Celkem 4 ks kopií.

č. 45, Kancionál vyšehradský – 15. stol., AKP od 28.10.1981 (1 kodex/200 folií, inv. č. 814) – č. NAD 153 (Archiv kolegiální kapituly vyšehradské, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2008
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 svitek, př. č. 4437) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií: V roce 1977 zhotoven studijní mikrofilm (3 svitky, př. č. 4437), z mikrofilmu zhotoveny též fotografie, kvalita vyhovuje.

č. 50, Registra krále Vladislava II., kniha XXII. z let 1498-1502, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/282 folií, inv. č. 365) – č. NAD 174 (Česká dvorská kancelář, Praha, Vídeň)

Datum kontroly: 19.11.2008
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilmy zhotoveny v roce 1977 (1 svitek, př. č. 4438) a v roce 2004 (1 svitek, př. č. 3817), kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií: Studijní mikrofilmy zhotoveny v roce 1977 (2 svitky, př. č. 4438) a 2004 (1 svitek, př. č. 3817), kvalita vyhovuje.

č. 51, Urbář arcibiskupských statků – po roce 1390, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/99 folií, inv. č. 1170) – č. NAD 110 (Archiv pražského arcibiskupství, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2008
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm zhotoven v roce 1977 (1 svitek př. č. 4439), kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií: Studijní mikrofilm (2 svitky, př. č. 4439) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje. Pro badatele k dispozici též edice (Emler, J., Decem registra censum bohemia, Praha 1881).

č. 52, Urbář kláštera břevnovského – 1406, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/48 folií, inv. č. 449a) – č. NAD 35 (Benediktini – klášter Břevnov, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2008
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm zhotoven v roce 1977 (1 svitek, př. č. 4440), jeho kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií: Studijní mikrofilm zhotoven v roce 1977 (1 ks, pozitiv, př. č. 4440), kvalita vyhovuje. Pro badatele k dispozici též edice (Emler, J., Decem registra censum bohemia, Praha 1881).

č. 53, Urbář kláštera strahovského – 1410, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/47 folií) – č. NAD 196 (Premonstráti – klášter Strahov, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2008
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření

Konzervační zásahy: Žádná.
 Fyzické podmínky uložení: Žádné.
 Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
 Bezpečnostní mikrofilm (1 svitek, př. č. 4441) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.
 Počty a kvalita studijních kopií: Studijní mikrofilm (2 svitky pozitiv + negativ, př. č. 4441) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.
 Pro badatele k dispozici též edice (Emler, J., Decem registra censum bohemia, Praha 1881).

č. 54, Berní rejstřík arcibiskupských statků – 1379, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/82 folií, inv. č. 1169) – č. NAD 110 (Archiv pražského arcibiskupství, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2008
 Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření
 žádná.
 Konzervační zásahy: Žádné.
 Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
 Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 svitek, přír. č. 4442) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.
 Počty a kvalita studijních kopií: Studijní mikrofilm (2 svitky, př. č. 4442) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.
 Fotografie (84 ks) byly zhotoveny v r. 1977 z mikrofilmu - duplicitní k mikrofilmu.

č. 55, Listina Přemysla Otakara I. z 24. července 1224, AKP od 28.7.1982 (1 listina, inv. č. 10) – č. NAD 35 (Benediktini – klášter Břevnov, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2008
 Fyzický stav archiválií: V roce 2008 vyměněna ochranná krabice (nekyselá), jinak stav dobrý, nezměněn.
 Konzervační zásahy: Žádné.
 Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
 Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Negativy (14 ks) zhotoveny v roce 1977 (př. č. 1558-1568), uloženy na Chodovci. V roce 2007 byly zhotoveny nové bezpečnostní negativy po konzervaci listiny, kvalita vyhovuje.
 Počty a kvalita studijních kopií: Listina digitalizována v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 80, Kresba Petra Brandla Svatá rodina, AKP od 6.7.1984 (1 list) – č. NAD 110 (Archiv pražského arcibiskupství, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2008
 Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření
 žádná.
 Konzervační zásahy: Žádné.
 Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní negativ (1 ks) zhotoven v r. 2005 (přír. č. 6383), kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Studijní pozitivy zhotoveny v r. 2005 (2 ks, bez č. přír.), kvalita vyhovuje.

č. 85, Desky zemské, AKP od 13.12.1989 (1714 knih, inv. č. 1-1714) – č. NAD 172 (Desky zemské, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2008

Fyzický stav archiválií: Stav nezměněn, probíhá odkyselování, které bude pokračovat i v roce 2009.

Konzervační zásahy: Probíhá odkyselování, které bude pokračovat i v roce 2009.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilmy jsou pořizovány od roku 1961 a jejich kvalita odpovídá technickým možnostem archivu. Probíhá hloubková kontrola stávajících bezpečnostních mikrofilmů a na jejím základě budou přijata následující opatření:

- bezpečnostní mikrofilmy, které jsou na nevyhovujících podložkách budou postupně nahrazovány novými (pokud to fyzický stav originální archiválie dovolí) – stalo se
- pokud v průběhu let došlo k nekontrolovatelným ztrátám bezpečnostních mikrofilmů budou nahrazeny novými – stalo se
- U bezpečnostních mikrofilmů, kde jsou části textu nečitelné v důsledku toho, že zasahují do vazby hřbetu knihy, nelze zatím přijmout adekvátní technické řešení. Takovýto text je však většinou nečitelný i v originále. V tomto případě je nutné počkat na rozvoj nových technologií. – nelze řešit za současných podmínek

Celkem je evidováno 1413 svitků bezpečnostních mikrofilmů Desk zemských větších; 247 svitků mikrofilmů Desk zemských menších a 69 svitků Desk zemských stavovských.

Počty a kvalita studijních kopií: Stejně počty studijních kopií jsou k dispozici badatelům na 1. oddělení NA

č. 102, Listiny Archivu české provincie dominikánského řádu do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (46 listin, inv. č. 1-46) – č. NAD 37 (Dominikáni – provinciálát a konvent, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2008

Fyzický stav archiválií: U listiny č. 19 provedena kontrola postupující krystalizace vosku, zjištěno, že krystalizace pokračuje, jinak stav dobrý, navrhovaná opatření

	zatím žádná.
Konzervační zásahy:	Žádné.
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Zhotoveno 327 ks negativů, jejichž kvalita byla shledána jako nevyhovující. V r. 2006 pořízeny nově bezpečnostní negativy listin prohlášených za KP (46 ks). Negativy evidovány pod př. č. 7351-7547.
Počty a kvalita studijních kopií:	Listiny prohlášené za KP (46 ks) zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 103, Listiny Archivu české františkánské provincie do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (141 listin, inv. č. 1, 7-8, 10-29, 31-32, 35-39, 41, 43-79, 81-86, 88-94, 96-103, 106-110, 112-117, 120, 122, 124-130, 133-144, 147-149, 151-154, 156, 161-168, 170-171) – č. NAD 38 (Františkáni – provincialát a konvent, Praha)

Datum kontroly:	19.11.2008
Fyzický stav archiválií:	Stav dobrý, nezměněn, u nového vosku na pečetích se vyskytuje krystalizace, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy:	Žádné.
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Zhotoveno 174 ks bezpečnostních negativů, kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií:	Zhotoveny studijní pozitivy (987 ks), kvalita vyhovuje. Listiny prohlášené za KP (174 ks) zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 104, Listiny fondu Archiv generalátu a konventu křížovníků s červenou hvězdou v Praze do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (551 listin, inv. č. 1-551) – č. NAD 195 (Křížovníci s červenou hvězdou – generalát a konvent, Praha)

Datum kontroly:	19.11.2008
Fyzický stav archiválií:	Stav nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy:	Žádné.
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Zhotoveno 1528 ks bezpečnostních negativů (př. č. 1-1528). Jejich stav se podle předběžných zjištění jeví jako nevyhovující. Zhotovení nových negativů je plánováno na léta 2010-2011.
Počty a kvalita studijních kopií:	Zhotoveny studijní pozitivy, jejich kvalita nevyhovuje. Listiny prohlášené za KP (551 ks) zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 105, Listiny fondu Benediktini – Břevnov do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (257 listin, inv. č. 1-9, 11-258) – č. NAD 35 (Benediktini – klášter Břevnov, Praha)

- Datum kontroly: 19.11.2008
- Fyzický stav archiválií: V roce 2008 odstraněna krystalizace vosku z pečetí kvůli pořízení nových bezpečnostních kopií, jinak stav dobrý.
- Konzervační zásahy: V roce 2008 odstraněna krystalizace vosku z pečetí kvůli pořízení nových bezpečnostních kopií.
- Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
- Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Zhotoveno 739 ks bezpečnostních negativů (inv. č. 1-9 = př. č. 1529-1557, inv. č. 11-258 = př. č. 1569-2238). Jejich stav se podle předběžných zjištění jeví jako nevyhovující. Zhotovení nových negativů plánované od roku 2008 nebylo splněno, termín se posouvá do r. 2009.
- Počty a kvalita studijních kopií: Studijní kopie v počtu 719 ks, kvalita nevyhovuje. Listiny prohlášené za KP (258 ks) zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 106, Listiny Archivu Českého velkopřevorství maltského řádu, AKP od 11.5.1992 (462 listin, inv. č. 952-1007, 1886-1957, 1971-2024, 2170-2216, 2218-2324, 2327-2331, 2335, 2337-2352, 2400-2503) – č. NAD 198 (Maltézští rytíři – české velkopřevorství, Praha)

- Datum kontroly: 19.11.2008
- Fyzický stav archiválií: Listiny a pečetí jsou částečně poškozené, probíhá konzervace listin (konzervace zatím provedena u inv. č. 952-1007, 1886-1937)
- Konzervační zásahy: Probíhá restaurování a konzervování, které bude pokračovat i v roce 2009
- Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
- Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Od roku 2005 jsou průběžně pořizovány negativy listin po konzervaci (= bezpečnostní). Ukončení prací se předpokládá v roce 2020 (ale tento údaj se týká všech listin, nikoli pouze AKP), proto bylo rozhodnuto považovat zatím za bezpečnostní reprodukce negativy listin před konzervací. Koncem r. 2010 bude ukončena konzervace listin prohlášených za AKP (462 ks), budou předány negativy listin po konzervaci jakožto definitivní zabezpečovací negativy. Původní negativy před konzervací (matriční) byly předány v letech 2007 a 2008 8. oddělení (3884 ks negativů). V roce 2008 byla dokončena řádná evidence předaných matričních/bezpečnostních negativů. Po dokončení restauračních prací budou tyto negativy před konzervací nahrazeny negativy po

konzervaci (bezpečnostní). Archivní soubor je v současnosti opatřen 3884 kusy bezpečnostních/matričních negativů

Počty a kvalita studijních kopií: Listiny prohlášené za AKP (462 ks) byly zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 107, Listiny Archivu české provincie augustiniánského řádu do r. 1526; rukopis i. č. 68 zv. Codex Thomaeus z téhož archivu, AKP od 11.5.1992 (129 listin, inv. č. 1-129; 1 rukopis) – č. NAD 34 (Augustiniáni obutí – provincialát a konvent, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2008

Fyzický stav archiválií: Codex – stav dobrý, nezměněn, pouze prasklá drážka, oprava zatím není nutná.
Listiny – stav dobrý, nezměněn, přetrvává krystalizace u nového vosku, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Codex Thomaeus: v r. 2000 zhotoven bezpečnostní mikrofilm (2 svitky, př. č. 1,2), jeho kvalita vyhovuje; dále zhotoveno 506 ks bezpečnostních negativů (inv. č. 68 = př. č. 6132-6138, inv. č. 1-129 = př. č. 5875-6381), kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Codex Thomaeus: v roce 2000 zhotoven studijní mikrofilm (2 svitky, př. č. 1, 2), kvalita vyhovuje, pro badatele k dispozici také edice (Kadlec, J., Das Augustinerkloster Sankt Thomas in Prag, Von Gründungsjahr 1285 bis zu den Hussitenkriegen mit Edition seines Urkundenbuches, Würzburg, Augustinus-Verlag 1985.);
Listiny: zhotoveno 507 ks studijních fotografií.
Listiny prohlášené za KP (129 ks) zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 108, Listiny fondu Premonstráti Strahov do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (224 listin, inv. č. 1-224) – č. NAD 196 (Premonstráti – klášter Strahov, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2008

Fyzický stav archiválií: Stav nezměněn, listiny a pečeti jsou částečně poškozené, probíhá jejich konzervování a restaurování.

Konzervační zásahy: V roce 2008 bylo zkonzervováno a zrestaurováno celkem 20 listin, restaurování bude pokračovat i v roce 2009 (plánováno 80 listin).

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

- Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Za bezpečnostní kopie jsou prozatím považovány negativy listin před konzervací (př. č. 6390 – 7350). Od roku 2006 probíhá postupné pořizování negativů po konzervaci, jež jsou považovány za definitivní bezpečnostní negativy. Do konce roku 2007 bylo zhotoveno celkem 361 negativů, v roce 2008 nebyly žádné další negativy zhotoveny.
- Počty a kvalita studijních kopií: Listiny prohlášené za KP (224 ks) zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 146, Soubor nejstarších archiválií k dějinám ČVUT z let 1705-1744, AKP od 12.12.2006 (inv. č. 1996, karton 1411, sign. L 42/2) – č. NAD 175 (Stará manipulace, Praha)

- Datum kontroly: 19.11.2008
- Fyzický stav archiválií: Ruční papír, železegalový inkoust, přitištěné pečeti, okraje mírně potřhané, fyzický stav dobrý, nezměněn. Doporučeno provést v roce 2009 opakované měření pH papíru a podle zjištěného výsledku navrhnout případně postup konzervace (odkyselení).
- Konzervační zásahy: Zatím žádné.
- Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
- Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm zhotoven v roce 2006, kvalita vyhovuje (1 svitek, př. č. 5381).
- Počty a kvalita studijních kopií: Studijní mikrofilm (2 svitky, př. č. 5381) zhotoven v roce 2006, kvalita vyhovuje, dále zhotoveny barevné xerokopie.

V Praze dne 16.1.2009

Přílohy:

1. Protokol o hloubkové kontrole listin fondu Archiv České koruny
2. Kontrola závěsného systému pro uložení listinného fondu AČK

Příloha č. 1**Protokol o hloubkové kontrole listin fondu Archiv České koruny**

Stav fondu k 12.12.2008

Ve dnech 8.12.2008-12.12.2008 provedli PhDr. Denko Čumlivski, Iva Čadková, Mgr. Libuše Holakovská, Roman Straka hloubkovou kontrolu veškerých listin fondu AČK. Kontrola proběhla podle směrnic statutu AČK. V jejich rámci byla prověřena fyzická přítomnost a stav listin v novém a původním trezoru i v depozitáři na V. podlaží.

Stav fondu je následující:

- 1) V novém trezoru je uloženo celkem 2 399 ks listin. Všechny listiny jsou konzervované, zčásti i restaurované a jsou uloženy v melinexu včetně transumptů, vidimátů a opisů inv. č. 2605, 2610, 2611, 2736, 2737.
- 2) V původním (tzv. starém) trezoru je uloženo 180 ks listin.
- 3) Na V. podlaží jsou uloženy transumpty, vidimáty a opisy inv. č. 2526-2799 (kromě inv. č. viz bod 1).
- 4) V konzervační dílně 1. oddělení se v současné době nacházejí 3 listiny (inv. č. 1760, 2292, 2335).
- 5) Ve fotodílně 1. oddělení, ani mimo budovu 1. oddělení není žádná listina.

Klimatický a hygienický režim obou trezorů se pohybuje ve stanovených parametrech. Hloubkovou kontrolou nebyly zjištěny žádné závady v evidenci ani ve způsobu uložení listin. Součástí této zprávy je též zápis Mgr. Libuše Holakovské o kontrole závěsného systému pro uložení listinného fondu AČK provedené v červenci 2008.

V Praze dne 22.12.2008

PhDr. Alena Pazderová
vedoucí 1. oddělení NA

PhDr. Denko Čumlivski
odborný správce fondu AČK

Iva Čadková
technický správce fondu AČK

Příloha č. 2**Kontrola závěsného systému pro uložení listinného fondu AČK**

Kontrola proběhla ve dnech 8. 7. 2008, 22. 7. 2008, 24. 7. 2008.

Provedly ji Iva Čadková, Marie Urbanová a Mgr. Libuše Holakovská.

Byly prohlédnuty všechny listiny fondu AČK uložené v novém trezoru.

Na základě kontroly bylo zjištěno, že je potřeba opravit závěsy těchto listin:

Velké formáty: inv. č. 49, 114, 137, 198, 295, 308, 475, 525, 526, 598, 656, 678, 707, 842, 907, 1004, 1016, 1101, 1159, 1160, 1697, 1819, 1846, 1860, 1998, 2121, 2253 – 27 ks

Malé a střední formáty: inv. č. 59, 118, 135, 157, 160, 168, 209, 380, 392, 561, 644, 1234, 1279, 1408, 1464, 1530, 1588, 1595, 2138, 2310 – 20 ks

Celkem 47 ks.

Navrhujeme připevnit ochranné krabičky pečetí v horní části pomocí suchého zipu. Tuto metodu zajištění nejdříve vyzkoušíme na cca 10 závěsech. Práce provedeme v lednu roku 2009. Dále budeme opravené závěsy rok sledovat. Bude-li tato oprava vyhovovat, provedeme úpravy i na ostatních závěsech.

V Praze 22. 9. 2008

Mgr. L. Holakovská

Extrémní naměřené hodnoty teploty a relativní vlhkosti podle přílohy č. 5 k vyhlášce č. 645/2004 Sb., odst. II.

Místo měření	Datum měření	Teplota v °C	Relativní vlhkost v %
V roce 2008 nebyly extrémní hodnoty teploty a relativní vlhkosti v depozitářích Národního archivu zaznamenány.			

Základní statistické údaje o knihovně Národního archivu za rok 2008

Fond knihovny Stav knihovního fondu k 31. 12. 2008 - celkem	488 856 knihovních jednotek (=svazků)
Počet titulů a exemplářů docházejících seriálů - celkem	415 titulů 461 exemplářů
Počet knihovních jednotek ve volném výběru - celkem	20 952 knihovních jednotek + 165 titulů docházejících seriálů vystavených v <i>Čítárně seriálů</i>
▪ z toho ústřední pracoviště knihovny NA / Chodovec: - PK 11 – archivní badatelna (2 451 knih.jednotek) - PK 10 – Studovna knihovny (16 235 knih.jednotek) - Čítárna časopisů (165 titulů docházejících seriálů)	celkem: 18 686 knihovních jednotek + 165 titulů docházejících seriálů vystavených v <i>Čítárně seriálů</i>
detašované pracoviště knihovny M. Horákové: - PK 1 – archivní badatelna (2 266 knih.jednotek)	celkem: 2 266 knihovních jednotek
Akvizice a zpracování Přírůstky knihovních jednotek – celkem ▪ z toho nákupem ..... 626 k. j. ▪ z vlastních zdrojů ..... 108 k. j. ▪ zapsaných seriálů po vazbě ..... 357 k. j. ▪ z darů, výměnou, povinného výtisku badatelů NA, z přejímek knihovních jednotek nebo jiným způsobem získání zdarma 1 732 k.j.	2 823 knihovních jednotek
Úbytky knihovních jednotek - celkem	519 knihovní jednotky / ks EZ
Počet přejímek – celkem	5 protokolované + 2 drobné/=
Počet převzatých knih. jednotek - celkem	neprotokolované 981 knihovních jednotek
▪ z toho knihovních fondů v počtu knihovních jednotek	0 knihovních fondů 0 knihovních jednotek
▪ z toho přejímek dokumentů dle tematického profilu knihovny v počtu knihovních jednotek	5 protokolované + 2 drobné/neprotokolované 981 knihovních jednotek
Záznamů o dokumentech zpracováno - celkem - jmenně, věcně a dokumentačně // na souborné + monografické + analytické úrovni - klasicky a strojově (v databázích pod systémem RELIEF v. III / Katalog, Dokumentační fond, CDS/ISIS/STTI/staré tisky, v databázovém souboru Mediatéka/Seznam/EZ a v dalších elektronických souborech)	13 102 záznamů

Správa a ochrana fondu Fyzická ochrana evidenčních a katalogových pomůcek	pomůcek: 3 // <i>Jmenný katalog Knih. B – starý</i> <i>Jmenný katalog Knih. B – nový</i>

– digitalizace pomůcek	<i>Jmenný katalog Knih. SPB</i> zásuvek: 28 stránek záznamů / lístků: 38 414 indexovaných záznamů: 30 953 ⇒ připojeno do vyhledávání v DB / Obrázkový katalog pod systémem RELIEF a zpřístupněno v Intranetu/knihovna: - Jmenný katalog Knih. B starý, nový: 23 758 indexovaných záznamů
Technická úprava dokumentů (signování, lepení štítků, bezpečnostních etiket, apod.) - celkem knihovních jednotek	Nevyčísleno /<i>technickou</i> úpravou procházejí všechny přejímané a zpracovávané dokumenty a dokumenty půjčované do studoven, nebo v rámci práce s dílčími fondy pak všechny dokumenty, u kterých je rozhodnuto o nové technické úpravě /jednorázové větší akce/
Revize fondu - celkem revidováno knihovních jednotek	5 685
Založených (tj. vrácených výpůjček + přírůstků, přejímek + vrácených z jiných expedic v rámci ostatních činností a agend knihovny, včetně z expedic mezi objekty Chodovec a M. Horákové) - celkem knihovních jednotek	11 660
Utříděno a uspořádáno - celkem knihovních jednotek	12 893
Do vazby a převazby a k uložení do ochranných obalů zadáno /tzn. dodavatelsky zhotoveno / - celkem knihovních jednotek	1 249
Do desinfekce zadáno /do 10. odd. - na základě stěrů / - celkem knihovních jednotek	0
Ke konzervaci, restauraci / do 10. odd. - celkem: - připraveno a zadáno – knihovních jednotek - vybráno a připraveno - knihovních jednotek	0 k.j./=čísel=listů/ novin 13 k.j. starých tisků

<i>reformátování/mikrofilmování</i> Z fondu knihovny NA v roce 2008 celkem mikrofilmováno dokumentů/ - celkem počet:	k.j.	stran	polí		
	předlohy:	archivní negativ (=bezpečnostní)	matriční negativ	studijní pozitiv	
	30	7 627	3 840	3 840	-
z toho: = - dodavatelsky	30	7 627	3 840	3 840	
- na pracovišti /mikrofilmování/	-	-	-	-	
= - snímkováno v rámci VISK 7/2007 (včetně technických a bibliografických metadat) – celkem:	30	7 627	3 840	3 840	
uloženo: Národní úložiště v NK ČR (za knihovnu archivu)	-	-	-	-	-
- Úložiště 8. odd. archivu	6	2 743	/ 1 398 /	/ 1 398 /	-
- snímkováno pro jiné projekty	24	4 884	[2 442]	[2 442]	

Z fondu knihovny celkem digitalizováno dokumentů:	počet knihovních jednotek	počet image
z toho: dodavatelsky	47	8 542
- archivováno (a zpřístupněno) v Národní digitální knihovně /včetně technických a bibliografických metadat / celkem:	47	8 542
v rámci databází:		
- VISK 6/2007 – DB/Manuscriptorium přímou digitalizací (hybridním snímkováním)	17	658
- VISK 7/2007 – DB/ Kramerius komplexní digitalizace/ skenování mikrofilmu – projekt knihovny	6	3 000
- VISK 7/2008 – DB/Kramerius komplexní digitalizace/ skenování mikrofilmu – projekt Krajské knihovny Zlín	24	4 884 *)
*) zároveň knihovna získá kompletní digitalizovaný titul „Naše pravda“ – tj. celkem 13 146 obrazů (= stran dokumentů včetně ročníků 1947-1948 zapůjčených Krajské knihovně Zlín z fondu „Sbírka novin“ knihovny)		

Protokolované výpůjčky - celkem	8 151
▪ z toho absenčních (2022 + 0 MVS)	2 022
▪ presenčních	6 129
Registrovaní čtenáři - ústřední pracoviště knihovny Chodovec	274
▪ z toho nových (nové průkazy)	103
Registrovaní čtenáři - detašované pracoviště knihovny M. Horákové	250
▪ z toho nových (nové průkazy)	45
Počet návštěvníků v knihovně celkem	6 455 + nevyčísleno
▪ z toho ústřední pracoviště knihovny Chodovec	4 945
▪ detašované pracoviště knihovny M. Horákové	1 510 + nevyčísleno
Poskytnuté registrované informace - celkem	1 843
Vystavených dokumentů z fondů knihovny celkem	896 knih. jednotek
▪ z toho ústřední pracoviště knihovny Chodovec - výstavky knižních novinek (791 kn. j.)	791 knih. jednotek
▪ detašované pracoviště knihovny M. Horákové - výstavky knižních novinek (105 kn. j.)	105 knih. jednotek
Pro oborové bibliografie a dokumentační databáze knihovnou excerpováno záznamů ▪ z toho z českých časopisů a monografií 1233 záznamů ▪ ze zahraničních časopisů a monografií 159 tj. 976 záznamů analytických 416 záznamů monografických	<u>1 392 záznamů</u>
▪ tj. titulů seriálů a monografických dokumentů	Českých 473 + zahraničních 79 = 552 titulů
▪ tj. knihovních jednotek	Českých 607 + zahraničních 96 = 703 knih. jedn.
Sestaveno a tiskem (nebo elektronicky) vydáno bibliografických soupisů (v rámci publikační činnosti)	sestaveno: 4 čísla/ 3 periodik (bibliografických soupisů) – z toho vydáno v roce 2008: – tiskem: 1 – elektronicky na WWW: 4 (ve formátech html, RTF, PDF/ 3 a ve formátech RTF a PDF/ 1)

Národní archiv a jeho účast na vládním výzkumném projektu „Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu...“

Úvod

Hlavním výzkumným úkolem Národního archivu při řešení vládního projektu „Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu...“ bylo vyhledávání, vyhodnocování a třídění archivního materiálu, který se vztahoval k osudům odpůrců nacismu německé národnosti.

Práce na rešerších byly nejprve zahájeny v Národním archivu, kde jsou uloženy klíčové fondy k dané problematice. Bylo v nich možné studovat jak dokumenty týkající se problematiky obecně (předpisy vztahující se k postavení německého obyvatelstva, k jeho odsunu, k tzv. antifatransportům), tak i dokumenty vztahující se jednotlivým antifašistům (prověřování osob, stížnosti jednotlivců). Největším zdrojem těchto informací byly písemnosti vzniklé z činnosti Ministerstva vnitra. Neméně důležité písemnosti jsou však uloženy ve fondu Úřad předsednictva vlády, kde lze téma sledovat zejména v zápisech z jednání vlády. Zásadní dokumenty byly rovněž nalezeny v archivních fondech vzniklých z činnosti ústředních sekretariátů komunistické a sociálnědemokratické strany.

V prvním roce projektu proběhl též sondážní výzkum v dalších archivech ústředních úřadů, např. v Archivu Ministerstva zahraničních věcí, Archivu Kanceláře prezidenta republiky, Archivu bezpečnostních složek, Vojenském ústředním archivu – Vojenském historickém archivu. Po celou dobu trvání projektu byly prováděny rešerše i v těch archivech České republiky, které spravují fondy státní správy, samosprávy i politických stran regionální úrovně, v nichž jsou obsaženy informace o životě místní německé menšiny mezi válkami, za okupace i po druhé světové válce, (tj. ve státních oblastních, státních okresních a v městských archivech).

Rovněž bylo realizováno několik zahraničních výzkumů, a to ve státních archivech v Německu (zejm. Spolkový a zemský archiv v Berlíně, Hlavní státní archiv v Bavorsku, Zemské archivy v Bavorsku a v Sasku, Archiv ministerstva zahraničí v Berlíně, Archiv arcidiecéze Mnichov - Freising a Archiv diecéze Řezno, Ústav pro soudobé dějiny v Mnichově) a v Rakousku (zejm. Státní archiv ve Vídni, Zemské archivy v Linci a v S. Poelten, Městský archiv ve Vídni, Dokumentační centrum rakouského hnutí odporu) zejména s cílem získat informace o dalších osudech odpůrců nacismu, kteří z Československa po válce odcházeli s celými rodinami do jednotlivých okupačních zón Německa.

Databáze

Rešerše písemností uložených v archivních fondech centrálních úřadů, ale i na nižších instancích, zároveň umožnily rozšíření prací na některých dílčích úkolech projektu, zejména na plnění databáze adresátů projektu. Jedná se o webovou aplikaci umožňující prohlížení či editace pracovníkům všech institucí, které se na projektu podílely.

Již na podzim roku 2006 se v Národním archivu uskutečnil pracovní seminář, na němž měli také odborníci z obou dalších řešitelských týmů - Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR a Muzea města Ústí nad Labem - možnost vyjádřit se k dokončované struktuře databáze adresátů projektu. Koordinátorky projektu z Národního archivu PhDr. Alena Nosková a PhDr. Zdeňka Kokošková ve spolupráci s vývojovým pracovníkem systému výpočetní techniky Jiřím Bernasem seznámily kolegy s výsledky úvodního archivního výzkumu ve fondech centrálních úřadů, jenž umožnil zahájení prací na tvorbě struktury databáze adresátů projektu. Po interních konzultacích v rámci archivu bylo možné představit jednotlivé rubriky a provést případné zásadnější úpravy.

Následně proběhla na specializovaném pracovišti Národního archivu odborná školení pracovníků, jejichž úkolem bylo připravovat údaje do databáze, revidovat ji a odstraňovat případné duplicitní záznamy k jednotlivým osobám.

V současné době je do databáze importováno přes 120 000 záznamů dílem z archivních dokumentů, dílem z údajů získaných od pamětníků přihlášených do projektu. Z archivních dokumentů je nutné zmínit především různé typy seznamů německých antifašistů - př. Osoby žádající průkaz antifašisty, Osoby připravené k odjezdu z ČSR tzv. antifatransporty, Osoby, jež chtěli zůstat v ČSR, Osoby žádající navrácení státního občanství. Dále se jednalo o dobové kartotéky, v nichž bylo u osob německé národnosti uvedeno věznění v době okupace nebo úředně doložený přátelský postoj vůči českému obyvatelstvu, případně současná nepostradatelnost v poválečném průmyslu.

Cílem databáze bylo vytvoření prostoru, ve kterém by byly shromážděny dostupné údaje o německých antifašistech, aby tyto údaje by bylo možno dále zpracovávat. U všech údajů zadáných do databáze proto musel být uveden zdroj, z něhož bylo čerpáno. Ke každému záznamu pak bylo možné připojit libovolné elektronické přílohy (digitální kopie dokumentů, přepisy dokumentů, audio i videozáznamy apod.). V současné době se dokončuje přepis seznamů z archivního fondu Československá sociální demokracie, kde jsou uloženy desítky tisíc jmen německých levicových rodin, které se stěhovaly jak do sovětské okupační zóny (zejména komunisté), tak do americké zóny (zejména sociální demokraté). Chybí dokončit část digitalizovaných soupisů pocházejících z Archivu bezpečnostních složek, neboť všechny osoby německé národnosti prohlašující se za antifašisty byly prověřovány bezpečnostními složkami státu zejména v kartotékách členů nacistických stran a organizací.

Vlastní databáze je rozdělena na dvě části. V první jsou evidovány základní údaje: jednoznačný identifikátor, příjmení a jméno, datum narození, logické položky a typ zdroje. Jednoznačný identifikátor (tj. číslo záznamu) slouží k identifikaci záznamu v rámci databáze. Údaje o příjmení a jménu jsou v této fázi pouze orientační a slouží jen k počáteční identifikaci osoby. Typ evidence osob určuje statut záznamu: archivní evidence (data získána z archivních dokumentů), spisová evidence (data získána od přihlášených osob) a spisová prověřená evidence (data od osob konfrontovaná s archivními záznamy). Právě ztotožnění osob z tzv. archivní a spisové evidence bylo naším největším úkolem. Přehled základních údajů uzavírají logické položky, které poskytují rychlý přehled o tom, zda je osoba zařazena do projektu oral history, zda je s ní navázán kontakt, či zda souhlasí se zpracováním dat.

Druhou částí databáze je množina dat získaná z různých zdrojů. V současné době lze ke každé osobě zadat údaje do 56 polí. Jednotlivá pole jsou opakovatelná, aby bylo možno zadat například různé varianty příjmení, data narození či bydliště. U každého údaje je zároveň uchována informace, z jakého zdroje pochází. Vlastní editace záznamů může probíhat přímým zadáváním přes internet nebo importem seznamů vytvořených v tabulkovém procesoru.

V původní koncepci databáze byla zvažována možnost uložení naskenovaných zdrojů. Uživatel by tak měl k dispozici nejen informaci o tom, ze kterého zdroje je údaj převzat, ale mohl by si ho i prohlédnout. Tato možnost zůstala zatím nevyužita. Místo ní byl kladen důraz na připojení zajímavých dokumentů se vztahem k jednotlivým podchyceným osobám.

Struktura databáze mapuje životní osudy jednotlivců od nástupu Hitlera k moci v roce 1933 přes anexi českého pohraničí Německem v roce 1938 až po poválečné postihy tzv. nepřátelského obyvatelstva ve druhé polovině 40. let 20. století. Obsahuje jednak základní osobní data, dále např. údaje o emigraci, účasti v odboji, důvodu, době a místu nacistické politické i rasové perzekuce, o účasti v armádách států protihitlerovské koalice a poválečných osudech jednotlivých osob.

Všechny písemné dokumenty i fotografie získané k jednotlivým německým antifašistům z archivního výzkumu nebo od osob přihlášených do projektu byly přesouvány do tzv. úložiště (tj. sdíleného prostoru pro uložení dokumentů) vytvořeného rovněž na specializovaném pracovišti Národního archivu. Do tohoto prostoru byly po celou dobu projektu přesouvány všechny digitální kopie písemností získaných na základě archivních výzkumů v domácích a zahraničních archivech, ale i digitální kopie věnované adresáty projektu. Toto úložiště je stejně jako databáze prostřednictvím internetu k dispozici všem spoluřešitelům projektu.

Tematický soupis pramenů z archivů ČR

V souvislosti s pátráním po dokumentech vhodných k výstavním a edičním účelům bylo v průběhu projektu rozhodnuto vytvořit tematický soupis fondů obsahujících písemnosti týkající se zkoumané problematiky v Národním archivu, ale i v archivech oblastí, v nichž žilo větší množství německy hovořícího obyvatelstva. Práci na tematickém soupise koordinoval odborný pracovník Národního archivu PhDr. Jaroslav Pažout PhD. Na práci se podíleli pracovníci všech tří institucí - spoluřešitelé projektu, kteří měli rozděleny řešerše v jednotlivých regionech Čech a Moravy. Soupis fondů v okresních a oblastních archivech je z velké části dokončen a v provizorní podobě byl představen na závěrečné konferenci k projektu v září 2008 v Ústí nad Labem.

Soupis legislativy

V rámci výzkumu v ústředních i regionálních archivech České republiky byly v průběhu projektu vyhledávány a soustřeďovány právní předpisy nejvyšších institucí našeho státu týkající se problematiky německých antifašistů, kteří žili po válce v ČSR, a to v širším historickém kontextu. Soupis těchto shromažďovaných legislativních norem z poválečného období (cca z let 1945-1949) připravuje PhDr. Helena Nováčková a bude po dokončení publikován v podobě anotované edice na webových stránkách Národního archivu, případně se stane součástí tematického soupisu pramenů uložených v Národním archivu.

Putovní výstava

V průběhu projektu probíhala spolupráce Národního archivu s Muzeem města Ústí nad Labem při shromažďování digitálních kopií dokumentů z různých archivů vhodných pro putovní výstavu, jejíž vernisáž proběhla v Ústí nad Labem v listopadu 2007. Pracovníci archivu shromáždili rozsáhlé množství dokumentů při výzkumech v domácích i zahraničních archivech, jež mohly být následovně dány k dispozici spoluřešitelům pro výstavní účely. Jednalo se zejména o plakáty, letáky a fotografie z let 1933-1948.

Webová výstava

V závěru roku 2007 byla realizována i výstava vybraných dokumentů na webových stránkách Národního archivu, jež čerpala z předchozího výzkumu v různých archivech České republiky. Je

k dispozici v českém i německém jazyce a je rozdělena do tří základních časových období (předválečné – 1933-1939, válečné – 1939-1945 a poválečné – 1945-1948). Součástí expozice jsou i stručné úvodní texty. Veřejnost má možnost se seznámit nejen s obrazovým materiálem, ale i písemnostmi úřední i neúřední provenience. Každý vystavený dokument je opatřen stručným regestem, datací a přesnou citací zdroje.

Edice dokumentů pro veřejnost

Výsledkem systematického výzkumu v domácích archivech je faksimilová edice dokumentů přibližující osudy německých antifašistů z ČSR od konce války v květnu 1945 až po dopady únorového převratu v roce 1948. Zachycuje problémy těchto osob s prokazováním antinacistických postojů, jejich obtížné znovuzapojování se do politického a společenského života, komplikace při navrácení státního občanství, odjezdy tzv. antifa-transportů, excesy některých místních úřadů ve vztahu k těmto lidem, majetkové újmy ze strany státních úřadů apod. Součástí edice je historický úvod v německém i českém jazyce - Odsunutí hrdinové. Faksimilová edice dokumentů/Abgeschobene Helden. Faksimile-Dokumentenedition. Eds. Zdeňka Kokošková a Jaroslav Pažout. Historický úvod David Kovařík. Praha, Národní archiv 2008. Publikace je určena široké veřejnosti a zejména k výukovým účelům.

Soubor životních črt adresátů projektu

Dalším z výstupů projektu je barevná publikace (v české i německé verzi) - Osudy zapomenutých hrdinů, Příběhy německých antifašistů z ČSR, Zdeňka Kokošková a kolektiv, Praha, Národní archiv 2008/Schicksale der vergessenen Helden, Geschichten der deutschen Antifaschisten aus der ČSR, Zdeňka Kokošková und Autorenteam, Praha, Národní archiv 2008 - dokumentovaný soubor osudů sedmnácti odpůrců nacismu německé národnosti. Každá osoba je stručně představena čtenáři a její životní příběh je doplněn řadou písemných dokumentů a fotografií. Jedná se o osoby širokého politického spektra, které nepřijaly nacistickou ideologii a zůstaly věrné Československé republice. Zmínit je nutné politické emigranty, příslušníky Východní a Západní armády, účastníky války ve Španělsku, partyzány, příslušníky domácího odboje, ale i ty, kteří se museli stáhnout do ústraní.

Konzervování poškozených shromažďovaných dokumentů

V rámci projektu převzalo a postupně zrestaurovalo Oddělení péče o fyzický stav archiválií Národního archivu soubor dokumentů věnovaný rodinou adresáta projektu Franze Loefflera. Písemnosti byly poté předány Muzeu města Ústí nad Labem, kde mohou být využity k dokumentačním a výstavním účelům.

Publikační činnost Národního archivu a jeho pracovníků za rok 2008

Sestavila Olga Pospíšilová

Články a recenze

001

BACÍLKOVÁ, Bronislava : Biodegradation of paint layer, support and other parts of paintings.

In: Technol. Artis. - Roč. 6 (2008), S. 206-211.

dezinfekce * biodegradace * barevná vrstva

002

BACÍLKOVÁ, Bronislava : Biologická degradace barevné vrstvy, podložky a dalších součástí malířských děl.

In: Technol. Artis. - Roč. 6 (2008), S. 199-205.

dezinfekce * biodegradace * barevná vrstva

003

BARTŮŠEK, Václav : [Berní rula].

In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 4 (2007), S. 300-301.

Rec na: Berní rula. Sv. 25, Kraj Plzeňský. Díl III / zprac. Iva Čadková, Magda Zahradníková. - Praha : Státní ústřední archiv. - Praha : Národní archiv, 2003. - S. 731-1126

Rec na: Berní rula. Sv. 34, Kladsko / zprac. Marie Ryantová. - Praha : Státní ústřední archiv. - Praha : Národní archiv, 2003. - S. 731-1126.

berní rula * recenze

004

BARTŮŠEK, Václav : [Berní rula. Sv. 34, Kladsko].

In: Orlické hory a Podorlicko. - Sv. 14 (2007), S. 419-420.

Rec na: Berní rula. Sv. 34, Kladsko / zprac. Marie Ryantová. - Praha : Národní archiv, 2007. - 229 s. + příl.

berní rula * Kladsko * recenze

005

BARTŮŠEK, Václav : [Bruckner, Jiří Alexius - biogram].

In: Biografický slovník českých zemí. Sešit 7, Bra-Brum / vedoucí projektu Pavla Vošahlíková. - 1. vyd. - Praha : Libri, 2007, S. 216-217.

Bruckner, Jiří Alexius (1642 - 26.1.1704 Mikulov, římskokatolický kněz, pedagog, piarista) * biografické slovníky * biogramy

006

BARTŮŠEK, Václav : [Brustmann, Augustin - biogram].

In: Biografický slovník českých zemí. Sešit 8, Brun-By / vedoucí projektu Pavla Vošahlíková. - 1. vyd. - Praha : Libri, 2007, S. 235-236.

Brustmann, Augustin (25.8.1683 - 19.2.1752, římskokatolický kněz, pedagog, hudebník) * biografické slovníky * biogramy

007

BARTŮŠEK, Václav : [Casani, Pietro - biogram].

In: Biografický slovník českých zemí. Sešit 9, C / vedoucí projektu Pavla Vošahlíková. - 1. vyd. - Praha : Libri, 2008, S. 392-393.

Casani, Pietro (8.9.1572 Lucca (Itálie) - 17.10.1647 Řím (Itálie), piarista, pedagog, missionář, filozof, spisovatel) * biografické slovníky * biogramy

008

BARTŮŠEK, Václav : [Cestovatelé a dobrodruzi Pardubického kraje].

In: Orlické hory a Podorlicko. - Sv. 14 (2007), S. 418-419.

Rec na: Cestovatelé a dobrodruzi Pardubického kraje / Josef Rodr. - Ústí nad Orlicí : OFTIS, 2004. - 136 s.

recenze

009

BARTŮŠEK, Václav : [Cimmermann (též Zimmermann), Jan Kašpar - biogram].

In: Biografický slovník českých zemí. Sešit 9, C / vedoucí projektu Pavla Vošahlíková. - 1. vyd. - Praha : Libri, 2008, S. 420-421.

Cimmermann, Jan Kašpar (31.12.1671 Kladno - 8.5.1716 Slaný, (též Zimmermann), řád. jm. P.Theophilus a S. Amando, piarista, pedagog, historik) * biografické slovníky * biogramy

010

BARTŮŠEK, Václav : [Conti, Honorio - biogram].

In: Biografický slovník českých zemí. Sešit 9, C / vedoucí projektu Pavla Vošahlíková. - 1. vyd. - Praha : Libri, 2008, S. 452.

Conti, Honorio (* 1606 Neapol (Itálie) - 4.1.1686 Neapol (Itálie), řád. jm. Onuphrius a Sanctissimo Sacramento, piarista, missionář, pedagog, diplomat) * biografické slovníky * biogramy

011

BARTŮŠEK, Václav : [Čabak, Jan Josef - biogram].

In: Biografický slovník českých zemí. Sešit 10, Č - Čerma / vedoucí projektu Pavla Vošahlíková. - 1. vyd. - Praha : Libri, 2008, S. 503.

Čabak (též Czabak), Jan Josef (28.3.1685 Lipník nad Bečvou - 22.11.1757 Lipník nad Bečvou, piarista, astronom, optik) * biografické slovníky * biogramy

012

BARTŮŠEK, Václav : [Čamler, Jiří - biogram].

In: Biografický slovník českých zemí. Sešit 10, Č - Čerma / vedoucí projektu Pavla Vošahlíková. - 1. vyd. - Praha : Libri, 2008, S. 515.

Čamler (též Tshamler), Jiří (22.5.1682 Budišov nad Budišovkou - 25.8.1734 Ostrov nad Ohří, kněz, pedagog) * biografické slovníky * biogramy

013

BARTŮŠEK, Václav : [Čandra, Josef - biogram].

In: Biografický slovník českých zemí. Sešit 10, Č - Čerma / vedoucí projektu Pavla Vošahlíková. - 1. vyd. - Praha : Libri, 2008, S. 516.

Čandra (též Czandra), Josef (4.7.1718 Přerov - 22.6.1789 Mikulov, piarista, pedagog, spisovatel) * biografické slovníky * biogramy

014

BARTŮŠEK, Václav : [Dějiny Plzně v datech od prvních stop osídlení až po současnost].
In: Středočes. Sbor. hist. - Sv. 30-33 (2004-2007 (2007)), S. 215-216.

Rec na: Dějiny Plzně v datech od prvních stop osídlení až po současnost / sest. a aut. kol. vedl Ivan Martinovský. - Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2004. - 787 s., map. příl. v textu.
dějiny měst * Plzeň * data * recenze

015

BARTŮŠEK, Václav : [Encyklopedie českých nakladatelství 1949-2006].

In: Orlické hory a Podorlicko. - Sv. 14 (2007), S. 415-416.

Rec na: Encyklopedie českých nakladatelství 1949-2006 / Jan Halada : Libri, 2007. - 378 s., 4 s. mp. příl.

česká nakladatelství * r. 1949-2006 * recenze

016

BARTŮŠEK, Václav : [Encyklopedie řádů, kongregací a řeholních společností ...].

In: Středočes. Sbor. hist. - Sv. 30-33 (2004-2007 (2007)), S. 208-209.

Rec na: Encyklopedie řádů, kongregací a řeholních společností katolické církve v českých zemích. Díl 2, Sv. 2 / Milan M. Buben. - Praha : Nakladatelství Libri, 2004. - 400 s.

české země * řády a kongregace * encyklopedie * recenze

017

BARTŮŠEK, Václav : [Historikův adresář. Vademecum soudobých dějin ČR].

In: Středočes. Sbor. hist. - Sv. 30-33 (2004-2007 (2007)), S. 205-206.

Rec na: Historikův adresář : historické instituce v České republice / sest. Marie Ryantová. - Praha : Sdružení historiků České republiky - Historický klub 1872. - Praha : Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2002. - 231 s.

Rec na: Vademecum soudobých dějin Česká republika : průvodce po archivech, badatelských institucích, muzeích a památkách / sest. Oldřich Tůma, Jitka Svobodová, Ulrich Mähler. - Praha : Sdružení historiků České republiky - Historický klub 1872. - Praha : Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2002. - 231 s.

česká historiografie * adresáře * recenze

018

BARTŮŠEK, Václav : [Karel Beránek].

In: Středočes. Sbor. hist. - Sv. 30-33 (2004-2007 (2007)), S. 231.

Rec na: Karel Beránek : výbor prací z let 1958-1999 / uspoř. Karel Beránek, Věra Beránková. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv, 2005. - 275 s.

Beránek, Karel PhDr. (15.7.1924 Praha - , čes. archivář a historik) * výbor prací * recenze

019

BARTŮŠEK, Václav : [Náchod].

In: Středočes. Sbor. hist. - Sv. 30-33 (2004-2007 (2007)), S. 219-221.

Rec na: Náchod / Lydia Baštecká a kol. - Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2004. - 326 s.
Náchod * dějiny měst * recenze

020

BARTŮŠEK, Václav : [Paginae historiae. Sv. 13].

In: Středočes. Sbor. hist. - Sv. 30-33 (2004-2007 (2007)), S. 234-235.

Rec na: Paginae historiae : sborník Národního archivu. Sv. 13. - Praha : Národní archiv, 2005. Národní archiv v Praze, Praha * Paginae historiae (sborník) * recenze

021

BARTŮŠEK, Václav : [Slavníkovci].

In: Středočes. Sbor. hist. - Sv. 30-33 (2004-2007 (2007)), S. 210-211.

Rec na: Slavníkovci / Michal Lutovský, Zdeněk Petrů. - Praha : Libri, 2004. - 173 s.

Slavníkovci * recenze

022

BARTŮŠEK, Václav : [Soupis rukopisů Západočeského muzea v Plzni].

In: Středočes. Sbor. hist. - Sv. 30-33 (2004-2007 (2007)), S. 207.

Rec na: Soupis rukopisů Západočeského muzea v Plzni / Jaromír Linda. - Plzeň :

Západočeské muzeum v Plzni, 2004. - 216 s., LI., tab. obr. příl.

Západočeské muzeum v Plzni, Plzeň * rukopisy * soupisy * recenze

023

BARTŮŠEK, Václav : [Svatý Filip Neri - nakažlivá radost].

In: Jiskra. - Roč. 49, č. 22 (28.5.2008), S. 3.

Rec na: Svatý Filip Neri - nakažlivá radost / Paul Türks ; přel. Eliška Vecheta. - Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2007. - 183 s.

recenze

024

BARTŮŠEK, Václav : [Vlast a rodný kraj v díle historika].

In: Středočes. Sbor. hist. - Sv. 30-33 (2004-2007 (2007)), S. 228-231.

Rec na: Vlast a rodný kraj v díle historika : sborník prací žáků a přátel věnovaný profesoru Josefu Petráňovi / uspoř. Jaroslav Pánek. - Praha : Historický ústav AV ČR, 2004. - 661 s.

Petrů, Josef (23.8.1930 - , čes. historik, profesor FF UK) * jubilejní sborníky * recenze

025

BARTŮŠEK, Václav : [Z Českého ráje a Podkrkonoší. Sv. 17].

In: Středočes. Sbor. hist. - Sv. 30-33 (2004-2007 (2007)), S. 232.

Rec na: Z Českého ráje a Podkrkonoší : vlastivědný sborník. Sv. 17. - Semily : Státní oblastní archiv v Litoměřicích - Státní okresní archiv Semily, 2004. - 303 s.

Z Českého ráje a Podkrkonoší (sborník) * recenze

026

26. BARTŮŠEK, Václav : [Z Českého ráje a Podkrkonoší. Sv. 18].

In: Středočes. Sbor. hist. - Sv. 30-33 (2004-2007 (2007)), S. 232-233.

Rec na: Z Českého ráje a Podkrkonoší : vlastivědný sborník. Sv. 18. - Semily : Státní oblastní archiv v Litoměřicích - Státní okresní archiv Semily, 2005. - 351 s.

Z Českého ráje a Podkrkonoší (sborník) * recenze

027

BARTŮŠEK, Václav : [Ze starých kronik].

In: Orlické hory a Podorlicko. - Sv. 14 (2007), S. 416-417.

Rec na: Ze starých kronik / Jiří Frýzek. - Ústí nad Orlicí : OFTIS, 2004. - 264 s., obr. příl. v textu.

kroniky * recenze

028

BARTUŠEK, Václav : [Žatec].

In: Středočes. Sbor. hist. - Sv. 30-33 (2004-2007 (2007)), S. 217-219.

Rec na: Žatec / Petr Holodňák a kol. - Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2004. - 516 s.

Žatec * dějiny měst * recenze

029

BARTUŠEK, Václav : Akce roku sv. Josefa Kalasanského 2007.

In: Pag. Hist. - Č. 16 (2008), S. 543-544.

Josef Kalasanský (1577-1648, vychovatel a zakladatel řádu piaristů) * piaristé * jubilea * r. 2007

030

BARTUŠEK, Václav : Dějiny škol a koleje piaristů ve Slaném.

In: Piaristé ve Slaném 1658-2008 : 350. výročí příchodu piaristů do Slaného. Za barokními památkami slánských piaristů / autoři textu Božena Franková, Václav Bartůšek, Vladimír Přibyl, Jan Kašpar, Ivo Hornák. - Slaný : Vlastivědné muzeum a odbor kultury MěÚ Slaný, 2008, S. 4-8.

piaristé * piaristické školy * Slaný (město)

031

BARTUŠEK, Václav : O studentech a žácích gymnázia ve Slaném, jeho učitelích a příznivcích v prvním období školy v letech 1658-1778.

In: Jubilejní památník na oslavu třistapadesátiletého trvání gymnázia v Slaném : 1658 - 1908 - 2008 / uspoř. Olga Judlová, Milan Dundr. - Slaný : Gymnázium Václava Beneše Třebízského, 2008, S. 50-86.

Gymnázium Václava Beneše Třebízského, Slaný * piaristé * r. 1658-1778 * piaristická gymnázia * Slaný (město)

032

BARTUŠEK, Václav : Osobnosti Podblanicka v Biografickém slovníku českých zemí - Bra-Brun.

In: Jiskra. - Roč. 49, č. 4 (23.1.2008), S. 3.

Rec. na: Biografický slovník českých zemí. Sv. 7, Bra-Brun. - Praha : Libri, 2007.

osobnosti * biografické slovníky * Podblanicko * recenze

033

BARTUŠEK, Václav : Osobnosti Podblanicka v Biografickém slovníku českých zemí - C.

In: Jiskra. - Roč. 49, č. 42 (15.10.2008), S. 3.

Rec na: Biografický slovník českých zemí. Sv. 9, C. - Praha : Libri, 2008.

osobnosti * biografické slovníky * Podblanicko * recenze

034

BARTUŠEK, Václav : P. Leopold Schwamberger a S. Venceslao, významný historik a knihovník z řádu piaristů, někdejší student gymnázia piaristů v Benešově.

In: *Per saecula ad tempora nostra : sborník prací k šedesátým narozeninám prof. Jaroslava Pánka : separatum / uspoř. Jiří Mikulec a Miloslav Polívka. - Praha : Historický ústav AV ČR, 2007, S. 552-554.*

Schwamberger, Leopold P. a S. Venceslao (23.11.1733 Praha - 29.3.1782 Lipník nad Bečvou, význ. historik a knihovník z řádu piaristů) * život a dílo

035

BARTUŠEK, Václav : Piarista Jaroslav Schaller - nejslavnější rodák ze zámku Konopiště.

In: *Jiskra. - Roč. 49, č. 10 (5.3.2008), S. 3.*

Schaller, Josef (6.3.1738 Konopiště - 6.1.1809 Praha, význ. topograf, vychovatel u Nostic-Reinecků, význ. piaristický biograf, kde přijal řádové jméno Jaroslav) * piaristé * biografie

036

BARTUŠEK, Václav : Piaristická výročí.

In: *Jiskra. - Roč. 49, č. 1 (2.1.2008), S. 3.*

piaristé * výročí * r. 2007

037

BARTUŠEK, Václav : Piaristická výročí na CD.

In: *Jiskra. - Roč. 49, č. 35 (27.8.2008), S. 3.*

piaristé * výročí * piaristická hudba * r. 2008 * CD-ROM

038

BARTUŠEK, Václav : Počátky piaristického školního divadla v Benešově před třemi stoletími.

In: *Sbor. vlastivěd. Pr. Podblanicka. - Sv. 44-47 (2007), S. 237-248.*

Benešov * piaristé * piaristická gymnázia * školní divadlo

039

BARTUŠEK, Václav : První piaristé v Mikulově a kardinál Ditrichštejn (1631-1636).

In: *Mikulovská sympozia : XXIX. mikulovské sympozium 11.-12. října 2006, Kardinál František z Ditrichštejna a jeho doba. Sv. 29. - Mikulov: Státní okresní archiv Břeclav se sídlem v Mikulově, 2007, S. 119-134.*

Mikulovské sympozium : Kardinál František z Ditrichštejna a jeho doba (14.4.2003), Mikulov * z Ditrichštejna, František (22.8.1570 - 19.9.1636, olomoucký biskup, r. 1599 jmenován kardinálem, význ. představitel protireformace na Moravě) * piaristé * r. 1631-1636 * mikulovská sympozia * Mikulov

040

BARTUŠEK, Václav : Příchod piaristů do Strážnice a jeho význam.

In: *Malovaný Kraj. - Roč. 44, č. 4 (2008), S. 8-9.*

piaristé * Strážnice * piaristické školy

041

BARTUŠEK, Václav : Revize historických fondů v knihovně Národního archivu.

In: *Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska : sborník z 16. odborné konference Olomouc, 13.-14. listopadu 2007 / k vyd. přípr. Rostislav Krušínský. - Olomouc : Vědecká knihovna v Olomouci a Sdružení knihoven ČR, 2008, S. 71-80.*

Národní archiv : knihovna, Praha * historické knižní fondy * revize * kontrola fyzického stavu

042

BARTŮŠEK, Václav : Seminář o církevních řádech na Katolické Univerzitě Petra Pázmányho v Budapešti.

In: Arch. Čas. - Roč. 58, č. 3 (2008), S. 235-236.

Katolická Univerzita Petra Pázmányho, Budapešť * církevní řády * semináře

043

BARTŮŠEK, Václav : Strážnice a piarističtí svatí a blahoslavení.

In: Okolo Strážnice (2007), S. 35-44.

piaristé * osobnosti * Strážnice

044

BARTŮŠEK, Václav : Světící biskup pražský Antonín Vokoun a piaristé.

In: Antonín Jan Václav Vokoun (1691-1757) a církevní správa jeho doby v Čechách : sborník příspěvků z odborného semináře, konaného dne 11. září 2007 v Městské galerii ve Vodňanech / red. Pavla Stuchlá. - Vodňany : Městské muzeum a galerie ve Vodňanech, 2008, S. 7-14.

Vokoun, Antonín Jan Václav (13.3.1691 Bezno - 7.2.1757 Praha, světící biskup pražský a generální vikář arcibiskupství pražského) * piaristé * sborníky příspěvků * biografie

045

BARTŮŠEK, Václav : Vysvědčení mohlo přijít i o Velikonocích nebo krátce po nich.

In: Jiskra. - Roč. 49, č. 12 (19.3.2008), S. 3.

vysvědčení * stol. 18. * školství * piaristické školy * jezuitské školy

046

BARTŮŠEK, Václav : Výuka přírodních věd v piaristických školách 1620-1778 = Der Unterricht der Naturwissenschaften auf den piaristischen Schulen 1620-1778 = The Teaching of the Natural Sciences at the Schools of the Piarist Order.

In: Pag. Hist. - Č. 16 (2008), S. 103-122.

piaristé * výuka * r. 1620-1778 * přírodní vědy

047

BARTŮŠEK, Václav : Významný rychnovský piarista – řádový provinciál P. František Frieše a S. Gerardo.

In: Orlické hory a Podorlicko. - Sv. 14 (2007), S. 51-84.

Frieše, František (10.12.1741 Litomyšl - 18.6.1809 Rychnov nad Kněžnou, provinciál piar. řádu a rektor piar. koleje v Rychnově nad Kněžnou) * piaristé * Rychnov nad Kněžnou * osobnosti

048

BARTŮŠEK, Václav : Žebravé řády, které na Podblanicku nebyly.

In: Jiskra. - Roč. 49, č. 19 (7.5.2008), S. 3.

Rec na: Encyklopedie řádů, kongregací a řeholních společností katolické církve v českých zemích. Díl 3, Sv. 2, Žebravé řády / Milan M. Buben. - Praha : Libri, 2007. - 423 s.

recenze * žebravé řády

049

BUBENÍK, Jaroslav - PAULUS, Filip – KAHUDA, Jan : Seminář Osobní fondy a jejich pořádání.

In: ČAS v roce. - [Sv.] 2007 (2008), S. 77-78.

Osobní fondy a jejich pořádání (15.10.2007), Turnov * osobní fondy * pořádání osobních fondů * semináře * Turnov * r. 2007

050

BURSÍK, Tomáš – ŠIMÁNKOVÁ, Alena : Téma třídní justice v období 1948-1952.

In: Paměť a Děj. - Roč. 2, č. 1 (2008), S. 101-119.

Ministerstvo spravedlnosti * prokurátoři * fotografie * soudci * přehledy * r. 1948-1952

051

DRAŠAROVÁ, Eva : Česko-německá vyrovnávací jednání a písemnosti představitelů ústředních a zemských úřadů státní správy : mikrosonda pro politicky nejzávažnější akta z let 1911-1914.

In: AUC. Phil. et Hist. - Z pomocných věd historických XVI, Inter laurum et olivam. - 2002, 1-2 (2007), S. 123-131.

Thun-Hohenstein, Franz Anton hrabě (, čes. místodržitel 1911-17.3.1915) * česko-německá vyrovnávací jednání * písemnosti a lidé v prezidiální kanceláři českého místodržitelství * písemnosti a lidé v prezidiální kanceláři ministerstva vnitra * písemnosti a lidé v prezidiální kanceláři ministerské rady * r. 1911-1914

052

DRAŠAROVÁ, Eva : Ivan Šťovíček a Národní archiv (setkávání a návraty).

In: Ediční teorie a metodika : sborník autorových textů vydaný k jeho životnímu jubileu / Ivan Šťovíček ; ediční příprava a redakce Jan Bílek, Jan Kahuda. - Praha : Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i., 2008, S. 10-11.

Národní archiv v Praze, Praha * Šťovíček, Ivan prom. hist., CSc. (14.3.1938 Praha - , čes. historik a archivář)

053

DRAŠAROVÁ, Eva : Josef Kollmann (27.6.1920 - 17.6.2007). / [výběrovou bibliografii] sest. Kristina Rexová.

In: Čes. Čas. hist. - Roč. 106, č. 3 (2008), S. 726-728.

Kollmann, Josef PhDr. (27.6.1920 Trenčín - 17.6.2007 Praha , čes. archivář a historik) * nekrology

054

DRAŠAROVÁ, Eva : Národní archiv v roce 2007.

In: Pag. Hist. - Č. 16 (2008), S. 489-513.

Národní archiv v Praze, Praha * výroční zprávy * r. 2007

055

DRAŠAROVÁ, Eva : Svět nás tehdy obdivoval. / [rozhovor Haló novin s Evou Drašarovou, ředitelkou Národního archivu ČR zaps. Miroslav Svoboda].

In: Haló Nov. - Roč. 18, č. 230 (30.9.2008), S. 1,3.

Národní archiv v Praze, Praha * výstava EXPO'58 * výstavy * r. 2008 * rozhovory

056

DUFEK, Pavel : [Leo Zahel - biogram].

In: Osudy zapomenutých hrdinů : publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24.8.2005 / Zdenka Kokošková a kol. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008, S. 100-105.

Zahel, Leo (25.4.1905 Vítkov - 12.12.1963 Vídeň, Rakousko) * projekt Antifa * němečtí antifašisté * biogramy

057

DUFEK, Pavel : [Otto Halke - biogram].

In: Osudy zapomenutých hrdinů : publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24.8.2005 / Zdenka Kokošková a kol. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008, S. 28-31.

Halke , Otto (24.8.1882 Kostelec u Krnova - 2.8.1973 Memmingen, Německo) * projekt Antifa * němečtí antifašisté * biogramy

058

DUFEK, Pavel : Postavení a výkony soukromých podniků ve východoněmeckém hospodářství v padesátých letech 20. století .

In: Acta oecon. Prag. - Roč. 15, č. 7 (2007), S. 80-100.

státní podniky * průmysl * Německo východní * soukromé podniky * Německo (NDR) * stol. 20., léta 50.

059

DUFEK, Pavel : Zaměstnanci Státního pozemkového úřadu v "minovém poli" zahraniční politiky a pastí politiky domácí - případová studie.

In: Agrární strany ve vládních a samosprávných strukturách mezi světovými válkami. - Uherské Hradiště : Slovácké muzeum, 2008, S. 161-168.

zahraniční politika * agrární politika * Československo (ČSR předmnich.) * pozemková reforma

060

GREGOROVICHOVÁ, Eva : Arcivévoda Ludvík Salvátor v roce 160. výročí narození (1847-1915).

In: Pag. Hist. - Č. 16 (2008), S. 531-541.

Ludvík Salvátor (7.8.1847 Florencie - 12.10.1915 Brandýs nad Labem , velkovévoda toskánský, rak. arcivévoda, vědec a cestovatel) * fond Rodinný archiv toskánských Habsburků * jubilejní akce

061

GREGOROVICHOVÁ, Eva : Dai microfilm alla digitalizzazione : la sicurezza del patrimonio nazionale d'archivio nell'Archivio Nazionale a Praga.

In: Atlanti. - Roč. 18 (2008), S. 103-114.

Národní archiv v Praze, Praha * mikrofilmy * zabezpečení ochrany dokumentů * digitalizace * projekty digitalizace

062

GREGOROVICHOVÁ, Eva : L'Archivio familiare degli Asburgo Lorena a Praga : una fonte per la storia dei Lorena e di Pisa.

In: Sovrani nel giardino d'Europa : Pisa e i Lorena : Catalogo, Pisa, Museo Nazionale di Palazzo Reale 20 settembre - 14 dicembre 2008 / a cura di Romano Paolo Coppini e Alessandro Tosi. - Pisa : Pacini Editore SpA, 2008, S. 69-74.

Rodinný archiv toskánských Habsburků * historie * katalogy výstav * archivní fondy

063

HRUBEŠ, Martin : Národní archiv : digitalizování Karlštejnského kvaternu, knihy z druhé poloviny 16. století. / fotografie Martin Hruběš.

In: Jeden den České republiky : 12:00 28.10.2007 - 12:00 29.10.2007. - Brno : Frey, s.r.o., 2008, S. 132.

Národní archiv v Praze, Praha * fotografické dokumenty * fotografie

064

HUBENÝ, David : [bratři Morcheovi - biogram].

In: Osudy zapomenutých hrdinů : publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24.8.2005 / Zdenka Kokošková a kol. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008, S. 52-57.

projekt Antifa * Morcheové * němečtí antifašisté * biogramy

065

HUBENÝ, David : [Friedrich Tichý - biogram].

In: Osudy zapomenutých hrdinů : publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24.8.2005 / Zdenka Kokošková a kol. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008, S. 88-93.

Tichý, Friedrich (24.4.1907 Český Krumlov - 18.10.1966 Berlín, Německo) * projekt Antifa * němečtí antifašisté * biogramy

066

HUBENÝ, David . [Joachim von Zedwitz - biogram].

In: Osudy zapomenutých hrdinů : publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24.8.2005 / Zdenka Kokošková a kol. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008, S. 106-111.

Zedwitz, Joachim (11.6.1910 Vídeň, Rakousko - 10.10.2001 Göttingen, Švýcarsko) * projekt Antifa * němečtí antifašisté * biogramy

067

HUBENÝ, David : [Rudolf Peschel - biogram].

In: Osudy zapomenutých hrdinů : publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24.8.2005 / Zdenka Kokošková a kol. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008, S. 64-69.

Peschel, Rudolf (16.7.1913 Velké Albrechtice - 18.5.1967 Ostrava-Poruba) * projekt Antifa * němečtí antifašisté * biogramy

068

INFLUENCE of BookSaver Deacidification Process on Stability of Arymethane Dyes on Paper. / Bohuslava Havlíková, Michal Ďurovič, Viera Jančovičová, Miroslava Petrovičová.

In: Chem. Listy. - Roč. 102, spec. č. 15 (2008), S. s1172-s1174.

metoda BookSaver * odkyselování * papír * arylmetanová barviva

069

JÍLKOVÁ, Stanislava : Staré montanum Praha : úřední knihy, registrační pomůcky, spisy sign. 1/1, 1/2.

Dostupné z: www.nacr.cz/C-fondy/G-pomdet.asp?row=41.

Národní archiv v Praze, Praha * montanní spisy * archivní fondy * fond Staré montanum * archivní pomůcky v digitální podobě

070

JÍLKOVÁ, Stanislava : Staré montanum Praha 1500-1783 (1825) = Das alte Montanum Prag 1500-1783 (1825) = The Prague Old Montanum, 1500-1783 (1825).

In: Pag. Hist. - Č. 16 (2008), S. 307-331.

montanní spisy * archivní fondy * fond Staré montanum * r. 1500-1783 (1825)

071

JÍLKOVÁ, Stanislava : Substituce horního soudu Jílové.

Dostupné z: www.nacr.cz/C-fondy/G-pomdet.asp?row=41.

Národní archiv v Praze, Praha * archivní fondy * fond Substituce horního soudu Jílové * archivní pomůcky v digitální podobě

072

JUNĚCOVÁ, Jiřina : [Archivum Trebonense'06].

In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 4 (2007), S. 286-287.

Rec na: Archivum Trebonense'06 : sborník studií pracovníků Státního oblastního archivu v Třeboni. - Praha, 2007.

Archivum Trebonense (sborník) * recenze

073

JUNĚCOVÁ, Jiřina : Josef Hucl, agrární politik a národohospodář.

In: Agrární strany ve vládních a samosprávných strukturách mezi světovými válkami. - Uherské Hradiště : Slovácké muzeum, 2008, S. 199-204.

Hucl, Josef (25.12.1871 Koterov u Plzně - 27.4.1948, význ. čes. prac. v pojišťovnictví a agrární politik) * biografie

074

KAHUDA, Jan : [Staré Budějovice].

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 27, č. 4 (2007), S. 92-93.

Rec na: Staré Budějovice : sborník prací k dějinám královského města Českých Budějovic. [Sv.] 2. - České Budějovice : Historicko-vlastivědný spolek v Českých Budějovicích, 2005-2006. - 213 s.; 191 s.

Staré Budějovice (sborník) * recenze

075

KAHUDA, Jan : Bibliografie Ivana Šťovíčka.

In: Ediční teorie a metodika : sborník autorových textů vydaný k jeho životnímu jubileu / Ivan Šťovíček ; ediční příprava a redakce Jan Bílek, Jan Kahuda. - Praha : Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i., 2008, S. 193-203.

Šťovíček, Ivan prom. hist., CSc. (14.3.1938 Praha - , čes. historik a archivář) * bibliografie prací

076

KAHUDA, Jan : Edice urbáře košáteckého panství.

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 27, č. 4 (2007), S. 91-92.

Rec na: Edice urbáře panství Košátky z roku 1627 / Jaroslav Šulc. - Confluens : sborník historických a vlastivědných prací z Mělnicka. - Sv. 6 (2007), S. 77-122.

edice * urbáře * recenze

077

KAHUDA, Jan : Monumentální dějiny poštovníctví.

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 28, č. 3 (2008), S. 76-77.

Rec na: Poštovníctví v Čechách, na Moravě a ve Slezsku / Pavel Čtvrtník, Jan Galuška, Patricia Tošnerová. - Liberec : Knihy 555, 2008. - 191 s.

poštovníctví * dějiny * recenze

078

KAHUDA, Jan : Nad ediční teorií s Ivanem Šťovíčkem.

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 28, č. 2 (2008), S. 89-90.

Rec na: Ediční teorie a metodika : sborník autorových textů vydaný k jeho životnímu jubileu / Ivan Šťovíček. - Praha : Masarykův ústav - Archiv AV ČR, v.v.i. a Historický ústav AV ČR, 2008. - 225 s.

Šťovíček, Ivan prom. hist., CSc. (14.3.1938 Praha - , čes. historik a archivář) * ediční metodika * jubilejní sborníky * ediční teorie * recenze

079

KAHUDA, Jan : Sborník k životnímu jubileu prof. PhDr. Marie Bláhové, DrSc.

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 28, č. 1 (2008), S. 84-85.

Rec na: Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et Historica 1-2/2002. Z pomocných věd historických XVI, Inter laurum et olivam. - Praha : Univerzita Karlova v Praze, 2007. - 820 s.

Bláhová, Marie prof. DrSc. (11.11.1944 Žiželice u Kolína -, čes. historička, archivářka a pedagožka) * jubilejní sborníky * pomocné vědy historické * archivnictví * recenze

080

KAHUDA, Jan – RYANTOVÁ, Marie : Všem archivům ČR.

In: Arch. Čas. - Roč. 58, č. 3 (2008), S. 255.

Česká archivní společnost * Biografický slovník archivářů českých zemí * dodatky

081

KAHUDA, Jan : Zemřel PhDr. Josef Kollmann.

In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 4 (2007), S. 283-285.

Kollmann, Josef PhDr. (27.6.1920 Trenčín - 17.6.2007 Praha , čes. archivář a historik) * nekrology

082

KAHUDA, Jan : 12. konference archivářů ČR v Děčíně.

In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 4 (2007), S. 262-263.

Konference archivářů České republiky : Archiválie budoucnosti: spisová a předarchivní péče, 12. (2.5.2007 - 4.5.2007), Děčín * informace o referátech * Děčín * konference archivářů ČR 12. * r. 2007 * zpráva z jednání

083

KAHUDA, Jan : 12. konference archivářů ČR v Děčíně.

In: ČAS v roce. - [Sv.] 2007 (2008), S. 35-38.

Konference archivářů České republiky : Archiválie budoucnosti: spisová a předarchivní péče, 12. (2.5.2007 - 4.5.2007), Děčín * informace o referátech * Děčín * konference archivářů ČR 12. * r. 2007 * zpráva z jednání

084

KAHUDA, Jan : 17. valná hromada České archivní společnosti.

In: ČAS v roce. - [Sv.] 2007 (2008), S. 10-13.

Česká archivní společnost, Praha * Valná hromada České archivní společnosti, 17. 20.3.2007), Praha * valná hromada * usnesení * r. 2007 * Praha-Chodovec * zpráva z jednání

085

KAHUDA, Jan

18. valná hromada České archivní společnosti.

In: Arch. Čas. - Roč. 58, č. 2 (2008), S. 149-152.

Česká archivní společnost, Praha * Valná hromada České archivní společnosti, 18. (18.3.2008), Praha-Chodovec * valná hromada * usnesení * r. 2008 * Praha-Chodovec * zpráva z jednání

086

KALINA, Tomáš : Václav Vladivoj Tomek, chodec a výletník ve světle svých vzpomínek.

In: Stopami Děj. Náchodská. - Sv. 12 (2008), S. 279-290.

Tomek, Václav Vladivoj (31.5.1818 Hradec Králové - 12.6.1905, čes. historik, politik a pedagog) * vzpomínky

087

KLOČKOVÁ, Lenka : Pohled do historie vysvědčení.

Verze z května 2008, dostupné z <http://www.pmjak.cz/new/index.php?menu=100>.

Pedagogické muzeum J.A. Komenského, Praha * vysvědčení * Čechy * školství * dějiny

088

KLOČKOVÁ, Lenka : 160 let ministertva školství, mládeže a tělovýchovy.

Verze z července 2008, dostupné z <http://www.msmt.cz/ministerstvo/160-let-ministerstva-skolstvi-mladeze-a-telovychovy>.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Praha * dějiny a vývoj * ministerstvo školství * r. 1848-2008

089

KOBLASA, Pavel : Černínská sbírka starožitností.

In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2008, č. 1 (2008), S. 1.

šlechta * sbírky starožitností * Černínové

090

KOBLASA, Pavel : Duchcovské panství v éře hrabat Valdštejnů.

In: Duchcov. Nov. - Roč. 14, leden 2008 (2008), S. 18.

Duchcov (panství) * Valdštejnové * dějiny

091

KOBLASA, Pavel : Historie obce Oldřiše na Jindřichohradecku.

In: Výběr. - Roč. 45, č. 2 (2008), S. 123-127.

*Oldřiš (obec) * Jindřichohradecko * dějiny***092**

KOBLASA, Pavel – KOVÁŘ, Daniel : Hrobka panského správce Purgharta v Černovicích.
In: Výběr. - Roč. 45, č. 1 (2008), S. 40-42.

Purghart, Adolf (1814 - 9.5.1853, knížecí správce v Černovicích) * sepulkrální památky * Černovice * hrobky

093

KOBLASA, Pavel : Kdo byl Olivier hrabě Lamezan-Salins?

In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2008, č. 2 (2008), S. 2-3.

Lamezan-Salins, Olivier Leo Ladislaus Hugo hrabě (20.3.1867 - 14.2.1919) * biografie

094

KOBLASA, Pavel : Konec feudalismu ve Svaté Kateřině na Čáslavsku.

In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2008, č. 2 (2008), S. 20.

Čáslavsko * Svatá Kateřina (obec) * dějiny

095

KOBLASA, Pavel : Konfiskace Vyšebrodského domu.

In: Staré Budějovice, č. 3 (2008), S. 165-167.

Vyšebrodský dům * konfiskace * cisterciáci * České Budějovice * dějiny

096

KOBLASA, Pavel : Myslivna v Arnoštově a její osudy.

In: Obnov. Tradice. - Roč. 19, č. 37 (2008), S. 3-4.

Čechy jižní * Arnoštov (osada) * myslivny * dějiny

097

KOBLASA, Pavel : Nejstarší inventáře štýrského zámku.

In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2008, č. 2 (2008), S. 4.

Štýrsko * Prácheňsko * inventáře

098

KOBLASA, Pavel : Panství Lukavice a hraběcí rodina Schönbornů.

In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2008, č. 3 (2008), S. 2-3.

Klatovsko * šlechta * Schönbornové * Dolní Lukavice (obec) * dějiny

099

KOBLASA, Pavel : Popis kamenického panství za Golzů.

In: Výběr. - Roč. 45, č. 1 (2008), S. 53.

kamenické panství * Kamenice nad Lipou * r. 1775 * popis panství

100

KOBLASA, Pavel : Poslední Valdštejn na Duchcově.

In: Duchcov. Nov. - Roč. 14, červenec-srpen 2008 (2008), S. 26.

Duchcov (panství) * Valdštejnové * dějiny

101

KOBLASA, Pavel : Příspěvek k historii Mutyněvsi = Beitrag zur Geschichte von Muttaschlag

(Mutyněves).

In: Vlastivěd. Sbor. Dačicka, Jindřichohradecka a Třeboňska. - Sv. 19 (2007), S. 125-129.

Mutyněves (obec) * Jindřichohradecko * dějiny

102

KOBLASA, Pavel : Sekundogeniturní statek Zalužany na Prácheňsku.

In: Obnov. Tradice. - Roč. 19, č. 37 (2008), S. 19-21.

Prácheňsko * panská sídla * Zalužany (obec) * dějiny

103

KOBLASA, Pavel : Svědectví archivů o kolodějském zámku.

In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2008, č. 4 (2008), S. 12-13.

Koloděje * zámky * archivní dokumenty

104

KOBLASA, Pavel : Topografie obce Blažejova.

In: Obnov. Tradice. - Roč. 19, č. 37 (2008), S. 56-58.

Blažejov (obec) * topografie * Jindřichohradecko * dějiny

105

KOBLASA, Pavel : Vydláždění budějovického náměstí.

In: Staré Budějovice, č. 3 (2008), S. 153-156.

náměstí * úpravy povrchu * vývoj * České Budějovice

106

KOBLASA, Pavel : Vyšné v zrcadle nelítostného času.

In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2008, č. 3 (2008), S. 14.

Vyšné (obec) * Českobudějovicko * dějiny

107

KOBLASA, Pavel : Vývoj libochovického panství od 17. století.

In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2008, č. 4 (2008), S. 17-19.

Libochovice (panství) * dějiny a vývoj

108

KOBLASA, Pavel : Z novějších osudů věže Spilhayblu.

In: Staré Budějovice, č. 3 (2008), S. 161-163.

věž Spilhaybl (Železná panna) * České Budějovice * dějiny

109

KOBLASA, Pavel : Zánik dvora v Hubenově.

In: Výběr. - Roč. 44, č. 4 (2007), S. 371-372.

Hubenov (poplužní dvůr) * strakonické panství

110

KOBLASA, Pavel : Žirovnické panství ve slavatovském urbáři.

In: Výběr. - Roč. 44, č. 4 (2007), S. 369-370.

Žirovnice * Šternberkové * rod Slavatů * Žirovnice (panství) * urbáře

111

KOKOŠKOVÁ, Zdeňka : [Franz Sales Müller - biogram].

In: Osudy zapomenutých hrdinů : publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24.8.2005 / Zdenka Kokošková a kol. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008, S. 58-63.

Müller, Franz Sales (14.1879 Svitavy - 3.1.1975 Westerholzhausen, Německo) * projekt Antifa * němečtí antifašisté * biogramy

112

KOKOŠKOVÁ, Zdeňka : Heimkehr = Návraty domů : kapitoly výstavy : Kapitel der Ausstellung.

In: Im Totaleinsatz = Totálně nasazení : nucená práce českého obyvatelstva pro třetí říši : Zwangsarbeit der tschechischen Bevölkerung für das Dritte Reich. - Praha : Česko-německý fond budoucnosti. - Berlin : Dokumentationszentrum NS-Zwangsarbeit Berlin-Schöneweide der Stiftung Topographie des Terrors, 2008, S. 131-137.

repatriace * válka světová 2. * r. 1945 * sběrné tábory * nuceně nasazení

113

KOKOŠKOVÁ, Zdeňka – KOKOŠKA, Stanislav : Mobilisierung von Arbeitskräften im Protektorat Böhmen und Mähren = Mobilizace pracovních sil v protektorátu Čechy a Morava : kapitoly výstavy : Kapitel der Ausstellung.

In: Im Totaleinsatz = Totálně nasazení : nucená práce českého obyvatelstva pro třetí říši : Zwangsarbeit der tschechischen Bevölkerung für das Dritte Reich. - Praha : Česko-německý fond budoucnosti. - Berlin : Dokumentationszentrum NS-Zwangsarbeit Berlin-Schöneweide der Stiftung Topographie des Terrors, 2008, S. 64-76.

nucené práce * Protektorát Čechy a Morava * pracovní povinnost * nuceně nasazení

114

KOUCKÝ, Karel : 15. saské archivní dny v Herrnhutu.

In: ČAS v roce. - [Sv.] 2007 (2008), S. 52-56.

Sächsischer Archivtag 15., 15. (7.5.2007 - 8.5.2007), Herrnhut * informace o referátech * Německo * Herrnhut * r. 2007 * Sächsischer Archivtag 15. * zpráva z jednání

115

KRLÍN, Jan : Cesty slovinského kupeckého tovaryše (úryvky z dopisů) v letech 1827-1829.

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 28, č. 3 (2008), S. 26-32.

Češka, Valentin (, kupec. tovaryš na zkušené ve Vídni a Praze) * osobní korespondence (historický pramen) * r. 1827-1829

116

KŘEŠŤAN, Jiří : ["Ústně více"].

In: Soudobé Děj. - Roč. 15, č. 1 (2008), S. 220-222.

Rec na: „Ústně více“ : šestatřicátníci : román faktu / Pavel Kosatík. - 1. vyd. - Brno : Host, 2006. - 320 s.

Čechy * spisovatelé * stol. 20. * recenze

117

KŘEŠŤAN, Jiří : [Havlíčkobrodsko. Sv. 21].

In: Arch. Čas. - Roč. 58, č. 1 (2008), S. 61-62.

Rec na: Havlíčkobrodsko : vlastivědný sborník. Sv. 21. - Havlíčkův Brod : Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod - Státní okresní archiv Havlíčkův Brod, 2007. - 253 s.

*Havlíčkobrodsko (sborník) * recenze***118**

KŘESTĚAN, Jiří : [Máximo líder].

In: Soudobé Děj. - Roč. 15, č. 1 (2008), S. 224-226.

Rec na: Máximo líder : Fidel Castro / José de Villa, Jürgen Neubauer. - Praha : Ikar, 2007. - 264 s.*stol. 20.-21. * Kuba * dějiny * recenze***119**

KŘESTĚAN, Jiří : [Nebezpeční snílci].

In: Soudobé Děj. - Roč. 14, č. 4 (2007), S. 934-935.

Rec na: Nebezpeční snílci : australská levice a Československo / Petr Hrubý. - Brno : Stilus, 2007. - 477 s.*recenze***120**

KŘESTĚAN, Jiří : [Portrét právníka a kriminalisty].

In: Soudobé Děj. - Roč. 14, č. 4 (2007), S. 938-939.

Rec na: Portrét právníka a kriminalisty / Ján Pješčak. - Říčany : Orego, 2006. - 208 s.*Pješčak, Ján prof. JUDr., DrSc. (10.2.1925 Velký Lipník -, prof. kriminalistiky) * recenze***121**

KŘESTĚAN, Jiří : [Returned from Russia].

In: Arch. Čas. - Roč. 58, č. 1 (2008), S. 73-75.

Rec na: Returned from Russia : Nazi Archival Plunder in Western Europe and Recent Restitution Issues / eds. Patricia Kennedy Grimsted, Frederik Jan Hoogewoud, Eric Ketelaar. - Pentre Moel : Institute of Art and Law, 2007. - 349 s.*recenze***122**

KŘESTĚAN, Jiří : [V zajetí moci].

In: Čes. Čas. hist. - Roč. 106, č. 1 (2008), S. 192-194.

Rec na: V zajetí moci : kulturní politika, její systém a aktéři 1948-1956 / Jiří Knapík. - Praha : Libri, 2006. - 400 s.*recenze***123**

KŘESTĚAN, Jiří : [Václav Havel - František Janouch : Korespondence 1978-2001].

In: Pag. Hist. - Č. 16 (2008), S. 574-581.

Rec na: Korespondence 1978-2001 / Václav Havel, František Janouch. - Praha : Akropolis, 2007. - 596 s.*Havel, Václav (5.10.1936 Praha -, čes. spisovatel, dramaturg, dramatik, politik) * Janouch, František (22.9.1931 Lysá nad Labem -, jaderný fyzik, spisovatel, překladatel) * r. 1978-2001 * recenze * korespondence***124**

KŘESTĚAN, Jiří : [Život a dílo profesora Františka Kováře].

In: Soudobé Děj. - Roč. 15, č. 1 (2008), S. 219-220.

Rec na: Život a dílo profesora Františka Kováře : příběh patriarchy a učenice / Jaroslav Hrdlička. - Brno : L. Marek, 2007. - 528 s.

Kovář, František Prof. (21.9.1888 Sebranice na Moravě - 12.6.1969 Praha, čes. učenec, teolog, patriarcha) * recenze

125

KŘEŠŤAN, Jiří : Kdy vstoupil Zdeněk Nejedlý do Komunistické strany Československa?

In: Fragmenty dějin : sborník prací k šedesátinám Jana Gebharta / uspoř. Jan Hájek, Jiří Kocian, Milan Zítko. - Praha : Historický ústav AV ČR ve spolupráci s Ústavem soudobých dějin AV ČR, 2006, S. 331-340.

Nejedlý, Zdeněk (10.2.1878 - 9.3.1962, čes. historik, hudeb. vědec a politik) * KSČ * členství v KSČ

126

KŘEŠŤAN, Jiří : S Antonínem Sumem - mezi čtyřma očima.

In: Informační zpravodaj věnovaný památce JUDr. Antonína Suma. prosinec 2007 / k vyd. přípr. Dagmara Hájková, Zdeněk Pousta a Josef Tomeš. - Praha : Společnost Jana Masaryka, 2007, S. 32-33.

Národní archiv v Praze, Praha * Sum, Antonín JUDr. (31.1.1919 Praha - 15.8.2006 Praha, právník, tajemník Jana Masaryka, první předseda Společnosti Jana Masaryka) * archiv Jana Masaryka * osobní vzpomínky

127

KUNT, Miroslav : Archívne dni Žilina 2007.

In: ČAS v roce. - [Sv.] 2007 (2008), S. 40-48.

Konference archivářů Slovenské republiky : Archivy 21. století : zpřístupňování archivních fondů a nové technologie, 11. (23.5.2007 - 25.5.2007), Žilina * informace o referátech * konference archivářů SR. 11. * Žilina * r. 2007 * zpráva z jednání

128

KUNT, Miroslav – BERNAS, Jiří : Národní digitální archiv.

In: eGON News. - [Roč. 2008], č. 2 (2008), S. 5.

Národní archiv v Praze, Praha * autenticita dokumentů * struktura * digitální dokumenty * digitální archivování * Národní digitální archiv (NDA) * formáty

129

MACEK, Oskar – KUNT, Miroslav – WANNER, Michal : Archivace digitálních dokumentů a zpřístupňování archiválií v archivech Austrálie a Singapuru.

In: Arch. Čas. - Roč. 58, č. 3 (2008), S. 185-229.

Singapur * archivace digitálních dokumentů * archivy zahraniční * zpřístupňování dokumentů * zahraniční cesty * Austrálie

130

NEUTRALIZATION of Models of Historical Documents with MMMK. / Miroslava Petrovičová, Hana Paulusová, Michal Ďurovič, Bohuslava Havlínová.

In: Chem. Listy. - Roč. 102, spec. č. 15 (2008), S. s1170-s1171.

konzervace * odkyselování * papír * železagalové inkousty

131

NOVÁČEK, Dušan : Nebojme se společně papíru pomoci.

In: Knihvazač : knihařská ročenka. - České Budějovice : Martina Černá ve spolupráci se Společenstvem českých knihařů, 2008, S. 73-92.

vlastnosti papíru * výroba papíru * papír * konzervační techniky * dějiny

132

NOVÁČEK, Dušan : Současná situace a úroveň uměleckého a užitého knihařství.

In: Typografia. - Roč. 111, č. 7-8 (2008), S. 14.

Seminář Společenstva českých knihařů, 12. (30.4.2008 - 4.5.2008), Brno * knihařství * mezinárodní úroveň

133

NOVÁČEK, Dušan : 12. seminář Společenstva českých knihařů.

In: Typografia. - Roč. 111, č. 4 (2008), S. 30-31.

Seminář Společenstva českých knihařů, 12. (30.4.2008 - 4.5.2008), Brno * techniky * knihařství * pozvánka na seminář * mezinárodní semináře

134

NOVÁČEK, Dušan : 12. seminář Společenstva českých knihařů.

In: Typografia. - Roč. 111, č. 6 (2008), S. 23.

Seminář Společenstva českých knihařů, 12. (30.4.2008 - 4.5.2008), Brno * mezinárodní semináře * zpráva z jednání

135

NOVOTNÁ, Markéta : Kamýk nad Vltavou a jeho vilikace.

In: Med. Hist. Bohem. - Sv. 11 (2007), S. 117-136.

Kamýk nad Vltavou * panovnické statky

136

OULÍK, Jan : [Almanach českých šlechtických rodů 2009].

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 28, č. 4 (2008), S. 95-96.

Rec na: Almanach českých šlechtických rodů 2009 / Vladimír Pouzar a kol. - Brandýs nad Labem : Martin, 2008. - 504 s.

Čechy * šlechtické rody * genealogie * recenze * almanachy

137

OULÍK, Jan : [Kamenné svědectví minulosti].

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 28, č. 4 (2008), S. 89.

Rec na: Kamenné svědectví minulosti : heraldické památky Novojičína / Karel Müller, Radek Polách, Jaroslav Zezulčík. - Praha : Libri, 2008. - 208 s., 300 obr.

heraldické památky * Novojičínsko * recenze

138

OULÍKOVÁ, Petra : Stavební plány Tomáše Haffeneckera z fondu Staré manipulace.

In: AUC. Phil. et Hist. - Z pomocných věd historických XVI, Inter laurum et olivam. - 2002, 1-2 (2007), S. 759-775.

Národní archiv v Praze, Praha * Haffenecker, Tomáš (20.5.1669 Haldensee - 16.11.1730 Praha, čes. architekt a stavitel) * fond Stará manipulace * stavební plány

139

PAŽOUT, Jaroslav : [Edmund Hünigen - biogram].

In: Osudy zapomenutých hrdinů : publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24.8.2005 / Zdenka Kokošková a kol. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008, S. 32-37.

Hünigen, Edmund (22.1.1897 Heřmanice - 3.4.1971 Liberec-Ruprechtice, antifašista) * projekt Antifa * němečtí antifašisté * biogramy

140

PAŽOUT, Jaroslav : "Chceme světlo ! Chceme studovat !" : demonstrace studentů z vysokoškolských kolejí v Praze na Strahově 31. října 1967.

In: Paměť a Děj. - Roč. 2, č. 1 (2008), S. 4-13.

Praha * demonstrace studentů * r. 1967

141

PAŽOUT, Jaroslav : [Václav Havel, František Janouch : Korespondence 1978-2001].

In: Paměť a Děj. - Roč. 2, č. 2 (2008), S. 125-126.

Rec na: Korespondence 1978-2001 / Václav Havel, František Janouch, edič. příprava Květa Jechová, redakce Jan Šulc. - Praha : Akropolis, 2007. - 596 s.

Havel, Václav (5.10.1936 Praha -, čes. spisovatel, dramaturg, dramatik, politik) * Janouch, František (22.9.1931 Lysá nad Labem -, jaderný fyzik, spisovatel, překladatel) * r. 1978-2001 * korespondence * recenze

142

PAŽOUT, Jaroslav : Československé studentské hnutí a protestní hnutí v západní Evropě v roce 1968 (edice dokumentů).

In: Sbor. arch. Pr. - Roč. 58, č. 1 (2008), S. 151-202.

Evropa západní * studentské hnutí * československé studentské hnutí * edice dokumentů * r. 1968 * protestní hnutí

143

PAŽOUT, Jaroslav : Československé studentské hnutí v šedesátých letech 20. století = Die tschechoslowakische Studentenbewegung der 1960er-Jahre.

In: Crossing 68/89 = překračování hranic a průsečíky mezi přelomy : Grenzüberschreitungen und Schnittpunkte zwischen den Umbrücken. - Berlin : Metropol Verlag, S. 44-63.

studentské hnutí * Československo (ČSSR) * stol. 20., léta 60.

144

PAŽOUT, Jaroslav : K dějinám fondu Sčítání obyvatelstva v roce 1939 = Zur Geschichte des Bestandes Volkszählung im Jahre 1939 = On the History of the Archival Holding on the 1939 Census.

In: Pag. Hist. - Č. 16 (2008), S. 333-379.

r. 1939 * archivní fondy * fond Sčítání obyvatelstva

145

PAŽOUT, Jaroslav : Mezinárodní solidarita s perzekvovanými signatáři Charty 77.

In: Charta 77 : od obhajoby lidských práv k demokratické revoluci, 1977-1989. Sborník z konference k 30. výročí Charty 77. Praha, 21.-23. března 2007 / editoři Markéta Devátá, Jiří Suk, Oldřich Tůma. - Praha : Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, [2008], S. 155-162.

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS) * signatáři Charty 77 * perzekuce * mezinárodní solidarita * Charta 77

146

PAŽOUT, Jaroslav : Occupation of Czechoslovakia in August 1968 = Okupace Československa v srpnu 1968.

In: Time for Students, Č. 5-6 (2008), S. 9-11.

r. 1968, srpen * Československo (ČSSR) * okupace ČSR vojsky Varšavské smlouvy

147

PAŽOUT, Jaroslav : Odpírači vojenské služby a Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných.

In: A nepozdvihne meč ... : odpírání vojenské služby v Československu 1948-1989 / ed. Petr Blažek. - 1. vyd. - Praha : Academia, 2007, S. 111-132.

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS) * r. 1948-1989 * Československo * branná povinnost * odpírání vojenské služby

148

PAŽOUT, Jaroslav : Působení Ivana Dejmalu ve studentském hnutí.

In: Paměť a Děj. - Roč. 2, č. 2 (2008), S. 43-49.

Dejmal, Ivan (17.10.1946 Trmice - 6.2.2008, ekolog. aktivista, signatář Charty 77, ministr život. prostředí) * studentské hnutí

149

PAŽOUT, Jaroslav – HOŘÁK Martin : Von der Freiwilligenarbeit zur Zwangsarbeit = Od dobrovolné práce k práci nucené : kapitoly výstavy : Kapitel der Ausstellung.

In: Im Totaleinsatz = Totálně nasazení : nucená práce českého obyvatelstva pro třetí říši : Zwangsarbeit der tschechischen Bevölkerung für das Dritte Reich. - Praha : Česko-německý fond budoucnosti. - Berlin : Dokumentationszentrum NS-Zwangsarbeit Berlin-Schöneweide der Stiftung Topographie des Terrors, 2008, S. 54-63.

nucené práce * vývoj * Protektorát Čechy a Morava * pracovní povinnost * nuceně nasazení

150

PAŽOUT, Jaroslav : Zpráva o 17. ročníku semináře o česko-slovenských vztazích v Liberci.

In: Jihočes. Sbor. hist. - Roč. 76 (2007), S. 307-308.

Česko-slovenské vztahy, 17. (27.8.2007 - 28.8.2007), Liberec * informace o referátech * Liberec * semináře * r. 2007 * zpráva z jednání

151

POSPÍŠILOVÁ, Olga : Publikační činnost Národního archivu a jeho pracovníků za rok 2007.

In: Pag. Hist. - Č. 16 (2008), S. 515-529.

Národní archiv v Praze, Praha * publikační činnost * bibliografické soupisy * r. 2007

152

PŠENÍČKOVÁ, Jana – ŠOUŠA, Jiří : Uzavřelo se dílo poctivé : k odchodu PhDr. Josefa Tlapáka, CSc.

In: Středočes. Sbor. hist. - Sv. 30-33 (2004-2007 (2007)), S. 350-352.

Tlapák, Josef PhDr., CSc. (10.7.1921 - 22.1.2004, čes. historik, archivář a muzejník) * nekrology

153

SEDLÁČKOVÁ, Helena – MALINOVSKÝ, Anton, F. : Vyobrazení erbů v archivním fondu Salbuchy = Die Abbildung der Wappen im Archivbestand "Salbuchy" = Pictures of Coats of Arms in the Archival Holding "Salbuchy".

In: Pag. Hist. - Č. 16 (2008), S. 437-488.

archivní fondy * heraldika a genealogie * fond Salbuchy

154

SEDLÁKOVÁ, Monika : "Burza" s židovskými byty - součást protektorátní bytové politiky. In: Evropská velkoměsta za druhé světové války : sborník statí a rozšířených příspěvků z 24. vědecké konference Archivu hl. m. Prahy v Praze ve dnech 11. a 12. října 2005 / sest. Olga Fejtová, Václav Ledvinka a Jiří Pešek. - Praha : Scriptorium, 2007, S. 205-220.
židovské byty * Protektorát Čechy a Morava * Praha * bytová politika německých úřadů * Židé

155

SEDLÁKOVÁ, Monika : Arbeit und Strafe = Práce a trest : kapitoly výstavy : Kapitel der Ausstellung. In: Im Totaleinsatz = Totálně nasazení : nucená práce českého obyvatelstva pro třetí říši : Zwangsarbeit der tschechischen Bevölkerung für das Dritte Reich. - Praha : Česko-německý fond budoucnosti. - Berlin : Dokumentationszentrum NS-Zwangsarbeit Berlin-Schöneweide der Stiftung Topographie des Terrors, 2008, S. 106-116.
trestní postihy * Protektorát Čechy a Morava * pracovní povinnost * porušování pracovní povinnosti

156

SEDLÁKOVÁ, Monika : Arizace potravinářských podniků a obchodů v Protektorátu Čechy a Morava. In: Židé v Čechách : sborník ze semináře konaného v říjnu 2006 v Liberci. - Praha : Židovské muzeum v Praze, 2007, S. 60-70.
arizace podniků a obchodů * Protektorát Čechy a Morava * Židé

157

SEDLÁKOVÁ, Monika : Co skrývají Okupační vězeňské spisy. In: Terezín. Listy. - Sv. 36 (2008), S. 198-210.
okupace * vězeňské spisy

158

SEDLÁKOVÁ, Monika : Pobočka koncentračního tábora Flossenbürg ve vystěhovaných Vrchotových Janovicích v letech 1944-1945. In: Sbor. vlastivěd. Pr. Podblanicka. - Sv. 44-47 (2007), S. 311-328.
Národní archiv v Praze, Praha * koncentrační tábory * r. 1944-1945 * archivní dokumenty * Vrchotovy Janovice

159

SPÁČILOVÁ, Dagmar : Knihovna profesora Univerzity Karlovy, historika a diplomata Vlastimila Kybala. In: Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska : sborník z 16. odborné konference Olomouc, 13.-14. listopadu 2007 / k vyd. připr. Rostislav Krušínský. - Olomouc : Vědecká knihovna v Olomouci a Sdružení knihoven ČR, 2008, S. 55-63.
Národní archiv : knihovna, Praha * Kybal, Vlastimil PhDr. (30.5.1880 - 2.1.1958, čes. historik, diplomat a pedagog, od r. 1938 žijící v exilu) * knihovna Vlastimila Kybala

160

SPÁČILOVÁ, Dagmar – BARTŮŠEK, Václav : Program "Veřejné informační služby knihoven (VISK)" v knihovně Národního archivu rok 2007 – podruhé.

In: Pag. Hist. - Č. 16 (2008), S. 561-566.

Národní archiv : knihovna, Praha * program VISK 6 * digitalizace dokumentů * program VISK 7 * r. 2007

161

ŠLEHOFER, Lukáš : [Irene Kirpalová, roz. Grudmannová - biogram].

In: Osudy zapomenutých hrdinů : publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24.8.2005 / Zdenka Kokošková a kol. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008, S. 38-43.

Kirpalová, Irene (1.1.1986 Hořice - 17.12.1977 Ústí nad Labem) * projekt Antifa * němečtí antifašisté * biogramy

162

ŠLEHOFER, Lukáš : [Maria Günzlová, roz. Frankeová - biogram].

In: Osudy zapomenutých hrdinů : publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24.8.2005 / Zdenka Kokošková a kol. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008, S. 22-27.

Günzlová, Maria (23.3.1896 Svatava - 7.1.1983 Planegg, Německo) * projekt Antifa * němečtí antifašisté * biogramy

163

VOJÁČEK, Milan : Grantový projekt Reflexe a sebereflexe ženy v české národní elitě 2. poloviny 19. století .

In: Pag. Hist. - Č. 16 (2008), S. 559-560.

grantové projekty * ženy ve společnosti * stol. 19., 2. pol.

Monografie a elektronické publikace

164

ARCHIV České koruny = Archivum Coronae Regni Bohemiae: editio diplomatum phototypica : edice faksimilií. Díl V/1, 2, 1378-1419 / k vyd. přípr. Věra Beránková, Denko Čumlivski ; odpověd. red. Lenka Matušíková. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv v Praze, 2007 textová část.

Archiv České koruny (edice) * r. 1378-1419 * listiny * textová část

165

BENEŠOVÁ, Emilie – ŠIMŮNKOVÁ, Karolína : EXPO'58 : příběh československé účasti na Světové výstavě v Bruselu. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv, 2008. - 335 s.

ISBN 978-80-86712-64-2

Věnováno památce PhDr. Mileny Marešové.

archivní materiály * Brusel * výstava EXPO'58 * světové výstavy * r. 1958

166

EMMERT, František : Druhá světová válka : Češi a Slováci. - 1. vyd. - Brno : Computer Press, a.s., 2007. - 64 s. + 1 CD-ROM

ISBN 978-80-251-1653-1

Publikace byla vydána ve spolupráci s Národním archivem v Praze, který poskytl fotografie a reprodukce archiválií. Rozhlasové nahrávky poskytl Archiv Českého rozhlasu.

Slováci * fotografie * válka světová 2. * Češi * rozhlasové nahrávky * archiválie

167

ENCYKLOPEDIE českých dějin : osobnosti, fakta a události, které utvářely naši historii / sest. kol. aut ; autor některých encyklopedických hesel Martin Šisler. - Praha : Reader's Digest Výběr, s.r.o., 2008. - 520 s.

ISBN: 978-80-86880-65-5

Česká republika * dějiny a činnost * encyklopedie

168

INFORMATIVNÍ přehled : výběrová bibliografie z archivnictví, pomocných věd historických a příbuzných oborů. Č. 28 / sest. Anna Vindušková, Marie Šatochinová ; excerpce Jaroslav Koláčný, Anna Vindušková, Eva Gregorovičová, Hana Paulusová, Alena Pazderová. - Praha : Národní archiv, 2008. - 123 s.

Verze 1. z 17.3.2008, dostupné z <http://nacrcz.cz/D-knih/bibl-inf.aspx>

archivnictví * pomocné vědy historické * výběrové bibliografie

169

INFORMATIVNÍ přehled : výběrová bibliografie z archivnictví, pomocných věd historických a příbuzných oborů. Č. 29 / sest. Anna Vindušková, Marie Šatochinová ; excerpce Jaroslav Koláčný, Anna Vindušková, Eva Gregorovičová, Bronislava Bacílková, Alena Pazderová, Dagmar Spáčilová, Josef Pospíšil, Jan Krlín. - Praha : Národní archiv, 2008. - 73 s.

Verze 1. z 30.5.2008, dostupné z <http://nacrcz.cz/D-knih/bibl-inf.aspx>

pomocné vědy historické * archivnictví * výběrové bibliografie

170

KOBLASA, Pavel : Historický popis panství Krásný Dvůr na Žatecku. - 1. vyd. - České Budějovice : Historicko-vlastivědný spolek v Českých Budějovicích, 2008. - 18 s. - Pramínky ; Sv. 16).

ISBN: 978-80-254-3108-5

Žatecko * Krásný Dvůr (panství) * dějiny

171.

KOKOŠKOVÁ, Zdeňka a kol. : Osudy zapomenutých hrdinů : příběhy německých antifašistů z ČSR.; aut. kol. tvořili Jaroslav Pažout a j.. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv, 2008. - 111 s.

ISBN 978-80-86712-67-3

Publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24.8.2005 "Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu, kteří byli po skončení druhé světové války postiženi v souvislosti s opatřeními uplatňovanými v Československu proti tzv. nepřátelskému obyvatelstvu".

Národní archiv v Praze, Praha * Československo * projekt Antifa * válka světová 2. * němečtí antifašisté

172

KOKOŠKOVÁ, Zdeňka a kol. : Schicksale der vergessenen Helden : Geschichten der deutschen Antifaschisten aus der ČSR. ; aut. kol. tvořili Jaroslav Pažout a j.. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv, 2008. - 117 s.

ISBN 978-80-86712-68-0

Publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24.8.2005 "Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu, kteří byli po skončení druhé

světové války postižení v souvislosti s opatřeními uplatňovanými v Československu proti tzv. nepřátelskému obyvatelstvu".

Národní archiv v Praze, Praha * Československo * projekt Antifa * válka světová 2. * němečtí antifašisté

173

KOKOŠKOVÁ, Zdeňka : 1938 - Osmičky v dějinách českých zemí : publikace k výstavě archivních dokumentů z cyklu Osmičky v dějinách českých zemí / Zdeňka Kokošková ; red. Emilie Benešová. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008. - 63 s.

ISBN: 978-80-86712-60-4

Národní archiv v Praze, Praha * jubilejní výstava * výstavy archivních dokumentů * publikace k výstavě * r. 1938

174.

NEJCITLIVĚJŠÍ místo režimu : Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných pohledem svých členů : diskusní setkání 19. října 2007 / k vyd. přípr. Petr Blažek a Jaroslav Pažout. - 1. vyd. - Praha : Pulchra, 2008. - 143 s.

ISBN: 978-80-904015-2-5

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS) * politické perzekuce * r. 1977-1989 * Československo (ČSSR)

175

NOSKOVÁ, Alena – ŠIMÁNKOVÁ, Alena : 1948 - Osmičky v dějinách českých zemí : publikace k výstavě archivních dokumentů z cyklu Osmičky v dějinách českých zemí. / ; red. Emilie Benešová. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008. - 73 s.

ISBN: 978-80-86712-61-1

Národní archiv v Praze, Praha * jubilejní výstava * r. 1948 * výstavy archivních dokumentů * publikace k výstavě

176

NOVÁČKOVÁ, Helena – SKIPALOVÁ Alena : Katalog a rejstříky k protokolům schůzí 13. československé vlády (2. Malypetrovy) : 14.2.1934 - 28.5.1935 / k vyd. přípr. Helena Nováčková a Alena Skipalová. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008. - 180 s.

ISBN: 978-80-86712-57-4

Národní archiv v Praze, Praha * r. 1934-1935 * katalogy * československá vláda 13. * edice dokumentů * protokoly schůzí * rejstříky

177

NOVÁČKOVÁ, Helena – VOJÁČEK, Milan : 1918 - Osmičky v dějinách českých zemí : publikace k výstavě archivních dokumentů z cyklu Osmičky v dějinách českých zemí / ; red. Emilie Benešová. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008. - 45 s.

ISBN: 978-80-86712-59-8

Národní archiv v Praze, Praha * jubilejní výstava * výstavy archivních dokumentů * publikace k výstavě * r. 1918

178

ODSUNUTÍ hrdinové = Abgeschobene Helden : Faksimile-Dokumentenedition : faksimilová edice dokumentů / editoři Zdeňka Kokošková, Jaroslav Pažout. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv, 2008. - text. část 25, 27 s.; edice 56 čísl. listů.

ISBN 978-80-86712-66-6

Edice vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24.8.2005 "Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu, kteří byli po skončení druhé světové války postiženi v souvislosti s opatřeními uplatňovanými v Československu proti tzv. nepřátelskému obyvatelstvu". Obsahuje německou verzi textové části.

Národní archiv v Praze, Praha * Československo * projekt Antifa * válka světová 2. * faksimilové edice dokumentů * němečtí antifašisté * edice dokumentů

179

PAGINAE historiae : sborník Národního archivu. Č. 16. / ved. red. Eva Drašarová ; překlad a úprava něm. resumé Jaroslav Koláčný ; překlad angl. abstraktů Lenka Matušíková, Sheilagh C. Ogilvie. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008. - 589 s. + 1 CD-ROM

Dostupné z <http://www.nacr.cz>

ISBN: 978-80-86712-65-9

ISSN: 1211-9768

Národní archiv v Praze, Praha * sborníky * archivní periodika

180

PAZDEROVÁ, Alena : Soupis poddaných podle víry z roku 1651 : Rakovnicko / zprac. a úvod naps. Alena Pazderová. - 2. dopln. vyd. - Praha : Národní archiv, 2007. - 234 s., 1 mp.

ISBN 978-80-86712-51-2

edice * Rakovnicko * r. 1651 * soupis poddaných podle víry

181

PAŽOUT, Jaroslav : Navzdory mocným : studentské hnutí v šedesátých letech 20. století. - 1. vyd. - Praha : Prostor, 2008. - 344 s. + 60 s. fotogr. příl.

ISBN 978-80-7260-186-8

Evropa západní * studentské hnutí * Československo (ČSSR) * hnutí revoluční mládeže * stol. 20., léta 60.

182

PAŽOUT, Jaroslav : 1968 - Osmičky v dějinách českých zemí : publikace k výstavě archivních dokumentů z cyklu Osmičky v dějinách českých zemí / ; red. Emilie Benešová. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008. - 93 s.

ISBN: 978-80-86712-62-8

Národní archiv v Praze, Praha * jubilejní výstava * výstavy archivních dokumentů * publikace k výstavě * r. 1968

183

POUZAR, Vladimír a kol. : Almanach českých šlechtických rodů 2009 / ; kresby třinácti znaků šlech. rodů Jan Oulík. - Brandýs nad Labem-Stará Boleslav : Martin, 2008. - 504 s.

ISBN: 978-80-85955-37-8

erby * Čechy * šlechtické rody * r. 2009 * genealogie * almanachy

184

PROMARNĚNÁ šance : edice dokumentů k česko-německému vyrovnání před první světovou válkou : korespondence a protokoly 1911-1912. [Díl] 1 / eds. Eva Drašarová, Roman Horký, Jiří Šouša, Luboš Velek ; něm. překlady Wolf B. Oerter, Jaroslav Koláčný. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008. - 870 s.

ISBN: 80-86712-09-5

ISBN souboru: 80-86712-08-7

Němci * Češi * vyrovnání * edice dokumentů * korespondence a protokoly * r. 1911-1912

185

PROMARNĚNÁ šance : edice dokumentů k česko-německému vyrovnání před první světovou válkou : korespondence a protokoly 1911-1912. [Díl] 2 / eds. Eva Drašarová, Roman Horký, Jiří Šouša, Luboš Velek ; něm. překlady Wolf B. Oerter, Jaroslav Koláčný. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008. - S. 871-1729.

ISBN: 80-86712-09-5

ISBN souboru: 80-86712-08-7

Němci * Češi * vyrovnání * edice dokumentů * korespondence a protokoly * r. 1911-1912

186

PŠENIČKOVÁ, Jana : Zemědělské družstevnictví : kolektivizace zemědělství : vznik JZD - 1954 / přípr. Jana Pšeničková. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008. - 259 s.

ISBN: 978-80-86712-47-5

r. 1954 * zemědělství * zemědělské družstevnictví * edice dokumentů * kolektivizace * vznik * JZD

187

REGESTA Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV. : (1378 dec. - 1419 aug. 16.). Tomus V., Fontes Archivi Nationalis. Pars I. Litterae monasteriorum, fasciculus 2 (1398-1419) / eds. Karel Beránek, Věra Beránková. - 1. vyd. - Praha : Scriptorium, 2007. - 246 s.

ISBN: 978-80-86197-86-9

Regesta Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV. (ediční řada) * r. 1398-1419 * vydávání historických pramenů

188

SEZNAM docházejících seriálů do knihovny Národního archivu k 1. lednu 2008 / zprac. Jana Nováková. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv, 2008. - 37 s.

Dostupné též z <http://www.nacr.cz/D-knih/G-bibl-serialy.htm>

ISBN: 978-80-86712-69-7

Národní archiv : knihovna, Praha * seriály * seznamy * časopisy * r. 2008

189

SLOVNÍK odpovědných redaktorů a šéfredaktorů legálního českého denního tisku v letech 1939 až 1945 / kol. aut.: Alexandra Blodigová, Jan Cebe, Jan Jiráček, Barbara Köpplová, Jitka Kryšpínová, Eva Šádová. - 1. vyd. - Praha : Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd : Matfyzpress vydavatelství Matematickofyzikální fakulty UK v Praze, 2007. - 159, XVI s.

šéfredaktoři * slovníky * český legální denní tisk * r. 1939-1945 * odpovědní redaktoři

190

SOUPIS židovských familiantů v Čechách z roku 1783 = Verzeichnis der Judenfamilien in Böhmen von 1783. [Sv.] I. / kol. autorů pod ved. Ivany Ebelové. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008. - 395 s.

ISBN: 978-80-86712-53-6

r. 1783 * Čechy * edice dokumentů * Židé * židovští familianti * soupisy

191

ŠŤOVÍČEK, Ivan : Ediční teorie a metodika : sborník autorových textů vydaný k jeho životnímu jubileu / ; ediční příprava a redakce Jan Bílek, Jan Kahuda. - Praha : Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i.; Historický ústav AV ČR, v.v.i.; ve spolupráci s Národním archivem a Vojenským ústředním archivem - Vojenským historickým archivem, 2008. - 225 s.

ISBN 978-80-86495-49-1

ISBN 978-80-7286-123-1

Šťovíček, Ivan prom. hist., CSc. (14.3.1938 Praha - , čes. historik a archivář) * ediční metodika * jubilejní sborníky * ediční teorie

192

VOJÁČEK, Milan : 1848 - Osmičky v dějinách českých zemí : publikace k výstavě archivních dokumentů z cyklu Osmičky v dějinách českých zemí / ; red. Emilie Benešová. - Praha : Národní archiv v Praze, 2008. - 49 s.

ISBN: 978-80-86712-58-1

Národní archiv v Praze, Praha * r. 1848 * jubilejní výstava * výstavy archivních dokumentů * publikace k výstavě

193

VÝBOR na obranu nespravedlivě stíhaných : politická perzekuce, opozice a nezávislé aktivity v Československu v letech 1978-1989 : sborník grantového projektu č. 1 (2007) / editor Jaroslav Pažout. - 1. vyd. - Praha : Libri prohibiti, 2007. - 144 s .

ISBN 978-80-254-2076-8

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS) * politické perzekuce * Československo (ČSSR) * sborníky grantových projektů * r. 1978-1989

Autorský rejstřík

Bacílková, Bronislava ... 1, 2, 169

Bartůšek, Václav ... 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 160

Benešová, Emilie ... 165, 173, 175, 177, 182, 192

Beránek, Karel ... 187

Beránková, Věra ... 164, 187

Bernas, Jiří ... 128

Bílek, Jan ... 191

Blažek, Petr ... 174

Blodigová, Alexandra ... 189

Bubeník, Jaroslav ... 49

Bursík, Tomáš ... 50

Cebe, Jan ... 189

Čumlivski, Denko ... 164

Drašarová, Eva ... 51, 52, 53, 54, 55, 179, 184, 185
Dufek, Pavel ... 56, 57, 58, 59
Žurovič, Michal ... 68, 130

Ebelová, Ivana ... 190
Emmert, František ... 166

Gregorovičová, Eva ... 60, 61, 62, 168, 169

Havlíková, Bohuslava ... 68, 130
Horký, Roman ... 184, 185
Hořák, Martin ... 149
Hrubeš, Martin ... 63
Hubený, David ... 64, 65, 66, 67

Jančovičová, Viera ... 68
Jílková, Stanislava ... 69, 70, 71
Jiráček, Jan ... 189
Juněcová, Jiřina ... 72, 73

Kahuda, Jan ... 49, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 191
Kalina, Tomáš ... 86
Kločková, Lenka ... 87, 88
Koblasa, Pavel ... 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 170
Kokoška, Stanislav ... 113
Kokošková, Zdeňka ... 111, 112, 113, 171, 172, 173, 178
Koláčný, Jaroslav ... 168, 169, 179, 184, 185
Köpplová, Barbara ... 189
Koucký, Karel ... 114
Kovář, Daniel ... 92
Krlín, Jan ... 115, 169
Kryšpínová, Jitka ... 189
Křesťan, Jiří ... 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126,
Kunt, Miroslav ... 127, 128, 129

Macek, Oskar ... 129
Malinovský, Anton František ... 153
Matušíková, Lenka ... 164, 179

Nosková, Alena ... 175
Nováček, Dušan ... 131, 132, 133, 134

Nováčková, Helena ... 176, 177
Nováková, Jana ... 188
Novotná, Markéta ... 135

Oerter, Wolf B. ... 184, 185
Ogilvie, Sheilagh ... 179
Oulík, Jan ... 136, 137, 183
Oulíková, Petra ... 138

Paulus, Filip ... 49
Paulusová, Hana ... 130, 168
Pazderová, Alena ... 168, 169, 180
Pažout, Jaroslav ... 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 171,
172, 174, 178, 181, 182, 193
Petrovičová, Miroslava ... 68, 130
Pospíšil, Josef ... 169
Pospíšilová, Olga ... 151
Pouzar, Vladimír ... 183
Pšeničková, Jana ... 152, 186

Rexová, Kristina ... 53
Ryantová, Marie ... 80

Sedláčková, Helena ... 153
Sedláková, Monika ... 154, 155, 156, 157, 158
Skipalová, Alena ... 176
Spáčilová, Dagmar ... 159, 160, 169
Svoboda, Miroslav ... 55

Šádová, Eva ... 189
Šatochinová, Marie ... 168, 169
Šimánková, Alena ... 50, 175
Šimůnková, Karolína ... 165
Šisler, Martin ... 167
Šlehofer, Lukáš ... 161, 162
Šouša, Jiří ... 152, 184, 185
Šťovíček, Ivan ... 191

Velek, Luboš ... 184, 185
Vindušková, Anna ... 168, 169
Vojáček, Milan ... 163, 177, 192

Wanner, Michal ... 129

Názvový rejstřík

- "Burza" s židovskými byty - součást protektorátní bytové politiky ... 154
 "Chceme světlo ! Chceme studovat !" : demonstrace studentů z vysokoškolských kolejí v Praze na Strahově 31. října 1967 ... 140
- ["Ústně více"] : šestatřicátníci ... 116
 [Almanach českých šlechtických rodů 2009] ... 136
 [Archivum Trebonense'06] ... 72
 [Berní rula. Sv. 34, Kladsko] ... 4
 [Berní rula] ... 3
 [bratři Morcheovi - biogram] ... 64
 [Bruckner, Jiří Alexius - biogram] ... 5
 [Brustmann, Augustin - biogram] ... 6
 [Casani, Pietro - biogram] ... 7
 [Cestovatelé a dobrodruzi Pardubického kraje] ... 8
 [Cimmermann (též Zimmermann), Jan Kašpar - biogram] ... 9
 [Conti, Honorio - biogram] ... 10
 [Čabak, Jan Josef - biogram] ... 11
 [Čamler, Jiří - biogram] ... 12
 [Čandra, Josef - biogram] ... 13
 [Dějiny Plzně v datech ...] ... 14
 [Edmund Hünigen - biogram] ... 139
 [Encyklopedie českých nakladatelství 1949-2006] ... 15
 [Encyklopedie řádů, kongregací a řeholních společností ...] ... 16
 [Franz Sales Müller - biogram] ... 111
 [Friedrich Tichý - biogram] ... 65
 [Havlíčkobrodsko. Sv. 21] ... 117
 [Historikův adresář. Vademecum soudobých dějin ČR] ... 17
 [Irene Kirpalová, roz. Grudmannová - biogram] ... 161
 [Joachim von Zedwitz - biogram] ... 66
 [Kamenné svědectví minulosti] : heraldické památky Novojičinska ... 137
 [Karel Beránek] ... 18
 [Leo Zahel - biogram] ... 56
 [Maria Günzlová, roz. Frankeová - biogram] ... 162
 [Máximo líder] : Fidel Castro ... 118
 [Náchod] ... 19
 [Nebezpeční snílci] : australská levice a Československo ... 119
 [Otto Halke - biogram] ... 57
 [Paginae historiae. Sv. 13] ... 20
 [Portrét právníka a kriminalisty] ... 120
 [Returned from Russia] ... 121
 [Rudolf Peschel - biogram] ... 67
 [Slavníkovci] ... 21
 [Soupis rukopisů Západočeského muzea v Plzni] ... 22
 [Staré Budějovice] ... 74
 [Svatý Filip Neri - nakažlivá radost] ... 23

- [Václav Havel - František Janouch: Korespondence 1978-2001] ... 141
 [Václav Havel - František Janouch: Korespondence 1978-2001] ... 123
 [Vlast a rodný kraj v díle historika] ... 24
 [V zajetí moci] : kulturní politika, její systém a aktéři 1948-1956 ... 122
 [Z Českého ráje a Podkrkonoší. Sv. 17] ... 25
 [Z Českého ráje a Podkrkonoší. Sv. 18] ... 26
 [Ze starých kronik] ... 27
 [Žatec] ... 28
 [Život a dílo profesora Františka Kováře] : příběh patriarchy a učence ... 124
12. konference archivářů ČR v Děčíně ... 82, 83
 12. seminář Společenstva českých knihařů ... 133, 134
 15. saské archivní dny v Herrnhutu ... 114
 160 let ministertva školství, mládeže a tělovýchovy ... 88
 17. valná hromada České archivní společnosti ... 84
 18. valná hromada České archivní společnosti ... 85
 1848 - Osmičky v dějinách českých zemí : publikace k výstavě archivních dokumentů z cyklu Osmičky v dějinách českých zemí ... 192
 1918 - Osmičky v dějinách českých zemí : publikace k výstavě archivních dokumentů z cyklu Osmičky v dějinách českých zemí ... 177
 1938 - Osmičky v dějinách českých zemí : publikace k výstavě archivních dokumentů z cyklu Osmičky v dějinách českých zemí ... 173
 1948 - Osmičky v dějinách českých zemí : publikace k výstavě archivních dokumentů z cyklu Osmičky v dějinách českých zemí ... 175
 1968 - Osmičky v dějinách českých zemí : publikace k výstavě archivních dokumentů z cyklu Osmičky v dějinách českých zemí ... 182
- Akce roku sv. Josefa Kalasanského 2007 ... 29
 Almanach českých šlechtických rodů 2009 ... 183
 Arbeit und Strafe : Kapitel der Ausstellung ... 155
 Arcivévoda Ludvík Salvátor v roce 160. výročí narození (1847-1915) ... 60
 Archivace digitálních dokumentů a zpřístupňování archiválií v archivech Austrálie a Singapuru ... 129
 Archiv České koruny : edice faksimilií ... 164
 Archívne dni Žilina 2007 ... 127
 Arizace potravinářských podniků a obchodů v Protektorátu Čechy a Morava ... 156
- Bibliografie Ivana Šťovíčka ... 75
 Biodegradation of paint layer, support and other parts of paintings ... 1
 Biologická degradace barevné vrstvy, podložky a dalších součástí malířských děl ... 2
- Cesty slovinského kupeckého tovaryše (úryvky z dopisů) v letech 1827-1829 ... 115
 Co skrývají Okupační vězeňské spisy ... 157
- Černínská sbírka starožitností ... 89
 Česko-německá vyrovnávací jednání a písemnosti představitelů ústředních a zemských úřadů státní správy : mikrosonda pro politicky nejzávažnější akta z let 1911-1914 ... 51
 Československé studentské hnutí a protestní hnutí v západní Evropě v roce 1968 (edice dokumentů) ... 142
 Československé studentské hnutí v šedesátých letech 20. století ... 143

- Dai microfilm alla digitalizzazione : la sicurezza del patrimonio nazionale d'archivio nell'Archivio Nazionale a Praga ... 61
- Dějiny škol a koleje piaristů ve Slaném ... 30
- Druhá světová válka : Češi a Slováci ... 166
- Duchcovské panství v éře hrabat Valdštejnů ... 90
- Edice urbáře košáteckého panství ... 76
- Ediční teorie a metodika : sborník autorových textů vydaný k jeho životnímu jubileu ... 191
- Encyklopedie českých dějin : osobnosti, fakta a události, které utvářely naši historii ... 167
- EXPO'58 : příběh československé účasti na Světové výstavě v Bruselu ... 165
- Grantový projekt Reflexe a sebereflexe ženy v české národní elitě 2. poloviny 19. století ... 163
- Heimkehr : Kapitel der Ausstellung ... 112
- Historický popis panství Krásný Dvůr na Žatecku ... 170
- Historie obce Oldřiše na Jindřichohradecku ... 91
- Hrobka panského správce Purgharta v Černovicích ... 92
- Influence of BookSaver Deacidification Process on Stability of Arymethane Dyes on Paper ... 68
- Informativní přehled : výběrová bibliografie z archivnictví, pomocných věd historických a příbuzných oborů ... 168, 169
- Ivan Šťovíček a Národní archiv (setkávání a návraty) ... 52
- Josef Hucl, agrární politik a národohospodář ... 73
- Josef Kollmann (27.6.1920 - 17.6.2007) ... 53
- Kamýk nad Vltavou a jeho vilikace ... 135
- Katalog a rejstříky k protokolům schůzí 13. československé vlády (2. Malypetrovy) : 14.2.1934 - 28.5.1935 ... 176
- K dějinám fondu Sčítání obyvatelstva v roce 1939 ... 144
- Kdo byl Olivier hrabě Lamezan-Salins? ... 93
- Kdy vstoupil Zdeněk Nejedlý do Komunistické strany Československa ? ... 125
- Knihovna profesora Univerzity Karlovy, historika a diplomata Vlastimila Kybala ... 159
- Konec feudalismu ve Svaté Kateřině na Čáslavsku ... 94
- Konfiskace Vyšebrodského domu ... 95
- L'Archivio familiare degli Asburgo Lorena a Praga : una fonte per la storia dei Lorena e di Pisa ... 62
- Mezinárodní solidarita s perzekvovanými signatáři Charty 77 ... 145
- Mobilisierung von Arbeitskräften im Protektorat Böhmen und Mähren : Kapitel der Ausstellung ... 113
- Monumentální dějiny poštovníctví ... 77
- Myslivna v Arnoštvě a její osudy ... 96
- Nad ediční teorií s Ivanem Šťovíčkem ... 78

- Národní archiv : digitalizování Karlštejnského kvaternu, knihy z druhé poloviny 16. století ... 63
- Národní archiv v roce 2007 ... 54
- Národní digitální archiv ... 128
- Navzdory mocným : studentské hnutí v šedesátých letech 20. století ... 181
- Nebojme se společně papíru pomoci ... 131
- Nejcitlivější místo režimu : Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných pohledem svých členů ... 174
- Nejstarší inventáře štěkeňského zámku ... 97
- Neutralization of Models of Historical Documents with MMMK ... 130
- Occupation of Czechoslovakia in August 1968 ... 146
- Odpírači vojenské služby a Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných ... 147
- Odsunutí hrdinové : faksimilová edice dokumentů ... 178
- Osobnosti Podblanicka v Biografickém slovníku českých zemí - Bra-Brun ... 32
- Osobnosti Podblanicka v Biografickém slovníku českých zemí - C ... 33
- O studentech a žácích gymnázia ve Slaném, jeho učitelích a příznivcích v prvním období školy v letech 1658-1778 ... 31
- Osudy zapomenutých hrdinů : příběhy německých antifašistů z ČSR ... 171
- P. Leopold Schwamberger a S. Venceslao, významný historik a knihovník z řádu piaristů, někdejší student gymnázia piaristů v Benešově ... 34
- Paginae historiae : sborník Národního archivu ... 179
- Panství Lukavice a hraběcí rodina Schönbornů ... 98
- Piarista Jaroslav Schaller - nejslavnější rodák ze zámku Konopiště ... 35
- Piaristická výročí ... 36
- Piaristická výročí na CD ... 37
- Pobočka koncentračního tábora Flossenbürg ve vystěhovaných Vrchotových Janovicích v letech 1944-1945 ... 158
- Počátky piaristického školního divadla v Benešově před třemi stoletími ... 38
- Pohled do historie vysvědčení ... 87
- Popis kamenického panství za Golzů ... 99
- Poslední Valdštejn na Duchcově ... 100
- Postavení a výkony soukromých podniků ve východoněmeckém hospodářství v padesátých letech 20. století ... 58
- Program "Veřejné informační služby knihoven (VISK)" v knihovně Národního archivu rok 2007 - podruhé ... 160
- Promarněná šance : edice dokumentů k česko-německému vyrovnání před první světovou válkou ... 184, 185
- První piaristé v Mikulově a kardinál Ditrichštejn (1631-1636) ... 39
- Příchod piaristů do Strážnice a jeho význam ... 40
- Příspěvek k historii Mutyněvsi ... 101
- Publikační činnost Národního archivu a jeho pracovníků za rok 2007 ... 151
- Působení Ivana Dejmalu ve studentském hnutí ... 148
- Regesta Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV. : (1378 dec. - 1419 aug. 16.) ... 187
- Revize historických fondů v knihovně Národního archivu ... 41
- S Antonínem Sumem - mezi čtyřma očima ... 126

- Sborník k životnímu jubileu prof. PhDr. Marie Bláhové, DrSc ... 79
- Sekundogeniturní statek Zalužany na Prácheňsku ... 102
- Seminář o církevních řádech na Katolické Univerzitě Petra Pázmányho v Budapešti ... 42
- Seminář Osobní fondy a jejich pořádání ... 49
- Seznam docházejících seriálů do knihovny Národního archivu k 1. lednu 2008 ... 188
- Schicksale der vergessenen Helden : Geschichten der deutschen Antifaschisten aus der ČSR ... 172
- Slovník odpovědných redaktorů a šéfredaktorů legálního českého denního tisku v letech 1939 až 1945 ... 189
- Současná situace a úroveň uměleckého a užitého knihařství ... 132
- Soupis poddaných podle víry z roku 1651 : Rakovnicko ... 180
- Soupis židovských familiantů v Čechách z roku 1783 ... 190
- Staré montanum Praha : úřední knihy, registrační pomůcky, spisy sign. 1/1, 1/2 ... 69
- Staré montanum Praha 1500-1783 (1825) ... 70
- Stavební plány Tomáše Haffeneckera z fondu Staré manipulace ... 138
- Strážnice a piarističtí svatí a blahoslavení ... 43
- Substituce horního soudu Jílové ... 71
- Svědectví archivů o kolodějském zámku ... 103
- Světící biskup pražský Antonín Vokoun a piaristé ... 44
- Svět nás tehdy obdivoval ... 55
- Téma třídní justice v období 1948-1952 ... 50
- Topografie obce Blažejova ... 104
- Uzavřelo se dílo poctivé : k odchodu PhDr. Josefa Tlapáka, CSc. ... 152
- Václav Vladivoj Tomek, chodec a výletník ve světle svých vzpomínek ... 86
- Von der Freiwilligenarbeit zur Zwangsarbeit : Kapitel der Ausstellung ... 149
- Všem archivům ČR ... 80
- Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných : politická perzekuce, opozice a nezávislé aktivity v Československu v letech 1978-1989 ... 193
- Vydláždění budějovického náměstí ... 105
- Vyobrazení erbů v archivním fondu Salbuchy ... 153
- Vysvědčení mohlo přijít i o Velikonocích nebo krátce po nich ... 45
- Vyšné v zrcadle nelítostného času ... 106
- Výuka přírodních věd v piaristických školách 1620-1778 ... 46
- Vývoj libochovického panství od 17. století ... 107
- Významný rychnovský piarista - řádový provinciál P. František Frieze a S. Gerardo ... 47
- Zaměstnanci Státního pozemkového úřadu v "minovém poli" zahraniční politiky a pastí politiky domácí - případová studie ... 59
- Zánik dvora v Hubenově ... 109
- Zemědělské družstevnictví : kolektivizace zemědělství ... 186
- Zemřel PhDr. Josef Kollmann ... 81
- Z novějších osudů věže Spilhayblu ... 108
- Zpráva o 17. ročníku semináře o česko-slovenských vztazích v Liberci ... 150
- Žebravé rády, které na Podblanicku nebyly ... 48
- Žirovnické panství ve slavatovském urbáři ... 110

